

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő:
VÉSZI JÓZSEF.

Felolós szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR.

A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k. (14), 1/2 évre 14 k. (7), 1/4 évre
7 k. (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér. (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A glóriás idegen.

Budapest, október 17!

(K.) Jó lesz utána nézni, helyén üle még a bronzból való Deák Ferenc? Általában se szerette, ha ünnepeket, de ha *így* ünnepeket volna: elevenen ki nem állja és talán bronzlábakkal is megszökik arról a bubos kemencéről, egyenesen a Dunának. Hogy éppen neki, az egyenes magyarnak, essék ilyen időkre az ünneplése, az egyszerűen tragikomikus. Hiszen ha a Párisi Aruház építészének arra az estére rendezték volna az ünnepi bankettet, mikor alkotása leégett, az se lett volna furcsább. S az a sok ünneplő, aki beszélt, gálázott, lelkesedett, arca pedig alig tudta elrejteni a lélek legtitkosabb gondolatát, a szív legmélyebb sajnálkozását! Az a tengernyi hivatalos nemzet, mely szájával halhatatlannak mondotta a bölcset, holott az alkotását szívében, düledezőnek gondolta! Eh — nehéz azt elhinni, hogy Deák Ferenc nem lett ezen a mai napon rosszul abban a bronzkarosszékben. De mindenesetre bronzból kell az embernek lennie, hogy ezt kiálja.

Deák Ferencet merték sajnálni azok, akik ünnepeket!

Van Dosztojevskinek egy legendája a glóriás idegenről. Azt meséli ez a legenda, hogy a spanyol inkvizíció nyilvános ünnepén hírül viszik a nagyinkvizitornak Krisztus megjelenését. Sorra beszélik az inkvizíció kis- és nagymesterei, hogy valami glóriás idegen áll a tömeg között, senkihez sem szól, mindenkit magához vonz, mint a mágnes, csak nézi az inkvizíció rettenetességeit, hallgat és mosolyog. A nagyinkvizitor eleinte tamaskodik, azt mondja az embereinek, hogy fejükbe szállt a bor, a gőz vagy a vér. De mindig többen jönnek, akiknek feltűnt a glóriás idegen, s a

végén a nagyinkvizitor kiadja a rendeletet, hogy hozzák hát elébe azt a hallgatag, csudálatos embert. Elébe hozzák. A nagyinkvizitor maga is megremeg lelkében, érzi az istenember közelségét, mélységes ijedség veszi le a lábáról. A glóriás idegen hallgat s a nagyinkvizitor ajkán is megfagy a szó. Nagysókára összeszedi magát, int az idegennek s egy kis szoba négy fala közé zárkózik vele. Ott aztán megkérdezi:

— Krisztus vagy?

A glóriás idegen hallgat és mosolyog. A nagyinkvizitor egyet gondol és így szól:

— Nem kérdezlek tovább, ugyse felelsz. De mosolyodra én válaszolok. Akár Krisztus vagy, akár csak mosolygó bölcse, jól jegyezd meg, amit mondok. Tudom, hogy az festi arcodra a mosolyt, mivé lett a szeretet vallása, melyet egykor a Megváltó a világnak ajándékozott. Kinzással, gyötréssel, halállal hirdetjük ma a szeretetet s te azt hiszed, nem így gondolta Krisztus. Lehet, hogy igazad van. De ma ő is így tenne a mi helyünkben. A cél: a szeretet, de eszközei között ott van mindaz, amin te az imént mosolyogtál. A gyermek, akit veréssel kell rákényszeríteni, hogy tiszta legyen és jó legyen: az a nép. Krisztus: a szeretet, de mi nem tudjuk csak szeretettel feleje terelni az ő nyáját. Egy csengő a kolompós nyájában elég lehet az állatnak; az ember csökönyösebb, gonoszabb, megátalkodottabb az állatnál. Az egyház ostort fog és ha kell, súlyosabb fegyvert is forgat. De mégis odatereli az emberiséget Krisztushoz. Megint mosolyogsz? Azt gondold, hogy nem kényszerítettél hivatelt kiváltál te és a szeretet nem is célod volt, hanem egyetlen fegyvered? Lehet, hogy így képzelted, de Krisztus szolgáit meggyőzte a tapasztalás, hogy azokból lesznek a legbuzgóbb

hívek, akiket legkeservesebb kínzásokkal vitétként a megváltó szeretet felé. Más a király dolga, más az ő szolgáléi. De azért a szolgák mégis legjobban szolgálják a király szándékait. Látom, hogy még mindig mosolyogsz. Meg kell mondanom, hogy az a sok millió ember odakünn, aki esküszik az inkvizíció szentségére, bősztülden lázadna fel, ha uj tant hirdetné neki s kivenném abból, amit most igazságnak hisz. Ha te magad állnál e milliók elé s beszélnél nekik a szeretetről, amint te érzed és szeretned éreztetni: ez a tömeg másodsorú is keresztre feszítene. De kérlek, ne mosolyogj már! Mert ime még azt sem hallgathatom el, hogy nem is engedném meg neked a mai igazság visszamagyarázását. Ha az volna szándékod, hogy az inkvizíció ellen csak egy szót is szólj, én háromszor hajlok meg előtted és lecsókolom a port saruidról, de kénytelen volnék téged a város területéről kiutasítani!

A glóriás idegen mosolyog és eltűnik.

... Ez a legenda. És most térjünk át a valóságra. Vajjon jobban járna az a glóriás bronz-ember, ha ezen a mai ünnepén ugyan elmosolyodott volna? Öltöztessük át ezt a föltevést legendás ruhába s képzeljük el, hogy Gajári Géza, Münnich Aurél s ahányan még vannak, egy kis megrökönyödéssel és háborzongatással futnak a nagyinkvizitor: mondjuk Tisza István elé. Hogy az ünneplő tömegben áll egy glóriás idegen, aki senkihez se szól, mindenkit magához vonz szemének mágnesével, hallgat és mosolyog. Hogy mindenki azt sottogja: Itt van Deák Ferenc! az a valóság-ember, akit Tisza Istvánnak hívnak, szintén olyasfélért mond a hirhozóknak, hogy „fejtekbe szállt a pezsgő, menjetek aludni!” De sorra jönnek a csodás jelenséssel olyanok is, akik sosem szoktak

TÁRCA

Az „öreg ur”.

(Deák Ferenc.)

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtá Porzó.

II.

Deák népszerűsége, mely az első föliratig széles folyamhoz volt hasonlítható, az azután következő időben hatalmas zuhatagga nevedett, melynek dörgése milliók éljénéből tellett. Neve és arcvonásai, melyeket csak az értelmiség ismert eddig, imádsággá lettek a nép ajkán, oltárképpé a kunyhók tűzhelyén.

Ez okozta, hogy midőn az utcán járt, nem győzött köszönni, s mikor ama sarki boltban ült, az ajtó nagy tükrölemezei előtt százankint álltak meg az emberek. De az öreg ur, mintha észre sem vette volna, elült a zsályében, meglorgatott néhány könyvet s Mörice bácsinak, aki amott a sötét sarokban félszemmel a nagy könyvből pillantott, a másikkal meg Deákot vigyázta: vidám szöveget mondogatott oda.

Sokszor megesezt, hogy valamely belépő éppen tőle magától kérdezte: vajjon hol láthatná meg Deákot?

— A bundakereskedőt tetszik gondolni vagy a képviselőt?

— Hát a nagy Deákot, a Ferencet.

— No, a Ferenc én vagyok, de nagyinak nem vagyok nagy. Isten megáldja!

És ezzel már kívül is volt az ajtón, álmélkodásban hagyva az idegent afölött, hogy ő most Deák Ferencel váltott beszédet.

Legbensőbb embere sógora: Osterhuber volt. Hogy elhalt ez a németnevéű tőzgyökere magyar ember, ki nem járt többé Szt.-Lászlóra s a nyarat fürdőhelyen tölté. A jókedve zománcból kitorított egy nagy darab. Hanem ami megemarradt belőle, az olyan ragyogó volt, hogy a fogyatkozást nem lehetett rajta észrevenni. Kikijulóz szivbajára néve — főleg mióta Skoda fölvilágosította — nem fogadott el semmi vizsgálató gyöngéd megtevését. Mihelyest jó színéről kezdte neki beszélni, csak egyet legyintett a vastag, széles kezével. Tisztaban volt ő betegségeknek halálisa volta iránt, melyről különben mentől kevesebbet szólt. Hordozta békétűréssel és ameddig lehetett, vidáman.

A halálát megelőző évek telén kemény fagyok jártak. Akik belétek hozza, a hidegtől pirosra csipett arccal, nagy kézdörzölgetve dicsérettek a szobáját, hogy: „be jó idő van idebent, Feri bácsi!”

— Nagyon kemény az idő odakünn? — kérdezé.

— De az ám! Daróc (pogány, goromba) hideg biz' a! — felelék a kérdezők a kályha tájára huzódva, azt hívné: tudja, mily kedves dolgot mondanak neki veled!

Az öreg ur elhallgatott. Kisvártatva aztán így szól:

— Sajnáltnám, ha éppen most találnék meghalni. Valószínűleg sokan kísérmének és megfáznának ebben a nagy hidegben.

Mekkora gyöngédség e gondolkozásban! Mekkora szerénység e szóban: „valószínűleg”! Gyászolónak a százesret tulhaladó száma a temetés napján igazat adott az ő szerény föltevésének, hogy „sokan” kísérték. Ő érte reméljük, hogy nem fáztak meg.

Osterhuber mellett gróf Mikos és báró Kemény Zsigmond voltak legbensőbb emberei. Andrassy Gyula iránt gyöngéje volt, mint akit

részben a maga nevelésének tekintet, s valósággal kényeztetete.

Nem tudom, újabb életiről megemlékeztek-e arról, hogy az öreg ur voltaképp már kis gyermek korában jutott árvaságra s hogy a nagybátyja nevelte föl. Nyilván innen az a nagy vonzalma a gyermekek iránt, mely krisztusi vonásáról egy levele (fakszimilében közöltem akkor a *Magyarország s a Nappilág*ban) tesz kedves tanúságot. A néje gyermekeit emlegeti benne, kik a „nyakan csüggenek”, azért nem írhat többet.

Városerdei lakásában egy képviselő azon éri rajt az öreg urat, hogy az ablakhoz közel — varr.

— Mit varr, urambátyám?

— Tehenet.

— Tehenet?

— Azt. Bőrtehenet. A Kálmán (Széll) kis lánya ezt a bőrtehenet kapta prezentbe. A farkát kitepte az a Rontó Pál. Hát azt igazítom vissza, hogy megint ép legyen a játéka.

A Váci-ut egyik házában, hova gyakran el látogatott, a lépésőn kis fiuval találkozik, aki, midőn Deák előtt üledelében megemelte a sipháját, az alja rejtett gesztenyét mind lepotyogtatta a fejéről.

— Ugy-e hogy megtiltotta édesanyád a gesztenyét, azért eldugdta a siphád alá? Vajd be! A fiu töredelmesen vallott.

— No amiért miattam árultal el a titkodat, hát jóvá teszem a hibámat. Holnap ilyenkor légy itt ezen a helyen.

Másnap a fueska csakugyan megjelent a kitűzött időben és helyen. Deák egy nagy skatulya cukorkát adott át neki azzal az intéssel, hogy máskor ne tegyen az édesanyja akarata ellen.

Családi érzelmeinek, mert magának sohasem volt tűzhelye, a Vörösmartyék és Széllék szerető körében rakott puha fészket. Barátjának, Vörösmarty Mihálynak halála után tudvalevőkép-

pezgőhöz nyulni. És Tisza István maga elé rendelné a glóriás idegent és maga is megrendülne látásán és bejáratának vele a Lloyd-klub miniszteri szobájába. S aztán szólna:

— Deák Ferenc vagy?

Ez hallgatna és mosolyogna. S most Tisza István így folytatná:

— Nem kérdezlek tovább, ugyse felelsz.

De előre is megmondom, nincs igazad, ha mosolyogsz. Azt akarod velünk megértetni, hogy egészen más kiegyezés volt az, amire te gondoltál, amit te csináltál. Lehet, hogy igazad van, de ma te is így csinálnád. Mit akartál te? Azt akartad, hogy a nemzet és az uralkodó megértse egymást, elsimuljon minden ellentét s ez az ország a maga önálló fejlődésének alapját megkapja. Mi is azt akarjuk. De más volt akkor a helyzet, mások voltak az emberek, mások a szükségletek és fiatalabb volt a király. Ne mosolyogj, mert elértem, hogy mire gondolsz. Azt akarod mondani, hogy nem ismerés a te kiegyezésedre. A király is azt mondja: „én ragaszkodom a kiegyezéshez!” A nemzet is azt mondja: „én ragaszkodom a kiegyezéshez!” És nem tudnak megegyezni, mert mindegyikük más kiegyezést védelmez s az egyik sem a te kiegyezésed. Amit te csináltál, az nem engedi meg, hogy a király így beszéljen, és azt is fölöslegessé teszi, hogy a nemzetnek kelljen így beszélnie. Ugy-e, már másként mosolyogsz? Pedig nincs igazad, legalább ma már nincs igazad. Így ma Lengyel Zoltán beszél s így ma Apponyi is óvakodnék beszélni. Hogy megmondjam neked, semmi sem bizonyítja jobban az én igazságomat, mint az a tagadhatatlan faktum, hogy híveid ma másként cselekszenek mint te, s a te szellemében csak azok harcolnak, akik nem hisznek benned. A barátaid a mai viszonyokhoz alkalmazták alkotásodat, az ellenségeid az eredeti alkotásodat védelmezik. Mit jelent ez? Ami ellenségeidnek kell, az nem lehet barátainak jó és gondolkozóba ejtne ma téged is. Ezen is mosolyogsz? Nos én azt mondom neked, ha dr. Ferenczy ma a Sacherbe szállna s konflison a Burgba vitelné magát, a király az ő hangját, az ő tanát mereven visszautasítaná. S azt mondom továbbá, hogy ha kimennél ebbe az ünneplő tömegbe s restaurálni akarnád a magad ki-

egyezését, ez a tömeg megint odaültené a bronzkarosszékbe, hogy csücsülj le s maradj meg néma szobornak. De kérlek, ne mosolyogj már! Hiszen én tisztellek, becsüllek és mindenekelőtt citallak, de ha eszedbe jutna, hogy elmenj valami szerkesztőségre cikket írni, vagy kiméj a klubba kapacitálni, vagy a publikum elé állj visszamagyarázni: akkor én kénytelen volnék tenni róla, hogy a város területéről kitiltsanak!

Most már a glóriás szobor, mosolyogva vagy szomorúan, eltűnhet. Nincs a legendára tovább szükség. De újra kérdezzük, jobban járna-e Deák a hatvanhetes nagykövizitor előtt, mint Krisztus járt Dosztojevski legendájában? Nem. Deák Ferenc nem ismerne a saját alkotására, nem ismerne hibeire és nem ismerne ellenfeleire. Hívei meghamisítják, ellenfelei oltalmazzák. És akik már nem hisznek az igazi Deákban, azok rendezik az ünnepeket; és akik csak most kezdenek benne hinni, azok ülik az ünnepeket. Ő csakugyan különös ünnep ez és nem volna csoda, ha Deák Ferenc éjféle órán leszállna talapzatáról s nekimenne a Dunának. Mit keressen itt bronzban, mikor száműzték a lelkekből...

BELFÖLD

A válság.

Budapest, október 17.

Azzal a bevallott céllal, hogy a korona kifogásait megismerje s a felmerült ellentéteknek kiegyenlítésére törekedjék, négy teljes órahosszat ült ma együtt a szabadelvűpárt kilences-bizottsága. A tanácskozáson részt vett Lukács László is, — nem mint designált miniszterelnök, de nem is mint politikai kibic csupán, hanem a *homo regius* szerepében, az értekezleten ő maga elég világosan definiálta küldetését. Az ő feladata kétfős. Először az, hogy megismertesse a bizottsággal a koronának a szabadelvűpárt katonai programja ellen tett észrevételeit. S másodszor az, hogy törekedjék e programnak a királyi akarattal való összehangbahozatalára.

E feladatok egyikére sem vállalkozhatott gróf Khuen-Héderváry, aki noha ideiglenesen meg van bízva a miniszterelnöki teendő ellátásával, nem léphet politikai érintkezésbe azzal a szabadelvű-

párttal, amely őt nyílt ülésen szavazatával megbuktatta. De Andrássy Gyula és Tisza István sem vállalhatták e feladatot, mert ők viszont tagjai a kilences-bizottságnak, mint ilyenek hozzájárultak az egyhanglag elfogadott programhoz s tehát e program módosítását sem nem javasolhatják, sem nem kezdeményezhetik.

Igy jutott Lukács Lászlónak osztályrészül a homo regius éppenséggel nem irigylendő szerepe.

Ma négy órán át bibelődött a bizottság és Lukács László az összeegyeztetés fázisát munkájával; de — úgy tudjuk — sokra nem ment vele! Egy szenteségi rohamban a félélvitalos *Bud. Tud.* tegnapi elárulta, hogy a felmerült differenciák nem jelentéktelenek. Ha egy óvatossá félélvitalos ennyit a maga jószántából bevall, akkor bizvást feltehető azokról a differenciákról, hogy végzetes terjedelműek. De a legössziszitikusabb feltevéseket is messzi felülmulja az a valóság, amely ma a kilences-bizottság előtt feltárt. A korona a kidolgozott katonai programot mai alakjában nemcsak elfogadhatónak nem tartja, hanem még vitathatónak sem. Sok apróbb rendű ellenvetés közül kivált két fontosabb kifogás emelkedik ki.

Az egyik a vezényleti nyelvre vonatkozó jogfenntartást illeti. Az idevágó programpont tudvalegleg kompromisszum utján jött létre. A bizottságban az egyik álláspontra a vezényleti nyelv meghatározását egyenesen a törvényhozás számára reklamálta, sőt követelte is a fokozatos megvalósítást. A másik álláspontra viszont a haduri felségjogok ama merev felállításától sem idegenkedik, amely a hadiparancsban jutott kifejezésre. A kompromisszum, amelyet *Séll* Kálmán javasolt s a bizottság egyhanglag fogadott el, a szerencsés közeputat választja s a fősúlyt arra veti, hogy a haduri jogok — a törvény szerint — alkotmányosan gyakorlandók, tehát az országgyűlésnek azoknak mintkéval gyakorlására lehet is, szabad is befolyást gyakorolnia, annálval is inkább, mert a magyar király minden felségjogának amugy is a törvényhozás a forrása. Nos, ezt a szövegezést is sérelmesnek tartja a korona; kifogás az, hogy a haduri jogok abszolút felségjogok, amelyeket az országgyűlés nem befolyásolhat s ha ezt mégis tenné, akkor ellentétbe jutna a kiegyezési törvényvel.

A korona második fő kifogása a katonai igazságszolgáltatás reformjára vonatkozik. A bizottság programja ezen a téren a magyar tár-

pen 6 lett gyámja az árváknak. Soha apaiból gyámot! Őrizte őket és oltalmazta. Általán ismeretes, hogy a rájuk maradt szellemi bagyátéket számukra ő értékesítette.

De hogyan? Ezt kevesen tudják.

Pályázatot hirdetett a Vörösmarty Mihály akkora már fogytán lévő munkáinak megváltására. Csak lepecsételt ajánlatokat fogadott el. Természetes, hogy a legtöbbet ígérő maradt a nyertes. Az ajánlatok sorában akadt egy, mely föltételes volt. Ez a legnagyobb összegnél 2000 forinttal ígért többet. Erre az öreg ur nagyon fölháborodott. Hogy bizony majd ennek a tulcilitatónak más káparja ki a parászból a gesztenyét! Ráth Mór lett a tulajdonjog. S ez időből keletkeztek Deák Ferencnek különös jóakarata e jeles magyar kiadó iránt. Mór bácsi, még akkor kezdő, az ötévi törlesztés zálogát állampapírokat adott az öreg urak, aki bár akkor még csak álmodni sem lehetett krachról, pontosan nézegette a börze árfolyamát s egy-egy kis csökkenés nyugtalanít. Sem azelőtt, sem azóta értékpapírokkal nem volt dolga. Mikor aztán elkövetkezett a szelvényesüret napja, Deák Ferenc, föltéve a brillát, elejibe ült a pénzes ládának, a legakkuratásban leszabdálta a szelvényeket s takarosan egy csomóba kötve, elvitte Ráthnak, mondván: „Mór bácsi, fogja: ez a magáé.”

Nagyra volt ő azal is — amint mindennel nagyra volt ő, csak világraszóló dícsőségével nem — hogy senki jobban nem tudta történetét annak: a St.-Hilaire híres szakácskönyve hogyan termelt? Bizony az az ő biztatására jelent meg. Egy főrangú barátja ebédlein jelenve meg néha Deák, aki minden volt inkább, csak gourmet nem, mégsem állhatta meg, hogy meg ne dícsérje azo-

kat a succulens ételeket, melyeket barátjának asztalára fölhordtak.

— Te, ki főz neked? — kérde.

— Hát egy szegény francia grófné, kinek ősei a croisadeban (keresztes háboruban) nyerték főnemességüket, de közben a híres nemzetségeknek bizony nagyon lehányatott a csillaga. Madame St.-Hilaire afféle kulcsárném nekem, női major-domusom.

— Ösmertess meg ezzel a jeles asszonysággal.

Ami meg is történt s ezzel az alkalommal rábírta a derék hölgyet, jeles főzőművészetét fejtesse paragrafusokra. Majd ő gondoskodik róla, hogy kerüljön kiadója. Azóta a madame de St.-Hilaire szakácskönyve huszonöt kiadásnál is többet ért.

Még valamivel dícselkedett: hogyan esalta meg ő az „Angol királyné”-ban a második emeletet. Mert hogy még akkor nem volt lift s Deák már érezte szívóját. Mikor tudniillik fölért az első emeletre, körülment a folyosón a második lépcsőhöz. Elazalt megpihent, úgy hogy könnyebb szerrel jutott föl a lakásba. Ennek tudvalegoképp nem volt előszobája. Ha az ajtóban kívül volt a kulcs: akkor fogadott. Ha belül volt: zörögthettek váltig, nem nyitott ki. Két szobát birt. Akárhányszor, mikor az ország díszai voltak együtt nála, takarítottak éppen s a szobaleány, későbbi hű ápolója, miniszterek és egyéb excellenciás urak során furakodott át a portviszál.

Hogy ablakaival szemben, a Vigadóban megeregett a farsang s hajnalig szólt a zene, kérték: ne engedje háborgatni éjjeli nyugalma, változtasson szobát.

— Sase*) bántások! — mondá. — Mikor én alszom, a legvastagabb bumberd sem ver föl álomból.

Sokszor bizony elkeseredett ő is, mert voltak erős politikai antipathiái. De sohasem szólt felülük. Csak egyszer történt, hogy nyilatkozott is. Midőn a hajdani *Pesti Hírlap*ot ily címen küldték meg neki: *Magyarország Táblabírójának*, a következő levelet írta Kossuth Lajoshoz mint a lap szerkesztőjéhez:

Kedves barátom (**)

Csak röviden és igen szíve írok. A pesti hírlap 1-ső száman címzetten írva volt s azon Magyarország Táblabírójának valék címzve. Kedvtelenül ugyan, de mégis elhallgattam ezt, mert azt hittem ez csak enyelgése valéknek, ki elég ügyetlen volt így enyelgni s az utóbb ismételtetni nem fog. Azonban a későbbi számokra már a nyomtatott címzetlen is ugyan az nagyon. Szives barátságos bizodalommal kérek tehát: mondj meg Landorernek, vagy azon embernek, aki a címre felügyel, hogy ezen sületlen tréfával hagyjon fel, azt hiszem senkitől meg nem érdemeltem, hogy a postán és az egész ország előtt ok nélkül illyen elmcézkedésnéktárgya legyen. Vörösmartyt ma is megkértem az előfizetésre, egyszerűsrimt megkértem arra is, hogy a nekem küldendő hírlapon semmi címzés ne legyen, csak nevem és lakásom illyképpen: „Deák Ferencnek Kehidán per Zalabér”, mert Zalabérről és nem Eger, szegről veszem leveleimet; s azonban ezt híhető elfelejtette. Téged kérek tehát kedves Lajosom, legyen gondod erre, s ne engedd, hogy engem tovább azon kedvetlen tréfával guny és neveltség nyilvános tárgyává tegyenek.

*) Dumantulisán.

**) Ezt a levelet első a szerkesztésem alatt megjelent „Magyarország s a Nagyvilág” közölte.

Törvényesen védett

Bob-csemege

név alatt egy olyan finom gyümölcs-hasított jött forgalomba, mely úgy felnőtteknél, mint gyermekeknél egy „állandóan rendszerezett” kellemes emléket idéz elő. A gyomrot tisztítja és erősíti. Fővárosi orvosok nagy előszeretettel rendelik székrekedésgnél chronikus esetekben is, miután hatása biztos, fájdalommentes és teljesen ártalmatlan. Előzetesen íze által kiszorítja az összes külföldi hasadókat. Nagyon ajánlják olyan egyéneknek, kik meg akarnak szabadulni a sokféle hasított állandó bevételétől. — Egy teljes doboz ára 80 fillér. Postán csak öt doboz meg 4 kor-ért bérmentve. Egyedül készíti ERÉNYI BÉLA gyógyszerész Budapest, VII., Károly-kört 5. szám. — Kapható a gyógyszerárakban.

Fővárosi: Lux Miklós, Muzum-kört 7. Dr. Egger Leo, Váci-kört 17. Tórk József, Király-utca és Andrássy-út, Keresztmaroff A. Kerepesi-út 10. szám. Fodor J., Marokkó-utca, Gara és Roth, József-kört 78. Molnár és Moser, Koronaburg-utca, Seregszász, Kossuth Lajos-utca, Szécsi Lajos, Andrássy-út 78. Nagyban fővárosi: Fodor Márton, Király-utca 41. és Váci-kört 10, Fodor J. „Sas drogeria” Kerepesi-ut.

gyalási nyelvet követeli minden fokon; s mivel eddig csak egy katonai főtörvényszék és szintén csak egy katonai legfőbb törvényszék létezik, természetesen Bécsben mind a kettő, tehát a dualizmus és a paritás alapján Magyarország számára is kíván egy-egy ilyen magasabb fórumot a végéből, hogy a bírások minden fokozaton a magyar állam hivatalos nyelvén folyhasson. A korona ellenben ragaszkodik a magasabb katonai bírói fórumok egységéhez, ami természetesen a második és harmadik fórumon a magyar nyelvnek legkisebb mértékű érvényesülését is kizárja, az első foku katonai bíróságoknál pedig csupán a védelemben akar teret adni a magyar nyelv használatának.

Mindkét ponton komoly aggodalmakat szül a korona állásfoglalása. Még pedig nem csupán a szabadelvűpárt nagy egészében, hanem magában a bizottságban is. Politikai és erkölcsi lehetetlenségnek tartják, hogy a vezényleti nyelv dolgában a korona formulázását fogadják el a bizottság. Akik hallották a Lukács László előterjesztését, azt mondják, hogy a Bécsből ideérkezett szöveg nem jogfenntartást jelezne, hanem ellenkezőleg, a jogfeladást jelentené. A bizottság semmi hajlandóságot nem mutat a saját programjának ilyen agyonmódosítására. Képtelennek mondják még a gondolatot is, hogy egy teljes esztendői küzdelem után a nemzet világosan mondjon le arról a jogáról, amelyet a kiegyezési törvény félreértelmenül, ámbar nem a kívánatos világossággal fenntartott.

A katonai bírásokra nézve pedig utalnak épp a kiegyezési törvényre, amely határozottan kimondja, hogy a védőkötelesek minden polgári viszonyait illetően a magyar törvényeknek vannak alávetve. Utalnak továbbá arra is, hogy ugyancsak a kiegyezési törvény csupán a hadügy és a külügy közösségéről beszél, amde közös jogszolgáltatást nem ismer. Nem is ismerhet. Mert az igazságszolgáltatás az állami szuverenitás közvetlen folyamánya; közös állam pedig nincs; és még kevésbé van közös szuverenitás. Már pedig ha Magyarországon a magyar állami szuverenitás jogterületén lehet csak igazságot szolgáltatni, akkor a hadseregben is érvényesülnie kell a bírói hatalom gyakorlásáról szóló 1879. ki törvény ama kardinális rendelkezésének, amely úgy szól, hogy Magyarországon az igazságszolgáltatás nyelve a magyar.

Látványos, hogy a feladat, amely a bizottságnak jutott, nemcsak nehéz, hanem megoldha-

tatlan. A felmerült ellentétek nemcsak jelentéke-nyek, hanem áthidalhatatlanok is. Ha Magyarország jogait az egyik oldalon tagadják, akkor a másik oldalon e jogok határozott afirmációja lehet az egyedüli felelet. E két álláspont között semmiféle kiegyenlítő közvetítés nem képzelhető: itt kapitulálni kell vagy az egyiknek, vagy a másiknak. És aki egy hátszínnyit engedett, az már kapitulált is. Ez volt ama Deák Ferenc jogfelfogása, akinek ma ültük a centennáriumát.

A bizottság ma nem végzett semmit. Holnap délelőtt ismét összeül. Nyilván tanácskozni fog délután is. Este Lukács László visszatart az Bécsbe, mert hétfő reggelre megint a király elé van rendelve. Minden valószínűség a mellett szól, hogy negatív eredménnyel fog utatkerülni. Vagy pedig ha a bizottságban szavazással döntik el a dolgot, amit az ügy természeténél fogva bajosban tudunk elképzelni, akkor Lukács László azzal a jelentéssel lesz kénytelen ő felsége elé járulni, hogy a bizottság többsége elfogadta ugyan a kívánt változtatásokat, de a szabadelvűpárt szétbontott.

Ezt a prognózist állítják fel azok, akik ismerik a két döntő faktort: a királyi prozódók tartalmát és a szabadelvűpárt hangulatát.

S hát azután mi lesz? Új leutazás, új ülés, új próbálkozás. Az eredmény pedig: a válság elhúzódása a végtelenségig.

Szép kilátások!

A szabadelvű klubból.

Deák Ferenc emlékünnepeinek, de nem önzetlen böles szellemének volt szentelve a mai nap. Az ő pártja már élete utolsó szakában is recsegett-ropogott, mint az alámerülő hajó, melyen sok a patkány. A legmagasabb elvek is elkopnak az idők viharában és a mindennapi élet sorvasztó harcái között, amikor a zászlóra írt jel-szavak hazug beszéddé válnak a szereplők és szerepleni vágyók ajkain és csak önző érdekek, egyéni ambíciók és hatalomra való törekvések palástolásul szolgálnak. Azért mondta Deák Ferenc az akkori széthúzó elemeknek, kik névnapra jöttek hozzá gratulálni, a pártvezérnek:

— Az ördög legyen a ti vezéretel!

A mai ünnepi beszédekből Deáknak ez az őszinte kifakadása kiharadt ugyan, de a szabadelvűpárt mai állapotára is egészen ráillik. Lehet mondani: ahány ember, annyi stréber. Tisztán idealista politikus, aki nem csap vásárt, hanem mindig a nemzet érdekeit követi, alig akad ma már egy-kettő pusztá magnak. A világ átalakult,

azt mondják, a választók se olyan lelkes hazafiak most, mint hajdanában voltak, és minden kerületnek olyan képviselője van, amilyent megérdemel. Bezzeg nem kellett a negyvenes években a tiszta választásokhoz kuriai bíróság, a nélkül is szeplőtlen volt a legtöbbje, és az volt a kivétel, ahol vesztegettek. Mikor Deák Ferenc meghallotta, hogy kerületében az ő javára vesztegetések történtek, nem fogadta el, hanem visszautasította a mandátumot. Inkább kiharadt egészen az országgyűlésből. Petőfi Sándor pedig Szabadszálláson, hol erősen folyt az itatás 1847-ben, szemükbe összeszidta a saját választóit programbeszédében és otthagya őket.

A régi ideális hazafiság szellemszárnyai suhogtak végig ma rövid időre a szabadelvű klubban, hol javában folyt tovább az epigonok versengése.

Lukács László megérkezett Bécsből és a ki-gondoló-bizottság ismét ülést tartott — ennyi a külső formája a mai eseményeknek. De hogy mi történik a kulisszák mögött, az augurok közt, — azt a profán közönség előtt titkolják.

Annai a titok, hogy csak sugdolózza adják át egymásnak a híreket. Akik nincsenek is be-avatva, komoly ábrázattal járnak-kelnek, mintha csakugyan tudnának valamit. Akinek nincs lega-lább egy titok kifejezve arcán, az nem is benfen-tes ember, — hozzátartozik ez a politikai tekin-télyhez.

— Hallottad már a legújabbat? — kérkedik egy ismerőse Apponyinak — En már tudom, de legnagyobb sajnálatomra nem mondhatom el.

— Oh én beszéltem délután Lukácssal egy egész óra hosszat, de igazán sajnálom, hogy nem beszélhetek — feleli a másik.

— Az a baj, — titkolózik gróf Andrássy Gyula egy intimusa — hogy ti sokat fecsegtek. Ne rontsátok előre a hangulatot, mert az ellenzék mindent elronthat.

— Ki kell kapcsolni a nemzetiszínű ábrán-dozókat egészen, — mondja egy Tiszaiista — mert csak ártunk velük magunknak az udvarnál.

Egyik sarokban Hieronymi, másik sarokban Szentiványi húzzák meg magukat és suttognak saját külön híveikkel. Meglapulnak, mint sziro-nyos hóban a nyul, hogy a kan-agár el ne ér-hesse.

— Csak a többiek neszté ne vegyék terveink-nek, mert akkor pórul járhatunk, — mondja egyik frakciós párt a másikra.

— Mienk lesz a győzelem! — Nekünk lesz há-

Isten veled! Sokat nem írhatok, mert postán és igen sietve írok.

Kedveseidet tiszteljed nevenben és szeresed

hű barátodat

Deákot.

Érintetes Kossuth Lajos urnak

erga recepisse

franco.

Pesten.

Ha némely gyűlésből kedvetlenül jött meg s jó hangulata napokig nem akart visszatérni: bezárkózott, hogy „kikurálja magát”, amely kura abból állt, hogy elővette az ő kedves Marryatját s egy álló hégig egyebet sem tett, csak ezt olvasta. Aztán megint derült volt. A kúra sikerült.

Bármennyiszor szöszölte is fel őt Ráth összegyűjtött beszédei kiadása végett: hallani sem akart felőle. Különben úgy is oda ígerte már őket Gyulai Pálnak: majd ez halála után az irói segélyalap javára fogja kiadni. (De nem Gyulai-nak jutott, hanem Kónyi Manónak, s nem vesztett vele Deák emlékezte.)

Serupulosisában néha a fultság ment. Magától értődik, hogy számos hazai és külföldi poliitikus és szerkesztő küldött neki fizetést, lapot. A többi közt járt neki a „L'Étoile de l'Orient” című bécsi francia újság is. Egy szép napon kö-vetelték rajta a három évnegyed árát. Az öreg ur, bár esze ágában sem volt megrendelni e zug-lapot, hűségesen megküldte a három fertályért az érte zsarolt összeget.

Utolsó könyvszámláját, rendes szokása elle-nnére, nem új napján, hanem már az előző év decemberében egyenlítettte ki. Tudta, hogy könyvre többé nem lesz neki szüksége.

Mikor utóljára láttam, még egészségtől pi-rult az arcja.

Mi legalább azt hittük, hogy egészségre az; de a virágzó, terepelyja bensőjét már őrlé a szű.

Két drága emlékem van tőle: egy szál ka-bánóság és egy kézzírás.

Az elsőt most is őrzöm és őrizni fogom, míg porrá lesz; a másodikikat most is érzem és érezni fogom, míg porrá lesznek.

Premiér-est az Operaházban.

(Küldkirdly Hájós-monda egy felvonásban. Szövegét írta: Pásztor Árpád. Zenéjét szerzte: Ifjabb Ábrányi Emil. — Csavargó és királylány. Dalmü egy felvonásban. Andersen meséje után írta szövegét. Seligmann A. I. fordította: Várady Sándor, zenéjét szerzte: Poldini Ede. — Velencei karnecöl. Zenéjét szerzte: Berté Henrik, koreográfáját: Guerra Mik-lós, szövegét írta: Gaul Ferenc. — A három egyfelvonásos mű első előadása a Magyar Királyi Operaházban 1903. október 17-ikén).

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Gergely István.

I.

Nyitány.

Mikor a fák sárga mezt öltének, az emberek pedig smokingot, akkor itt az őszi szezon, amely-nek hivatalos megnyitásképpen régi szokás szerint az Operaház első premiér-estéje szerepel. Vannak, akik időszámításukat a polgári újesztendő-től rendezik be, — mások születésnapjuktól kezdve számítják az esztendőt, — de akiket kedvük és kötelességük a zenélelet szolgálatába állít, azok pályájuk határkövétől az Operaház első premiérjét tekintik. A magamfajta szegény ember ilyenkor sóhajta azt, amit mások január elsején, vagy a születésnapjukon, — azt tudniillik:

— Tehát ismét régebbi lettem egy eszten-dővel!

Ujból ragyogtaknak imhol egy első premiér-est villamos világossággal, éppen ugyanolyan fényvel, mint máskor, de jelentőségtejesebben, ünnepe-lyesebben, nekünk, az Operaház bennszülöt-teinek.

Ah, engedelmet nyájas olvasó, és sokkalta nyájasabb olvasóné, — tudom, hogy illetlenség egy tárgyilagos kritika nyitányában, de bevallom, ke-rületet az alanyiság. Leszek én még objektív is. Előbb-utóbb mindenki az lesz. De ebben a pillanatban valami lágy zsongás ömlik szíjjel

a szívem táján, orrcimpám reszket, mintha kis szobámban valakinek az illata kísértene még, és tollam berzenkedik a hosszú sorok ellen, — és minden egészen úgy van, mint amikor rímekbe, ritmusba kell hogy fakadjon a beszédem. Ez az első premiér-estem előtött vidáman vállalkozó, elszántan mámoros, de immáron mélabus költé-szete!

Öt percel hét óra előtt már kivirágoztak a páholyok, kivirágoztak a földszint. Es megjelenek a kisasszonyok, akik tavaly még kis leányok vol-tak, és új ruhában és arukon új ráncokkal asz-szonyok, akikert tavaly még rajongott az ember. Mindenütt előretörő fiatalság és éret, pusztuló hanyatlás. Ezek az első premiér-estéken évről-évre Budapest új arcába tekintünk, eleinte oszillog szemmel, később szomorúan igazítja gyér haj-fürtjeinket. Az Operaház első premiére az Ifju-Budapest bemutatkozása és ez a körülmény adja meg a beköszöntőnek társadalmi jelentőségét. Mert nemcsak új darabot mutatnak be, de meg-újodott közönséget is.

Hány intendáns, hány igazgató, hány prima-donna, hány tenorista és basszista, hány baller-ina, hány karmester, hány szerző, hány premiér emléke támad fel reminiscenciákra berendezett lelkemben, hogy ne is szóljak a minden időben nagyszámú baritonistákról! Megrendülve álltam a bejáró függönye mögött, kerestem Mádert a pá-holyában és egy könnyet morzsoliam szét a sze-memben. Ilyenkor mindig kislül, hogy az ember mégis csak szereti az Operaházat, ha sokszor ócsárolja is.

Széttekintettem a csarnokban. Új arccok. Új divat. Új illatszerek.

És most egy új ember jelenik meg a kar-nagy pulpituson, — dusbagdaj hajfűrtökkel, tom-boló ifjussággal, pelyhedző bajusszal. Még nem-régiben az iskolában láttam, és most...

A csarnok elsőstölti. Felhangzott a Küldkirdly nyitánya és én sokáig ott álltam a függöny ho-mályában... Cserebogár, sárga cserebogár...

rom miniszterünk és négy államtitkárunk az új kabinetben — gondolják a liberálisok is, a nemzetiak is magukban. — Az agráriusoknak hagyunk becsteléből egy minisztert, (ugyis kell földmívelési), a konzervatívoknak is egyet a király oldala mellett (az ugye számít) és egy zsidót beveszünk a főrendiházba (ennyi nekik elég).

— De ki legyen a belügyminiszter? — Ezen veszekednek leginkább. *Élőszőr gróf Tisza Istvánt és gróf Apponyi Albertet* emlegették. Minthogy a kettő azonban kizárja egymást, az „erőskezűek” *Hieronymire vagy Tallián Bélára* gondolnak.

Erősen horgásznak minden oldalról új hivatalokra, csak ki ne szalajtsák a zsákmányt valahogy a kezükből.

Mert még az is lehet, hogy az egész kibontakozásból nem lesz semmi. A bécsi keveset engednek és *Lukács László* majdnem üres kézzel jött haza. A magyar vezényszóroló szó sincs, a magyar tiszt nevelést a lehető legszűkebb korlátok közé szorítják, a katonai bírások hivatalos nyelve marad német, a zászló és címer közös formába jut és így a tiszta magyar követelmények egészen elmaradnak.

— Ha már csaknem egy év óta küzdünk a nemzeti jogokért, most adjuk fel őket, mikor semmit se kapunk érte? — azt hajtogatják sokan naiv bizodalommal. — Akkor minek kellett ez a sok láma és veszekedés?

Legalább kapunk új miniszterelnököt a mostani helyett és talán új választásokat is. Ez utóbbival a nép is meg volna elégedve, hogy megtérülne neki a be nem fizetett hazafias adóhátralejka.

Ázért örül mindenki, hogy *Lukács László* lesz a miniszterelnök, mert ő tartja kezében a pénzügyi tárcát. Csakhogy ez olyan bugyilláris, hogy a magyar polgárok pénzéből töltögetik és a katonák ürítgetik — német vezényszóra.

A kilences-bizottság.

A szabadelvűpárt katonai programjának megállapítására kiküldött kilences-bizottság ma *Szűll Kálmán* elnöklésével *Lukács László* pénzügyminiszter jelenlétében ülést tartott, amely délután öt órától kilencig tartott. A tanácskozásokat holnap délelőtt tíz órákor folytatják.

A függetlenségi pártból.

Utóljára is megújja az ember, hogy nap-nap mellett hiába várja, mikor fog már dülöre jutni a válság dolga. Az ellenzék is eluntát az emberek a hiábavaló várakozást s így esett, hogy a függetlenségi pártkörben elottották ma estére a

gyertyákat, sötét volt a termekben s a pályaudvarokból kiinduló vonatokon tolongtak az ellenzékí honatyák. Elutaztak haza, falukba. Ha esőnd van — gondolták — legyen legalább igazi, poétikus falusi esőnd.

A pártkörben tehát alig egy-két ember jelent meg. *Kossuth Ferenc* a Deák-ünnepély alkalmából esőndes monológokat tartott s utóljára is azt sütötte ki, amiben olyan sokan megegyezünk ma már, hogy Deák Ferenc, ha élne, oda állana az ellenzék élére. A többiek helyeselték s talán azt gondolták, hogy mégis csak kár, hogy Deák Ferenc nincs...

A helyzetre nézve röviden az a párt álláspontja, hogy a párt várja a kilences-bizottság állásfoglalását s annak megállapodásához képest fog akciót intézni.

A néppárt.

A néppárt tíkfaival ismerős politikus nagyon röviden, de annál érdekesebben így jellemezte tudósítónk előtt a párt álláspontját:

— Ha *Lukács Apponyival* megy és az udvar támogatásával kormányt alakít, nem fog ellenkezésre találni a néppárt oppozíciója részéről, mert egyelőre a néppárt nem tartja elérkezettnek az időt, hogy a szabadelvűpárt jelen szerkezetében a néppárt részt vehessen.

A vidék állásfoglalása.

A nemzeti követelések mellett való országos mozgalomban hallatta ma szavát *Brassóvármegye* is, a körültekintő és okos szászok nemzetiségének vezérlő vármegyéje. Természetes, hogy úgy szólalt meg, amint hozzáillik. A szava: *circumspectus ac prudens*. Szász atyáinkfiái is kívánják a nemzeti követelések teljesülését, de — nem nagyon. Ennek okáért napirendre tértek a *szegeci* körirat fölött, de — nem egészen. Kimondták ugyanis, hogy az átirat fölött napirendre tér a vármegye, de csak azért, mert reményli, hogy az *illetékes tényező* módját találják, hogy a nemzeti követelések közül azok, amelyek törvényesek, érvényesülhessenek.

Ezt a nagyon óvatos határozatot heves vita előzte meg, amelyben a brassói magyarság vezetői erőlyesen szállottak síkra a nemzeti jogokért. *Moór Gyula* esperes és *Zakariás János* lelkés beszédben ajánlották a *szegeci* körirat pártolását, ellenben *Hinte Ernő* országgyűlési képviselő napirendterét javasolt. Végül *Schnell Károly* közjegyző tette meg a közvetítő indítványt, amelyet azután a többség elfogadott.

A szinnyári vidéken ellenben továbbterjednek a nemzeti felbuzdulás hullámgyűrűi. Egy-másután tagadják meg az adóbehajtást a tiszta magyar városok. Most három helyről kapunk hírt ilyen határozatról: *Czegléről, Turkevérről és Gődöllőről*.

Czeglő város képviselőtestülete a tegnapi rendkívüli közgyűlésen a tanács javaslatára *egyhangúlag* elhatározta, hogy a városi közepeztárnak az önként följajánlott adófizetés elfogadását megtiltja.

Turkeve város október 12-én tartott közgyűlésében elhatározta, hogy a városi adóhivatal tisztviselőit eltiltja az állami adók behajtásától s az önként fizetendő adók elfogadásától.

Güülöről írják: Válaszul a pestmegyei főispán erőszakoskodására, *Güülő* község képviselő-testülete tegnap tartott közgyűlésében kimondta, hogy a *külső* tisztviselőkné megtiltja az állami adók beszedését és az önkéntesen jelentkező újoncok állításában való közreműködést.

Torda-Aranyosvármegye gróf *Bethlen Géza* elnökletével tegnap tartotta őszi közgyűlését. Dr. *Vertán* Endre orsz. képviselő azt indítványozta, hogy *Koerber* osztrák miniszterelnöknek a magyar ügyekbe való avatkozásáért tiltakozó feliratot intézzenek a képviselőházhoz. Az indítványt elfogadták, elleben *Vertán*nak azt az indítványát, hogy az önkéntes adókat be ne szedjék és hogy az önkéntesen belépő hadköteles katonáknak a jelentkezési bizonyítványok kiállítását megtagadják, heves vita után elvetették.

Az oláhok fészkelődése.

Dicső-Szent-Mártonból jelentik félhivatalosan a több oldalról felmerült híresztelésekkel szemben, hogy *Kis-Küküllő* megyében a nemzetiségek és a magyar elem között a legteljesebb egyetértés uralkodik. Az egész vármegye területén béke és nyugalom van. Az oláhok és szászok gyűléseiről, mozgolódásairól és a magyarság fenyegetett helyzetéről szóló hírek teljesen légből kapottak.

KÜLFÖLD

Az olasz kormány válsága. A cár elmaradt látogatása alighanem kormányválságot idéz elő Olaszországban. Ezt a válságot az is elkerülhetlenné teszi, hogy *Zanardelli* miniszterelnök egészsége egészen váratlanul nagyon aggasztóra fordult. Az ügyvezető minisztérium kinevezésének hívei egyre szaporodnak, mert így lehetségesé válnék, hogy a kamara a jövőendő kormányról nyilatkozzék. Valószínűleg *Saracot* fogják megbízni az új kormány megalkotásával. Az olasz király környezetében azt beszéljük, hogy a *Zanardelli*-minisztérium tegnap elvben elhatározta lemondását s hogy a királyt megérkezés után kéri fogja, hogy a lemondást fogadja el. Párisban azt remélik, hogy az új minisztériumnak olyan karaktere lesz, amely jobban kifejezésre fogja juttatni a francia-olasz barátságot.

A *Perseveranza*, a külügyminisztérium lapja, a cár látogatásának elmaradásáról írva, azt a reményt fejezi ki, hogy Ausztria-Magyarország lojalitásától elvárja, hogy megfelelő nyilatkozatot fog adni arra nézve, hogy nem akarta sérteni Olaszország érdekeit, annál is kevésbé, mert a két szövetséges állam közt a Balkán-kérdésben megegyezés van.

II.

Ködkirály.

Az idei szezonnak első premier-estéje alighanem dátuma marad a magyar dalmű történetének: ezen az estén próbálta első drámai szárny-csapását egy fiatal tehetségünk, akinek jövőjéhez a legvéresebb reményeket fűzzük.

Ifjabb *Ábrányi* Emil nevét már az iskolából kapta ki a hír. C-moll szimfóniája, amelyet két esztendő előtt nagy sikerrel adott elő a filharmonikusok, első nagy nyilvános diadala volt egy kétségkívül nagyra hivatott tehetségnek, akiről éreztük, tudtuk, láttuk, hogy a kilőtt nyíl biztonságával magas művészi célok felé tart.

Tizenhétéves volt, amikor C-moll szimfóniáját megkomponálta, — mint gyermekifjú tehetséget, bátorságot és (ami a legcsudásabb) szükségét érezte annak, hogy a legklasszikusabb zenei formába öntse ki gondolatait. Akkor örömmel konstataáltuk, hogy lelke tele van dallammal, — tudását, különösen instrumentálási dolgában, amely nemcsak hangzati szépséget, de jellemző erő is mutat, szinte csudáltak. Tanulni is rengeteget tanult az ifjú *Ábrányi*, akire méltán büszke nagymestere: *Koessler János*. De olyan tanítvány, aki már az iskola padján kinőtt az iskolából, ahol homlokával beleütődött a mestergereendába.

Tizenkilencéves korában szólalt meg a *Filharmoniai Társaság* hangversenydobogóján, mint szimfonikus, — ma pedig mint huszonegyéves ifjú a *Magyar Királyi Operaházba* vonult be, úgy is mint szerző, úgy is mint dirigens.

A fiatal *Ábrányi* nem tartozik a tehetség majoreszkói közé, akik oly diadalmasan grasszálnak a magyar földön, ahol például — amint egy orvosismerősöm mondogálja — az egyetemi tanárok feleségei tudva és szántszándékkal szülnék egyetemi tanárokat. A tehetségekben oly dugzagad *Ábrányi*-dinasztia legújabb hajtása nem szorul arra — a bizalomra és rokonszerevre, amely leszármazása révén neki kijár. Ember a talpán maga is, egyedül is.

Ködkirály a címe első dalművének, amelynek szövegét néhány nap előtt a *Budapesti Napló* tárcarovatában olvashatták. *Pásztor Árpád*, a fiatal nemzedéknek ez a kiváló tehetsége, sok költsézzel és avatott színpadi ismerettel írta meg a szöveget *Poe Edgar*: *Amie Lee* című gyönyörű költeménye nyomán.

A mesét, tehát alig kell elmondanom. *Pásztor Árpád* maga is hajóselegendának nevezte művét és ezzel előre is lefejeverte azokat, akik esetleg szeméret vetik, hogy nem adott drámát a komponistának. Manapság, amikor az avult esztétika recsege-roppogva összedül és a műfajok korlátai távolnak, simulnak és változnak, valóban módó pedantéria lenne, ha éppen a librettistától követelnék meg a poros iskolai szabályok betartását. A *Ködkirály* szövege poétikus munka, fantasztikumra színpadképes, helyzetei nemesek szinzerűek, de zenei feldolgozásra alkalmasak, meglátszik minden során, hogy olyan ember írta, akinek saruja már járt a színpad forró talaján.

Talán a szöveg természetében fekszik, hogy a komponistában ezuttal inkább érvényesült a szimfonikus, mint a drámai szerző. Elvégre már c-moll szimfóniája meggyőzőtt arról, hogy szimfonikus természetű témái vannak, teli tartalommal és plasztikára való alkalmatossággal. Mintha drámájában szántszándékkal szagatná szét témáit.

Mert hát *Ábrányi* is a modern irányzathoz tartozik, — istenem, huszonegyéves.

Hogy a fiatal komponista Wagner hatása alatt áll, természetes: Wagner a levegőben van. De az a körülmény, hogy nem tudja magát kivonni az uralkodó irányzat alól, nem zárja ki azt, hogy meglepően önálló egyéniséget mutasson. Legközelebb áll *Puccini*hez, a modern olasz verisztikus iskola legerősebb tehetségéhez.

Aki jól hallgatja a *Ködkirály* szenvedelmese hullámzó zenéjét, elsősorban a dallamgazdagságnak fog örülni, amely a műből kimelegít. Nem kereked és befejezéshez jutó dallamokról van szó, amelyekről írójuk a modern komponista.

Törmelékben, töredékekben, részletekben, itt-ott ugrszólván erőszakosan porrázva csillan elő a melódia, amely szerves életét elveszítette a drámai jellemzés szolgálatában.

A második erőnye a szerzőnek bámulatos instrumentálási tudása. Nem a szeszély, hanem a művészi tudatosság vezeti az eszközök alkalmazásában, mert föltűn a zenekar akárcsak egy hangszer csendül meg.

De legelőkelőbb tulajdonsága a *Ködkirály* partitúrájának a stíl egyöntetűsége és az egyéni jelleg következetessége. Minden oldalon rajta van egy és ugyanazon fényjelzése egy öntudatos, nemes tehetségnek egy még hibáiban is következetes egyéniségnek.

A mű irányja kizárja, hogy önálló zeneszámokról referálhatnánk. Befejezett rész tisztán csak az opera nyitánya, amely a ködkirály-motívumokból van felépítve és hatásos színességgel ugyszólván a koncert-terembe kívánkozik. Nagyon szépek és jellemzők az egyes motívumok, — például a tömeg-motívum, amelyen egy pompás kórus épül, és nagyon ügyesen vitte keresztül a szerző a szonátia formájú expozíciót. Igen szép és hangulatos *Harold* dala (Ha körül nézök, elfog egy édes álom), majd a szerelmi kettős, amelyben Annikó motívuma dominál. Egyszerre csak megszólal a közelgő balsors motívuma, amely végzetes erővel hangzik elő a zenekarból. A dalmű egyik fénypontja a ködkirály és Annikó duettje, amelynek motívumai közül misztikus hangulattal kiemelkedik a eszabítás motívuma. Gyöngye a partitúrának a IX. jelenet, amelyet egy megragadó szépségű intermezzo vezet be.

Annikó szerepében *Vasquez* grófné ragyogtatta nemes organumát, amely könnyedén győz meg ott is, ahol az intranzigens szerző szinte emberföltölti feladatokat ír elő a szopránnak. *Boehm*nek, Operaházunk jeles tenoristája ugyancsak ilyen nehéz feladattal állt szemközt, de mély muzikálissága és művészi ösztöne az egész vonalon győzedelmeskedett. *Beck Vilmos* és *Ney Bernát* kisebb szerepekben járult hozzá az est sikeréhez.

Róma, október 17.

A *Capitale* azt mondja, hogy ma egybegyűl a minisztertanács, mely csupán a folyó ügyek elintézésével fog foglalkozni. A lap hozzátézi, hogy a cár utazásának elhalasztásából sohasem fejlődhetik miniszterválság. A miniszterválság ugyan kiérthető a vasuti konvencióra vagy az igazságügy reformkérdéseire vonatkozó nézeteltérések miatt, de nem orosz vendörügyműkök elferdített jelentései alapján.

Róma, október 17.

A *Tribuna* követeli, hogy Morra di Lavriano pétervári olasz nagykövetet és Nelidov római orosz nagykövetet más személyiségekkel helyettesítsék. A *Messaggero* szerint az orosz cár utazása elhalasztásának ügyében zöld-könyvet fognak közzétenni, melyből kiderül, hogy az olasz kormányt ezért nem terheli felelősség.

Az olasz királyi pár Párisban. Az olasz királyi pár a köztársasági elnök kíséretében ma délután Rambouillebe ment vadászni. A vendégeket a maire üdvözölte, a nép pedig nagy ovációval fogadta. Heléna királyné délelőtt 11 órakor az Elyséebe látogatott, hol a királynét az összegyűlt közönség élénk ovációban részesítette. A dejeuner-n résztvettek *Delcassé* és *Chamier* miniszterek és gróf *Tornelli* olasz nagykövet.

Páris, október 17.

Az olasz király és Loubetné 4 óra 10 perccor távoztak a Louvre-ból és visszatértek a külügyminisztériumba. Az idő kiderült. Oriási néptömeg az egész uton lelkesült ovációkban részesítette a királyt. — Viktor Emánuel király és Loubet elnök délután 5 órakor Rambouille-ből Párisba utaztak. A vadászati eredménye az eső dacára kiünö volt. A király 130 darabot lőtt, közte 89 fácánt.

Páris október 17.

Morin olasz külügyminiszter a *Temps* tudósítója előtt kijelentette, hogy az olasz király és királyné melyen meg vannak hatva a párisi rokonszenves tüntetésektől. A párisi fogadtatás fellélműje várakozásait. Az olasz felségek párisi látogatása megkoronazza annak a politikának a sikerét, melynek célja a Franciaország és Olaszország közötti szorosabb barátság és Európa békeje. Előbbi félreértéseink most már a múltéi és jó prognosztikant nyerünk jövőbeli viszonyaink számára. A fődolog volt a mindkét részről uralkodó előítélet eltüntetése. Ez a fontos eredmény el van érve és meg is marad. A lényeges kérdés való megbecsülésünk a barátság és jóakarát szellemében történtek, mely örvendetes gyümölcsöt hoz.

Páris, október 17.

Az olasz király és királyné este intim ebédet vettek részt az Elysée palotában. Odament a királyi párt élénken üdvözölték. Minthogy az idő kiderült a kivilágítás és a fáklyásmenet pompásan sikerült. A

Külön diadalt aratott ittjabb *Abrányi* Emil mint dirigens. Teljes biztonsággal forgatja a legnagyobb pálcát és szuggeraló erővel kényszeríti intencióit a zenekar. Dirigensi tehetsége szenzációt keltett.

A mű nagy sikert aratott és a komponistának vagy tiszter kellett megjelennie a lámpák előtt.

III.

A csavargó és a királykisasszony.

Bájos, elmés és poétikus zenéi ötlet a mai est második ujdonsága: *A csavargó és a királykisasszony*.

Szerzője *Poldini* Ede hazánkfia, akinek izléses és ötletes szerzeményeit nemcsak Európában, hanem különösen Amerikában is kedvelik. A mű szövege, amely *Andersen* egy meséje után készült, a következő:

Fiatal herceg rózsával és dallal akarja megnyerni a királykisasszony szívét, de hiába, — a gögös leánynak csak az tetszik, ami „finom és drága”. Kigonyolja kérését és erre az elutasított herceg bosszút forral. Felöltözik savoyardnak és egy hábjátkkal beállít a királyi udvarba. Az üreslelkű és szeszélyes leánynak roppantul megtetszik a játék és mindenáron meg akarja szereznit. A rongyos csavargó se aranyért, se gyémántért nem adja oda a játékot, csupán száz csókért. És a büszke királykisasszony, aki elutasította hercegi kérését, százsor nyújtja oda ajkát az agrólszakadt vándorlegénynek, csak hogy megkapja a hívságos játékszerét. De csokoládás közben rajtakapja őket az öreg király, aki főláborodással utasítja ki leányát a kastélyból. A herceg pedig leveti ábrújáját és miután elmondja a történet morálját, otthagya a zokogó királykisasszonyt. Ez pedig sirva bucsuzik el az apai háztól és nekiindul egyedül az országutnak.

Poldini kompozíciója igazi *Andersen* zónében és nagyon színelő, hogy kifogyván az időből, alig mondhatok el mindent. amit ez a folyó nyelv elmésségü bijou belőlem kívált. Megjegyzem, hogy érzésem szerint a rendező alighanem

menetben zászlókat és színesüvegű transzparenceket vittek. Oriási néptömeg vet részt a menetben. Több helyen szabad ég alatt tánomulatságokat rendeztek.

Róma, október 17.

Este nagy néptömeg zászlóval és zenével, Franciaország és Olaszország élletése közt a francia nagykövetség elé vonult hogy kifejezze köszönetét az olasz király párisi fogadtatásáért.

A pápa és a német császár. A német császár tegnap délelben a potsdami palotában *Mons. Wilpert*-et, a pápa követét fogadta, ki átnyújtotta a császárnak a pápa levelét és ajándékát. Az ajándék *Wilpert* nagy munkájából áll, mely a római katakombákban talált festményekről szól. A levél is erre az ajándékra vonatkozik, egyébként pedig *Wilpert* tisztelgésének semmi politikai háttére nem volt.

Az orosz-japán feszültség. Oroszország és Japán közt nem folytathat simán a tárgyalások, mert napról-napra ellentétes híreket kapunk a távol Keletről. Míg tegnap az egész vonalon megafolták a háborus képzelődéseket, ma azt távirják a *Morning Post*-nak Vei-haj-veiből, hogy a japáni csapatok ott partra szálltak. Általánosan azt beszélik, hogy a japáni és az orosz képviselők között folytatott tanácskozás eredménytelenül végződött. A *Daily Mail*-nek azt táviratozzák, hogy *Hakodátában* rendkívül nagy élénkség van. *Hakodátában* százezernél több japáni katona van koncentráva.

Tokió, október 17.

A port-arthuri dokkokban foglalkoztatott japán munkások elbocsátottak. A *Mandsuria* többi részéből való kivándorlási mozgalom folyton tart.

A belga király Bécsben.

Budapest, október 17.

A belgák királya ma délelőtt Bécsbe érkezett, hova a Kongó-állam ügyei késettették. A Kongó-államban tudvalevőleg az agg királynak nagyon sok anyagi érdeke van lekötvé, s ezért a király megtette azt, hogy ellátogatott Bécsbe, amit pedig évek óta elkerült.

A király ma reggel 9 óra 30 perccor érkezett udvari különvonattal Bécsbe, ahol a nyugoti pályaudvaron a király magyar-osztrák tábornagy egyenruhában, *Ottó, Lajos Viktor, Ferenc Szalvator, Rajner* főhercegek, *Fütop* és *Lipót* kőburgi hercegek, a katonai és polgári méltóságok viselői, a belga követség és gróf *Clary* brüsszeli magyar-osztrák követ várt. *Lipót* király magyar osztrák gyalogezrede egyenruhájában tisztelegve állt a vasuti kocsi ablakában, amidőn a vonat a belga himnusz hangjai mellett berobogott. Ő felsége elébe ment a királynak, akit barátságos kéz-

félreértette *Poldini* intencióját. En az egészet hábjátéknak képzelném el, amelyet parodisztikusan és szatirizáló céljának megfelelőleg kellene játszani és énekelni mindaddig, míg avégné a herceg elő nem lép és a történet morálját el nem mondja.

A zenekar csak úgy sziporkázik az elméségtől, finom, mint a csipke, és diskret, mint egy kis zenélő óra a rokokó-korból. Gyöngye a partitúrának az előjáték, amelynek főtemája a királykisasszony bucsuzó dala. A függöny felgördül és előttünk a királyi udvar — mint valami megelevenedett illusztráció a *Simplicissimus*-ból. A követ mai személyesítője nem tudta, hogy beszédét parodisztikusan kell előadnia. Vonások és gyöngéd fufuvók játéka enyelgi körül a herceg dalát (Édes ilat... fis-durban), elmés a suttogó kar (presto), pikáns az antikizáló stílusban tartott meuenette, elragadó a gavotte és szellemes a királykisasszony felelete (g-durban).

A miniatűr-dalmű zseniális karrikatúrája a nagy szenvedélyekkel lángoló komoly operának. *Szojzer* *Ionka, Gábor, Kornai, Váradi, Pichler* mindent elkövetett, hogy a mű sikert arasson. *Kerner* *István* érvényre jutatta a partitúra minden szépségét, *Kemény* *Jenő* pedig a kiállításban remekelt.

IV.

A ballet.

Az est harmadik ujdonsága *Berté: Velencei karnevál* című balletje volt.

Ez a karnevál nem annyira *Velence*ben, mint inkább *Venedig* in *Wiennen* játszódik. Sekélyes, közönséges bécsi ballet-zene, amelyet helyenként csak úgy veszek be, ha sört is ihatom hozzá. Nem akarok az utóbbi két esztendő ballet-statisztikájával előállni, de kérem az igazgatóságot, hogy ne kényszerítse *Skofjuz* és *Berté* urak műveit olyan műsorba, ahonnan *Naila, Coppétra* és *Sylvia* kiesett.

Poldini zenéje után úgy hangzott ez a muzsika, mint valami kínos illetlenség.

szorítással üdvözölt, mire az uralkodók néhány üdvözöl szót váltottak. A hercegek üdvözlése után a kíséreték kölcsönös bemutatása következett. Azután ellépett a belga király a díszszárad előtt, mire nyílt kocsiiban a Burgba hajattak. A közönség az uralkodókat tisztelettel üdvözölte. A Burgban az uralkodók érkezését az udvari méltóságok és *Gouichowski* külügyminiszter várták. Királyunk vendégét lakosztályába kísérte, ahol mintegy tíz percig maradt. Kévéssel ezután fogadta ő felsége *Lipót* király látogatását.

A fogadtatásról még a következő részleteket jelentik:

Lipót király fogadtatása sok mindenben különbözött más koronás fők üdvözlésétől.

Az állomás körül csak csekély közönség gyülekezett s a peronon mindössze négy főherceg várt az uralkodót, holott más fejedelmek érkezések a Bécsben időző összes főhercegek meg szoktak jelenni a vonatra.

Lipót király nagyon törődött, arca szenvedést árul el. Amikor leszállott az udvari vonatról, kíséretének két tagjára támaszkodott. Így is sokáig tartott, míg lelépett a kocsirol. *Ferenc József* király *Lipót* király elébe ment, de rajta sem látszott semmi vidámság. *Lipót* király közelebb hajolt *Ferenc József* királyhoz s a közellevők észrevették rajta, hogy azt várta, hogy *Ferenc József* király megcsókolja, de a csók és a öletés elmaradt. *Ferenc József* király erőteljesen megrázza *Lipót* király kezét s ez volt az egész üdvözlés. Általánosan feltűnt, hogy a bevonuláskor *Lipót* király *Ferenc József* királynak nem a jobbán, hanem tőle balról ült a kocsiiban, holott koronás vendégek mindig a vendéglátó király jobboldalán szoktak ülni.

Megemlítjük még, hogy amikor *Lipót* király vona'a tegnap *Innsbruck* és *Landeck* közt elhaladt, feltűnt, hogy a pályát nagyszámu csendőr és vasuti munkás őrzi. Okot erre állítotag az szolgáltait, hogy a közelben nagy dinamitpótlag követték el és így merényllettől tartottak. *Brüsszel*ből jelentik, hogy *Lipót* király *Bécs*ből nem utazik *Berlin*be, hanem egyenesen *Páris*ba tér vissza.

Bécs október 17.

A belga király ma az uralkodóház tagjainál, valamint *Fülöp* és *Lipót* szász-kőburg hercegeknél és a külföldi nagykövetségeknél is leadta névjegyét.

Délután látogatást tett az amerikai követnél és később leadta névjegyét a pápai nunciushal, azután 4 órai látogatást tett *Gouichowski* grófnál. Ezután a király, miután az egyenruhát polgári öltönytől cserélte fel, báró *Snoy* parancsörtszt kíséretében sétát tett a *Ring*en, megszemlélte több szobrot, a parlament épületét és kocsi visszattért a *Hofburg*ba.

Bécs, október 17.

Délután 5 órakor a Burgban díszbéd volt, amelyen a két uralkodó, a Bécsben időző főhercegek és a főhercegnők, a kőburg hercegek és a belga király kísérete és a tiszteletére beosztott díszszolgálat, a leg.obb udvari, állami és katonai méltóságok, a belga követ titkáiraival és attaséival, gróf *Gouichowski* külügyminiszter a közös miniszterekkel, *Koerber* miniszterelnök a kabinet tagjaival, a helytartó, a rendőrőrnök, a polgármester, összesen mintegy 80 személy vettek részt.

Ő felsége a következő pohárköszöntőt mondta ez alkalomból:

— Orvendve a szives figyelmen, melyet felségem jövetelével tanusított, kérem, fogadja legőszintébb köszönetemet a látogatásért. E látogatást azon barátság és köztünk való jó viszony újabb jelének tekintem, mely nagy örömmre közöttünk és országaink között fennáll. Amidőn felségemet üdvözölöm, újból kifejezést kell adni érzelmeimnek, melyeket felségem és országának java iránt táplálok. Ezen érzelmeiktől áthatva poharamat *Lipót* király ő felségére emelem.

E szavakra *Lipót* király a következőkkel válaszolt:

Köszönetet mondok felségednek azon kegyes és lényes fogadtatásért, melyben engem részszesíteni szives volt. Köszönetet mondok felségednek pohárköszöntőjéért, amely engem mélyen meghat. Örvendek, hogy módomban állott felségednek a mai napon kifejeznem változhatatlan ragaszkodásom érzelmet és hogy kifejezhetem jókívánásaimat felségednek és népeinek, amelyek felségednek oly sokat köszönhetnek. Felségem az összes uralkodói erények mintaképe. Adjon isten felségednek sok számos esztendő. Biztosítom felségedet, hogy boldog vagyok, hogy köztünk és országaink között oly kitűnő viszony áll fenn és szívem sugallatát követve, felségem engedelmeivel, poharamat felségem és háza, valamint államai egészségére emelem.

Este az Operában díszelőadás volt. *Ferenc József*

király a belga királyljal, a főhercegek és főhercegnők voltak jelen. Előadták *Nedbal* balletjét. Der faule Hans-t. Színház után a felségek a Hofburgba hajattak.

Bécs, október 17.

Ferenc József császár és király *Borchgrave* belga követnek az I. osztályú vaskoronarendet adományozta. A belga király a Lipót-rend nagykeresztjé adományozta *Ottó* főhercegnek, *Lipót* szász-koburg hercegnek, *Goluchowski* külügy-miniszternek és *Koerber* miniszterelnöknek. A legfőbb udvari méltóságok és a király mellé díszszolgálatra beosztott urak szintén magas kitüntéseket kaptak.

HIREK

Budapest, október 17.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Október 15-ikén

új előzetes nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A Budapesti Napló legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Ottó király haldoklása.** Ottónak, a bajrok elborult elméjű, boldogtalan királyának állapota, mint jelentik, annyira rosszabbodott, hogy azt hiszik, nem sokáig bírja már az életet. Münchenből azt jelentik, hogy báró *Podewill* miniszter a pénzügyi bizottság ülésében több kérdésre kijelentette, hogy Ottó király állapotában semmiféle javulást nem mutatkozik. A szervi funkciók nála lassankint mind gyengébbek lesznek, egyre közeledik a királyi beteg a megsemmisülés felé.

— **Lovag Falk Zsigmond udvari tanácsos.** A hivatalos lap vasárnapi száma közli, hogy a királyi lovag *Falk Zsigmond* királyi tanácsos az udvari tanácsosi címmel tüntette ki. A magyar nyomdászat neszterese és egyik úttörője hatvankét éves, érdeműs közéleti pályáján sok irányban rászolgált erre a legfelsőbb elismerésre. A társadalmi tevékenység minden ágában őszelen buzgósággal, páradan lelkesedéssel átvizeltek át oly munkásságot fejtett ki, amelyhez hasonlót csak nagyritkán találhatunk. Szíve sugallatának engedve, nemcsak minden munkásjelöltségű intézmény vezető szelleme, hanem résztvesz ugyiszólván valamennyi jótékonyági egy esületünk tevékenységében, és praktikus gondolkodásával, puritán jellemével mindenkor közreműködött az intézetek fellendítésén. Saját iparában pedig, a nyomdászat terén, nagybecsű érdemeket szerzett.

Lovag *Falk Zsigmond* udvari tanácsos 1830-ban született Budapesten. Mint szedőtanonc kezdte meg működését az egyetemi nyomdában, majd mint elsőadott szedő Bécsbe került ahol csakhamar egyik legnagyobb nyomdaiintézet vezetőjévé lett. 1867-ben az akkor ottanon alapított „Pesti könyvnyomda-részvénytársaság” vezetésére hazajött Budapestre. Jelenleg mint ennek az intézetnek elnökgazdája újji törekvése és ritka munkaképességei szolgálja a magyar nyomdaiipart. Elkabecsi szolgálatait tett lovag *Falk Zsigmond* polgártársának és a magyar államnak mint az adófelosztási bizottság elnöke amely kettős működésében egy negyedszázaddal hosszabb időn át páratlan igazságszeretettel védelmezte polgártársai érdekeit és szolgálta legjobb meggyőződése szerint a magyar kincstárt. Ugy értesülünk, hogy éppen ezen a téren szerzett érdemei teében érte őt az udvari tanácsosi méltósággal való kitüntetés.

— **Magyar esküvő Newyorkban.** *Newyorkból* táviratozzák, hogy a brooklyni székesegyházban ma volt gróf *István István* esküvője *Viola* magyar főnőrnök leányával. A völégény ezelőtt a 13. százazredben szolgált mint hadnagy; atyja halála után pedig lemondott rangjáról s Amerikába költözött. A menyasszony atyja *Newyorkban* nagy vagyronra tett szert. Az esküvőn *Földváry Pál* és *Ferezel Béla* voltak a tanúk.

— **Kitüntetés.** *Némay Ferenc* alezreedeének, a nagy-kőrösi m. kir. állami mentelep parancsnokának, a király a *Ferenc József-rend* lovagkeresztjét adományozta.

— **Kisfaludy Sándor koponyája.** *Sümeőről* jelentik, hogy *Szegedy Róza* barmvainak exhumálása alkalmával *Kisfaludy Sándor* érdekes alkotású koponyáját *Darnay Kálmán* a bizottság jelenlétében felnyitkésztette. A sikerült, nagyobb méretű lenyelvekből négy lenyomatot készített, amelyek egy-egy példányát legközelebb megküldi a Nemzeti Múzeumnak, a Tudományos Akadémiának és a Kisfaludy-Társaságnak. A negyedik példány a sümegei erekiye-muzeumban marad s ki lesz állítva *Kisfaludy Sándor*, *Károly* és *Szegedy Róza* relikviái között.

— **Az egyetemi ifjuság sarándokutja.** *Szegedről* táviratozzák: Az egyetemi ifjuság ma délután 1/2 óraokor szakadó esőben érkezett meg. A határon nagy közönség várta és ezek sorfaja között vonult be a vendégcsereg a városba. A budapesti egyetemi hallgatókhoz csatlakoztak a czegei, kacskekői nagy-kőrösi és lélegyházi jogászok. Kolozsvárról 14 egyetemi hallgató érkezett, kik szintén csatlakoztak hozzájuk. Összesen 130 egyetemi hallgató érkezett Szegedre. A budapestiek szakadó esőben *Fégyházán* kénytelenek voltak vonatra szállni, de *Szatymazon* kiszállottak és a szeged-szatymazi uton gyalog érkeztek a határig. Mikor fél 5 óraokor a szeged-röküsi peroronon érkező kolozsváriakat fogadták a budapestiek, a Kossuth-nóta felhangzott és ennek hangjai mellett történt a bevonulás. Faradtan, átázva érkeztek a városba a vendégek, hol a város nevében *Gaál Endre* tanácsnok, a függetlenségi pártiak nevében *Pap Róbert*, a szegedi egyetemi halgatók nevében *Köhegyi Andor*, a szegedi szittya ifjuság nevében *Tóth Imre* beszéltek. A Páva-vendéglőnél megállott a menet hol kiosztották a szállásodulákat. Budapestről táviratlag jelezték, hogy az éjjeli vonattal számos egyetemi hallgató érkezik Szegedre. Holnap délelőtt Zágrábról 10 munkás, Keckemétről Makáról, Elekről, Aradról is sokan helyezték kiállításba a Szegedre való érkevést.

— **Kiállítás a régi képviselőházban.** Szokatlan érdeklődés mutatkozik az alföldi tüdőbetegek szanatóriuma javára rendezendő kiállítás iránt. *Láng* kereskedelmi miniszter felhívta az összes kamarákat, hogy gyűjtsék össze a népipari és házipari termékeket.

Az eddigi bejelentésekből biztosítva van hogy lesz erdélyi, kalotaszéki, széki szoba, a nyitra-megyei gazdag népparnak külön kollekcója, Békés-megyei nép- és házipari, Szatmármegyei külön kiállítás. Gazdag lesz a kiállítás a nép által készített gyermekjátékokban. Hogy a kiállítás telességében bemutatassa az ország minden részének munkáit úgy *Láng* kereskedelmi mint *Dorányi* földművelésiügyi miniszterek megelégedő segíty engedélyezték a nemes céra. A rendezőség élén dr. *Lukács György* Békés-megyei és *Hódmezővásárhelyi* főispán áll, mellette *István urnök*, a főváros nótársadalmának számos tagja az emberszerető ügyért lelkesen fáradoznak. A kereskede mi kormány dr. *Kovács* Gvulát, a kereskedelmi muzeum igazgatóját, a földművelésiügyi miniszter *Keller* Gyula házipari miniszteri biztost delegálta a végrehajtó bizottsághoz. *Jóka* Mór korszorok irnok nagy, nemes szívű dicséri, hogy az országhoz intézett felhívás tollából ered, mely rá leg utatni arra a nemzeti veszedelemlre, mi a tüdőbetegek épp a legrontoktobb népéletben mind retentőben végez. Egy nagy nemes ügyért fogtak össze a jobbak, munkáuk sikerét mindannyiunknak igaz szívvel kell kívánni.

— **Író Lajos Uj Guineaéről.** Azoknak a népszerű előadásoknak a sorozata, amelyek a Nemzeti Múzeum rendez a régi történelmi üléstermében, ma vette kezdetét nagy közönség előtt. A sorozatot az idén is, mint tavaly, *Bíró Lajos*, Uj-Guinea lelkes kutatója nyitotta meg *Uj guineai vadászatok puskával és lepkehálóval* című érdekes előadásával.

Hangulatos bevezető szavában kiemeli, hogy ma, sok ezer mért ödnnyi távolságban ku álása nak helyétől, úgy érzi, mintha az egész óserdőkke borított, félvadaktól lakott hely ahol hat évig tartózkodott álomsziget lenne csupán. Ezután az u-guineai vadászokra szól, nem a rendez vadászatról hanem a termésvizsgáló vadászatról mely a tudománynak szolgál. A felovás ezután ve ittek képek segítségével élvezetét halgatóságát Uj-Guinea óserdőbe-mocsaras rtsaiba és sorába ismertette a paradicsommadár vadászatot és csillogó madárja; számos változa avál, azután a kazar, vadászó, törpe kenguru repülő kutyá és a változatos galambfajok egész serege után való vadászatot. Végül a színes lepkeajakok és rovarok légúvia szórakoztatta a közönséget, amely az élvezetes, lakusnak is rendkívül gyönyörkötő előadás után lelkes ovációkban részesette a felovásót.

A legközelebbi előadás e hó 24-én lesz, amikor *Zumányi Károly* fog tolvanni a *vasérekéről*.

— **Jubiliális teniszestület.** A *Maros Törömegei Általános Teniszestület* november 4-én tart a fennállásának husz-nöt éves jubileumát. A nemzetiségektől körülvet területen igen fontos hazafias missziót teljesít e és a terület. A tarsulat jubumi ünnepeisei a következők: délelőtti ünnepi közgyűlés, délután eszmélő közgyűlés, este pedig a tarsulat internáus-alap javára jubileumi hangverseny lesz.

— **Magyar sarándokok Konstantinápolyban.** *Konstantinápolyból* jelentik, hogy báró *Calice* osztrák-magyar nagykövet ma kihallgatáson volt a szultánnal s köszönetet mondott neki azért a figyelemért, amelyet a Rákóczi sirjához sarándokolt magyarokkal szemben tanusított. A magyarok részt vettek a szelamlikon. A szu tán üdvözlését küldte nekik s meghívta őket a Yidiz díszkertje és az istállók megtekintésére, egyidejűleg tudatta velük, hogy a városi pre-ektus utasította, hogy holnap a magyarok tiszteletére banketet rendezzen. A magyar sarándoklat vezetői *Lung* Gyula városi tanácsos, *Desszeffy* Arisztid

Vossinszky Mór apát és *Szádeczky* Lajos egyetemi tanár, a szelamlikon az osztrák-magyar nagykövetség egyik kioszkában vettek részt és báró *Calice* kihallgatása után a szu után audiencián fogadták őket, mely alkalommal köszönlő-íreliratot nyújtottak át. A szultán valamennyiüket a II. osztályú *Ozmaue*-renddel tüntette ki.

— **A lábatlankodó torony.** Áll még a hatalmas vastoron, franciák egykori büszkesége, világkiállítás szennzációja. De nem sokáig fog már állani, azon a helyen legalább nem, ahova annyi hűbóval emelték. Ki hitte volna, hogy ez a nagyság ily hamar lejárja magát! Még ma sincs párja méretek és kecsesség doigában a vasszerkezetek torén, de azért pusztulnia kell Párisból. A franciák megunták, nem állják már nyilvános városi tanácsülésen is megbeszélni, hogy az öreg csudát sutba kell tenni. Hogy mit csináljanak vele, arra nézve a legváltozatosabb tervek merülnek fel. Van indítvány arra is, hogy egyszerűen bontásék szét és adják el a rengeteg vasanyagot. At ténnek már valami más helyre is, sőt azt az óhajást is nyilvánította valaki, hogy a francia tengerpart valamelyik pontján kellene felállítani, hogy mint *világító-torony* teljesítsen szolgálatot. Ez még nem is volna olyan méltatlan sors a nagy dicsőség után. Elvégre a kellemesből a hasznosba sétálna csak át az Eiffel-torony. Azt is tanácsolta valaki a gyűlésen, hogy rá kéne szólni valami kültöldi kapitalistára. Hogy mindezek közül a tervek közül melyik fog megvalósulni, ez mindegyideig még nem dől el, lehet, hogy a hagyományos tehetetlenség még meghosszabbítja a néhány évvel ezelőtti frisse mázolt vastoron párisi életet. De annyi bizonyos, hogy nagyságnak lenni som biztos pozíció már manapság, a vénülés mindenütt meghozza a családost és a mellözötést. S ha az Eiffel-torony beszélni tudna, bizonyosan hangosan igazat adna annak a sokat emlegetett igazságnak, hogy jó annak a nagyságnak, amelyik idejékorán vissza tud vonulni a szereplés színpadáról. Most Párisban is hűvös ószre jár az idő s a megrudósított, mindenkinek láb alatt lévő torony alighanem borzongva sóhajta:

— Mily szép volt az élet 1900-ban, amikor egy egész világ szibongott alattam, körültem, rajtam, s mindenki bámult, szeretettel simogatótt meg. Bár ott tartanék legalább annál a kornál, amikor még gyöngéd gonddal, új sárga ruhába öltöztettek nyulánk természetet! . . .

— **Államentő kecs.** Igen sokan megbámultak ma egy kocsit a Saliórom-utca egy háza előtt. A kocsiba egy gyönyörű dán doggot helyeztek el, melynek két lába eltörtött. Az állatmotó kecsi igen osinos szerkezet és ahol szükség van rá, teleon értesítésre nyomban megjeienk. Erdemes megemlíteni ez alkalommal, hogy a *Budapesti Állattartók Szövetkezte* már csaknem két év óta teljesít államentési szolgálatokat a fővárosban. Ez az emberséges szövetkezet egyébként is hasznosan mozditja elő Budapest állategészségügyét. Két modern felszerelésű kórodáján a VIII. kerületi *Kezény Zsigmond-utca*ban és a VI. kerületi *Huba-utca*ban szegénysorsu állattartók mindnap ingyen gyógykezelhetik beteg állataikat. A szövetkezetbe különben csekély tagsági díj mellett minden budapesti állattartó beléphet.

— **Szaktanfolyam.** A Pénzügyi Tiszviselők Országos Egyesületének szaktan olvama kedden október 20-án este 7 óraokor nyílt meg. Az eső estén dr. *Lévy Béla* a bankügyetek jogi természetéről tart előadást: ugyanekkor hirdetik ki a *Waió Lajos* pályázat eredményét.

— **A halálraítélt végős küldelme.** *Tördöri* táviratozzák: *Dan Filimon* ponori lakost, ki több ízben volt legyázza itélve, onnan kiszabadulva *Motyók* Szimo kisbányai lakost előre megfontolt szándékkal meggyilkolta és tőle 208 koronát elrabolt, a torjai esküdőbiróság költelhalra ítélte. Az ítélet a televelvíteli hatóságnál van. A gyilkos ma éjel a börtön ajtaját kifűrészelte és szökni akart. A fogházór a zajra *Dan Glimon* börtönajtájához sietett, mire a gyilkos őt fojtogatni kezdte. A fogházór lármájára összefutottak az örök és így sikerült a gyilkost ártalmatlanná tenni. Vasraveritek s most kettőzött órség őrzi a gyilkost.

— **Háziorás.** *Özvegy Schvares* Ábrahámné asszony szűl *Fischer* Katalin jótékonyasága és jámborságáért köztiszteltelenül álló matróna, ma életének nyolcvanhatodik évében hosszabb szenvedés után elhunyt. Temetésé hétfőn e hó 19-ikén délelőtti tízóraokor lesz. A haláleset nagytekinetű családot borít mély gyászba.

Kövér Dező, a fővárosi társaságnak általánosan kedvelt ifju tagja ma hajauban hosszú és kinos szenvedés után, 23 éves korában elhunyt. Temetésé hétfőn délután 3 óraokor lesz a *Molnar-utca* 24. számú házból.

— **Pusztító földéreg.** *Bakból* táviratozzák, hogy *Harazan-kerületben* egy nap óta rettenetes földéreg pusztít. Nyolc falu romhamazzá lett. Nyolc-

MOLL SEIDLITZ POR MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ES SO
 Legjobb fűjaldomcsillapító bedörzölés, esz, közzvény és egyéb megbűlési bajoknál. A raktárakban olommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérrét kapható. MOLL készítmény kérésre.

száz házból kő fővön nem maradt. Eddigél 99 hó-tetést ástak ki a romok közül. Az áldozatok száma százakra rug. Tizezernél több ember hajléktalan s éhínségnek néz előbe.

— **Kolera Bethlehembben.** *Jeruzsálemből* távira-tozzák: *Bethlehembben* koleraszerű megbetegedési esetek fordultak elő. Nyolc eset közül, amelyeket 13-ika óta figyeltek meg, öt halálos kimenetelű volt.

— **Az eszedi lap égése.** *Nagy-Károlyból* távira-tozzák: Tegnap *Bölcs* Gyula kormánybiztos, *Némethy János* műszaki tanácsos, *Péchy László* társulati igaz-gató és *Losvay Aladár* vármegyei főjegyző közben-jöttével megtartott értekezleten *Péchy László* bejelen-tette, hogy tegnap a Halmos tanyánál és báró Uray Kálmán tyukdoki birtokánál az elszigetelő fővonal majdnem elkészült és a tüzzel körülfogott szigetek felvétele befejezést nyert. A térképi munkákat folya-matban vannak és ezeket ma elkészítik, melyekből meg-állapítható lesz az elégett terület nagysága. A részlet-felvételekből már ez idő szerint is csekély eltéréssel megállapítható, hogy az elégett terület 2800 holdat tesz. A mai napon a katonaság még mindig az elszige-telési munkálatokkal van elfoglalva, de remélhető, hogy esig azt befejezik. Ma reggel 9 óra óta csend-es eső esik, mely tartósnak ígérkezik.

— **Házasság.** Dr. *Selők* Zsigmond, a mentő-egyesület ellenőrző orvosa eljegyezte *Szécsi* Margit kisasszonyt Budapesten.

Dr. *Eurg* Hugó fővárosi ügyvéd eljegyezte *Márkus* Margitot, *Márkus* Gyula budapesti kereskedő leányát.

Adamovits Milán, a Propper Samu gépgyáros-cső főhivatalnok eljegyezte *Reiter* Gizella urhölgyet Budapesten.

Leveleky Géza földbírtokos Nyiregyházaról el-jegyezte *Majlser* Margit kisasszonyt Pusztá-Szárz-beőről.

Pjeifer Izsó az Auer Ignác Fia cég be'algja eljegyezte *Schwarz* Sarolta kisasszonyt, özv. *Schwarz* Ignác leányát Budapesten.

Benedikt Vilmos e hó 15-én eljegyezte *Rosenthal* Emilia kisasszonyt Budapesten.

— **Magyarok a Csendes-tengerszigeten.** Isme-retes dolog, hogy a kivándorlók által Amerikába édes-getett emberek leginkább Kanadába kerülnek. Az osztrák-magyar konzulátus már ismételtlen figyelme-zette a kivándorlókat, hogy főleg Kanadába ne enged-jék magukat vitetni. A magyar kivándorlók nagy-részt a Csendes-tengerszigeire viszik, azokra a szigetekre, amelyek Kanadához tartoznak. A tavaszi tűzhányók borzalmas pusztításai a népet elkergettek, ezt pótolja most az olesó Hungarian. A szigeten pe-dig a pellagra pusztít most. Az amerikai *Szaboda*, a ruthén kivándorlók lapja, keservesen panaszkodott, hogy az éhenvező népen nem indul meg az emberi könyörület. A helyzet leírhatatlan. Teljes aszály min-denfelé, a tűzhányó-hegyek környékén semmi vegetá-ció és idecsalták tündérmókkal az elvakított kiván-dorlókat. A *Szaboda* az osztrák-magyar konzul inter-venióját sürgeti.

— **Lopás a konokban.** *Belgrádból* jelenik, hogy ott nagy felűnést kelt az a lopás, amit a konokban követtek el. A tolvaj a palotának *Koch* nevű szolgája volt, aki a királynak temérdek értékű ékszerét el-lopta, így a többi közt a király elhalt feleségének nyakékát, amelyet egy ékszerkereskedőnek potom áron adott el. Az ellopott gyűrűket és mellüket éne-keseknek és pürcököröknek ajándékozta. Az összes ellopott tárgyakat megtalálták.

— **A helyzet és a külföldi sajtó.** A *Journal de Budapest*, amely *Salamon* Ödön jóles szerkesztése alatt sok jó szolgálatot teljesít a magyarság ügyének, ki-bővített formában holnap megjelen számában a kül-földi sajtónak a helyzettel szemben való állásfoglalá-sával foglalkozik első helyen. Vezércikkében azokat a rosszindulatú közleményeket tárgyalja, amelyek a külföldi lapokban a válságról megjelentek. Ebben a tekintetben osztrák és német lapok tárnak elő, de utjabban az angolok sem maradnak el. Örömmel konstatálja a cikk, hogy a francia lapok a legtöbbet foglalkoznak magyar viszonyainkkal, még pedig alapos tájékozódással közjogi helyzetünkről. A *Journal de Budapest* ebből az alkalomból felhívást is intéz a külföldön élő magyarokhoz, legye-nek rajta, hogy a lapoknál kellő információkkal támogassák hazánk ügyét. A lap új számát egyébként, amely a Károly-körút 10-ik szám alatt lévő kiadóhivatalban is meg-rendelhető, több más érdekes cikk és változatos rova-tok gazdagítják.

— **Cáfolat.** A minap az a hír jelent meg egyes lapokban, hogy *Réthy* István festőművész megőrült. A nagybányai festőkolónia annak a közlésére kér lel bennünket, hogy ez a hír rosszakarúu kóhalmány.

— **Egy elveszett pénzeslevél.** *Székesfejervárról* írják: *Kovács* József postásitzet mintegy három évvel ezelőtt letartóztatták, mert egy 730 koronát tartalmazó pénzeslevél elveszett a kezén. A pénzeslevelet ugyanis átvette a féltől s adott is róla fűdávérvenyt, de a

rovatlapba nem írta be. Mikor kérdőre vonták, azzal védekezett, hogy szórakozottságában ott felejtette az asztalán a pénzeslevelet, amely onnan eltűnt. A kárt megtérítették szülei s a postakincstár vissza is vonta panaszát. Az ügyesség azonban fönttartotta a vádat ellene s a főtárgyaláson a törvényszék késesztendői foghárta ítélte, amelyet a tábla nyolc hónapra szállí-tott le. Az ügy most van főlebbezés alatt a Kurinál. *Kovács* postásitzet be sem várta a Kuria döntését, hanem a büntetés elől Amerikába menekült. *New-York-ból* levelet küldött haza, amelyben azt írja, hogy nem akar ártatlanul börtönben szenvedni, azért szökött meg. Védőjét pedig arra kéri, hogy ha a Kuria ked-vezőtlen ítéletet hozna, éljen perujtással, mert az ártatlanságának ki kell derülnie.

— **Jövendő.** *Bródy* Sándor kitűnő heti revuejé-nek új száma is változatos, gazdag tartalommal jelen-meg. Az aktuális cikkeken kívül gazdag a lap szép-irodalmi és tudományos dolgozatokban is. Ime a *Jö-venő* legjobb számának tartalma:

Deák. — A sükszavu ember. — Eötvös Ká-roly: A megérgetett lélek. — Hermann Ottó: Nyári emlék. — Salgó Ernő: A bohózat körül. — Heltai Jenő: Új mesék. — Latin költők. Szabó Endre új fordításai. — Emilio de Marchi: Lucia. — Erdős Renée: Az asszony — a férfi. — Bródy Sándor: Pesti dekameron. — Regina özvegy lesz. — Oszimadia Sándor: Fiala leányok. — Tolstoj Leó: Háború és béke. — Természettudomány. — A léghajózás és az aerostatikus figurák. — A kigyóméregről. — A forradalom. — A forradalom tábora. — Gróf Tisza Ist-ván Bér Dezső raiza. — Eötvös-esték. — Deák Ferenc közírata. — Deák Ferenc a szerkesztőségben. — Sz. Z: Sötétség. — Hirdetések.

— **Vasuti szerencsétlenség.** *Kézdivásárhelyről* jelentik: Nagy vasuti szerencsétlenség történt az Erdélyi Erdőpár Részvénytársaság gyulafelelvi (Három-székvármegye) fajpartelepe romániai részén. Kézdi-polyánai *Bartók* Ferenc munkavezető tíz székely és két horvát munkással a musai részről a Zentoga nevű erdőrszre indult gyalog. A gyártelepből kiérve több üres tőkszállító kocsi találtak az iparvasut vá-gányain. Két kocsi *Bartók* Bálint, Lajos és a két hor-vát segítségével összekapcsolt és felsőbb engedély nélkül fölrakták fölemiszereiket, azután maguk is fö-ülve unak indultak a letűs hegyoldáon. A vezető vasuton, alig más fél kilométernyi távolságra a kocsik nagyon sebesen mentek, úgy hogy *Bartók* Ferenc munkavezető, ki a fékezésűt, nem volt képes fékezni és midőn mintegy két kilométernyire lehetek, mindkét kocsit kiskított a vágányokból és a beuulók a jobboldali kősziklákhöz vágódtak. *Bálint* Lajos rö-gtön szörnyet halt, *Bartók* munkavezetőnek a jobb lába kettétört, *Bálint* Lajosné, *Keresztes* Mártonné, *Bartók* Róza, *Gál* Istvánné, *Bartók* Mária, *Gál* Ferenéné, *Szőcs* Margit súlyosan, *Keresztes* Márton, *Keresztes* Láz-ár és *Gál* István könnyebben sebesültek meg. A súlyosan sérülteket a kézdívásárhelyi Rudolf-kórházba szállították. A vizsgálatot megindították.

— **Öngyilkos bankhivatalnok.** Az iszákosság a halálba kergetett ma este egy fiatal bankhivatalnokot, aki alig pár héttel ezelőtt feleségül vette egy fővárosi iskolaigazgatónak a leányát. *Basa* Loránt az öngyil-kos. Alig volt még 25 esztendős de szorgalma és tehetsége révén máris szép álláshoz jutott a Magyar Jelzőlog-Hitelbanknál, amelynek négy év óta volt a hivatalnok. A szerencsétlen ember körülbelül egy esztendővel ezelőtt az ivásnak adta magát. Éjszakáit a korcsalmakban, kávéházakban töltötte; mindamelllett is szorgalmasan bejárta a hivatalába, s a dolgait pontosan végezte. Négy héttel ezelőtt megnősült, *Laczkovics* Károly Rök-Szilárd-utcai elemi iskolai igazga-tóknak *Gizella* leányát vette feleségül. Esküvője előtt boldogan mesélte barátainak, hogy végre-valahára szakít a lump étellel s szép terveket szőtt a jövőre. A szolid élet után való vágyakozás azonban nem tartott nála sokáig. Mint fiatal férj nem maradt ugyan el hazulról, de hacsak szerét tevette — titokban ivott. Annnyira szenvedélyévé vált az ivás, hogy egész üveg pálinkákat fogyasztott el otthon, anélkül, hogy a felesége erről tudott volna. Ma este apása és anyósa ott volt nála vacsorán. Vacsoraközben *Basa* egyszer csak megszöglált:

— Érzem, hogy nem sokáig fogok élni; deli-riumban fogok elpusztulni.

A család tagjai még kinevették, mert egyálta-lán nem tudtak szenvedélyéről. Vacsora után apósa és anyósa eltávoztak. Pár pillanatig még beszélgetett a feleségével, majd hirtelen felkelt az asztaltól s be-ment a hálószobába. Egy-két percig lehetett ott, amik-or revolverdurranás hallatszott ki a szobából. Mire fiatal felesége berohant, állott szivvel, holten lekölt a pamlogon. A mentők már nem tudtak segíteni rajta. Semmitéle írást nem hagyott hátra, minden jel arra

mutat azonban, hogy deliriosus állapotban követte el az öngyilkosságot. A cseléd ugyanis azt mondta a rendőrség előtt, hogy gazdája ma délután egy egész üveg rumot ivott meg otthon. Az öngyilkos fiatal-ember holttetését kivitték a törvényszéki orvostani intézetbe.

— **Kirabolt kőszégi pénztár.** *Temesvárról* táv-iratozzák: *Unip* szomszédos községben az éjszaka ismeretlen tettesek ellopák a kőszégi pénztárt, amely-ben készpénzben 12,000 korona volt. A csendőrök megindították a nyomozást, amelynek folyamán a pénztárt a mezőn elásva találták. Konstatálták, hogy tartalma érintetlenül maradt.

— **John a betörők királya.** *John Lorney*, akit Amerikában egyszerűen a *betörők királyának* keresz-teltek, harminc esztendeig rabolt és fosztogatott az Egyesült-Államok nagyobb városában, most autátn elfogta a baltimorei rendőrség. *John Lorney* jelenleg 66 esztendős, Tocontóban, Kanadában és Cleveland-ban óriási birtokai vannak s 150.000 dollárnyi kész-pénzét jobbra külföldi bankokban deponálta. Óriási vagyonát példátlan leleménységgel lopkodta össze. Változatos életpályájának története röviden ez: 1837-ben született egy Európából Amerikába vi-torlázó hajó fedélzetén. Tizenhárom esztendő kö-rében már hirted zsebtolvaj volt *New-York-ban* s leányruhát öltve, gyufát árult az utcákon. Ilyen módon alaposan kótórászolt az emberek zsebé-ben, és saját vallomása szerint, olykor kétezer dollárt is „keresett”. A polgárháború kitörése után új s jöve-delemző kerestetre tett szert. Önkesztésnek szegődött az Egyesült-Államok gyalogezredeibe s mikor a ver-buvásánál szokások előéget zsebetette, megszöklött. Rövid idő alatt 93 gyalogezred külélékébe tartozott, de valamennyinél csak egy napig szolgált. Harminc-három esztendő korában újból kézzé került s ekkor 13 esztendei fegyházbüntetésre ítélték. Eő-zőleg 11 évet töltött az Egyesült-Államok börtönei-ben. 1888-ban kiszabadult a fegyházból s folytatta mesterségét. Három cinkostársával déltájban bo-tört az illinoisi bankba, de elgőtták s csak tíz év múlva bocsátották szabadon. Ekkor cinkostársai-val ismét megköcskázta a veszedelmes exped ót, s egy nagy bank pénztárából 15.000 dollárt lopott el. A betörők királyának lelkiismeretét még sok betörés és lopás terheli. Gyilkosságra soha sem vetemedett az öreg *John Lorney*, sőt ha rablőhadjáratairól vissza-érték, kanadai birtokain családja körében kipihente fáradsalmait, jótékony és békés polgár módjára éde-gélt. Felesége és gyermekei még most sem tudják, hogy az öreg *Solon*, mert *Lorney* Kanadában ezt az álnevet használta, az Egyesült-Államok legutrfangosabb zsványja.

— **A napszamos tolvaj.** A múlt év november havában történt, hogy megjelent a rendőrségen egy *Kudlac* János nevű galiciai paraszt és előadta, hogy *Ipolyi-utca* 30. sz. lakásán feltörték a ládáját és abból ellopák 50 koronáról szóló takarékpénztári köny-vét. A szegény napszamos a pénzét évek hosszu során át keserves munkával kuporgatta össze és egy galiciai takarékpénztárban helyezte el. A rendőrség megindí-totta a vizsgálatot és hamarosan megállapította, hogy a takarékpénztári könyvet *Kudlac* lakótársai, *Szűcs* István és *Dobrovsky* János lopták el. Megállapították azt is, hogy a két tolvaj opás után felkésesett egy Erzsébet-köruton lakó ügyvédet, akinél *Dobrovsky* bemutatkozott mint *Kudlac* János, átadta a takarékpénztári könyvet és kérte az ügyvédet, hogy ő vegye ki a vizsgálatból és hamarosan megállapította, hogy a galiciai takarékpénztárból az összegget. Az ügy-véd fel is vette a pénzt amelyből 30.00 koronát a-dott a tolvajnak, amivel ezek Amerikába szöktek. A rendőrség már lemondott arról a reménységről, hogy a tolvajokat ellogia, amikor most a szét-letlen kiszolgáltatta *Dobrovskyt*. Hetekkel ezelőtt ugyanis egy különös viselkedésű ember telepedett le Erzsébetfalván, ahol *Csik* Jánosnéál Sebestyen-utca 18. szám alatt volt lakást. Elmondotta itt, hogy Ame-rikából jött. *Krämer* John a neve és magánzó. Csak-hamar híressé vált az idegen. Nem volt koresmai ve-rekedés, amelyben részt ne vett volna. Éjszakánként az utcán lövöldözött. Belekött a békés polgárokbá és egyszerre *Erzsébetfalva* réme lett. A lakosok a rendőrség figyelmébe a állották az amerikaiit. *Deek* és *Pataky* detektivek megfigyelték az idegent és meg-állapították, hogy tulajdonképpen *Dobrovsky* János a galiciai napszamos tolvajja. Ma reggel le akarták tar-tóztatni a detektivek. *Dobrovsky* azonban háziasszo-nyával együtt meglátta a detektiveket, akik erős dulakodás után végre is legyűrtek a rablótus embert. A rendőrségen megállapították, hogy részt vett a kocsisok sztra kájában is és egyike volt a legvadabb isagatónak. Régebben már hatóság eleni erőszak miatt el volt ítélve. Rábizonult, hogy a napokban hamis esküt is tett háziasszonya érdekében.

(x) **Ajánoké előfzetünk részére.** Most jelent meg 180.00 példányban magyar szöveggel a *Nagy képes a bum beállításmenyek részére*, mely 447 művészi ábrát, divatos beállításmenyt, valamint berendezési

Téli gyógyfürdő Sanatorium Szt.-Margitszigeten.

Mindenemü
gyógy- és edző-fürdők,
kényelmesen berendezett
szobák, jó ellátás.

módot — az egyszerű kényelmességét a legpazarabb kiállítás — nagy választékban tartalmaz. *Schein S.* szőnyegház, Bécs, I., Bauermarkt 12., t. előfizetők részére ingyen és bérmentve küldi szét a művet és eléggő a pontos címnek levelezőlapon való közlése, hogy t. előfizetők és oszónosan kiállított albumot megkapják. A művet előfizetők figyelmébe ajánljuk.

Deák Ferenc emlékezete.

Budapest, október 17.

A haza bölcsének emlékeztén épült e mai napon minden magyar lélek. Megjelent előttünk államférfi nagysága a maga glóriás fényességében. És láttuk az öreg urat, az egyszerű polgárt, aki nem címért és rangért játszott közéleti szerepet, hanem a törvénykönyvvel kezében küzdött meg a nemzet igazáért. Képessége, tudása, munkabírása, okossága, a törvénybe vetett bizodalma, jogérzete, az igazság erejében való hite: halhatatlan alakjának e vonásai a magyar história legszebb lapjaira tartoznak. Tanulni kell e lapokról. Fölbuzdulni a betűin: jó alkalom volt e mai országos ünnep. A Deák Ferenc igazságai nyugodtak, egyszerűek, könnyű a megértésük. Hát érte meg mindenki az igazságokat. A korona és a nemzet jussát egyeztetve össze Deák Ferenc, a koronát és a nemzetet illetik tanításai. És a nép joga ölt testet a Deák tetteiben: az uralkodás végcélja nem lehet a hatalom nagysága, a hatalom csak eszköz, végül a népek boldogítása. Ezt a haza bölcsé mondotta, akinek a szavát királyja figyelte. A nemzet egyetemes egészén örködött az államférfi bölcsesége, születésének százados évfordulóját méltán ünnepli hát a magyarság szerte az országban.

A főváros Deák Ferenc emlékét megillető díszszalagot ki részét az országos ünnepből. A politikai és társadalmi élet vezetőférfiai állták körül a Deák-szobrot, ahol a főváros hivatalos ünnepét rendezte. Felejtethetetlenül nagy momentum volt, mikor az udvarnagy a koronás királyi koszoruját letette a szobor talapzatára. A hivatalos istentiszteleten kívül sok-sok templomban szállt imádság Deák szelleméhez, amelyet minden iskolában fölidézték az ifjúság lelki szeméi elé.

Az istentisztelet.

Dél előtt tíz órakor ünnepi istentisztelet volt Deák Ferenc emlékére a belvárosi plébánia-templomban. Az istentisztelet előtt *Halmos János* polgármester a kerepesi-uti temetőbe hajlatot s letette Deák sírjára a fővárosi koszoruját. Az ünnepi istentiszteletre fényes közönség gyűlt egybe, a templom előtt is nagy tömeg verődött össze, melyet a hűvös őszi eső sem oszlattat szét. A templomban fővárosi tisztviselőkből alakult rendezőbizottság tartott rendet. A főhajó mentén fővárosi csatlósok díszserege húzódtott végig. Kilenc órától kezdve jöttek pompás díszmágyarban a meghívott vendégek: a kormány tagjai, főrendek, képviselők. Deák Ferenc névszírni rokon-ságából a mai ünnepen harmincegyen vettek részt, a Nedeczky-családból Bölöny József és neje, Nedeczky Fery, a Szeniczey-családból Szeniczey Cecília és Géza, özv. Daróczy Tamásné, özv. Vízgáz Dezsőné, Balassa Stefánia és Iona, Daróczy Aladár országgyűlési képviselő és neje, Balassa Béla, Vargyas Endre neje és három gyermekükkel stb. A királyt gróf *Apponyi Lajos* udvarnagy képviselte, aki külön helyen ült a főszentélyben.

Az első padosorokban foglaltak helyet: Gróf *Khuen-Héderváry Károly* miniszterelnök, *Wlassics Gyula*, *Kolossy Dezso*, *Láng Lajos* és *Píósz Sándor* miniszterek, gróf *Csáky Albin*, a főrendház, gróf *Apponyi Albert*, a képviselőház elnöke, báró *Fejérváry Géza* tábornagy, *Széll Kálmán*, *Hieronymy Károly*, *Percezel Dezso*, gróf *Andrássy Tivadar*, és gróf *Csekonics Endre* valóságos belső titkos tanácsosok, *Császka György* kalocsai érsek, *Fehér Ipoly* pannonhalmi főpát, *Gromon Dezso*, *Nemeskéri Kiss Miklós*, *Molnár Viktor* és gróf *Wickenburg Márk* államtitkár, gróf *Pejacsevich Tivadar* horvát bán, *Vértesy Kálmán*, *Bereczk Árpád* és *Schutvra István* miniszteri tanácsosok *Rudnay Béla* főkapitány, *Chorin Ferenc* *Kornfeld Zsigmond* főrendházi tag, *Csiky Kálmán* és *Ráth Péter* udvari tanácsosok, *Keppessy Árpád*, *Várad L.* Árpád püspök, *Hoffmann József* és *Goposa László* miniszteri osztálytanácsosok, dr. *Demezky Mihály*, a Ferenc József-életkormányzója, gróf *Zichy János*, *Rakovszky István*, *Miklós Ödön*, *Gorove László*, *Rákosi Viktor*, *Benedek János*, *Telegy József*, *Csernoch János*, *Nagy Mihály*, *Nyegre László*, gróf *Széchenyi Aladár*, gróf *Zichy Aladár* országgyűlési képviselő. A kegyuri helyen ültek: *Márkus József* főpolgármester és *Halmos János* polgármester vezetésével az alpolgármesterek és tanácsosok. Pestvármegyét *Beniczky Lajos* alispán, *Fazekas Gusztáv* főügyész és *Lángos Kálmán* árvászekési elnök képviselték. Sok vidéki törvényhatóság is képviselte magát az istentiszteleten, melyen dr. *Kohl Medárd* püspök pontifikált nagy segédlettel.

A Deák-szobor előtt.

Az istentisztelet után a templom közönsége a Ferenc-József-terre vonult, ahol a Deák-szobor előtt folytatódott az impozáns ünnepség. A szomszédos palotákat ünnepi díszbe vonták. A parkban, ahol a szobor van, cserlombos diadaloszlopok nyultak ki a bokrokból. A bejáratokat a nemzeti lobogó, a magyar címer és a Deák-család címere ékesítette. A szoborral szemben díszsátor állott a meghívottak számára.

Tizenegy óra felé sorra érkeztek a hivatalos vendégek, akiket gróf *Apponyi Albert* házelnök, *Tallán Béla*, a képviselőház alelnöke és *Márkus József*, Budapest főpolgármestere fogadtak. Ekkor már sűrűn be volt borítva koszorúval a szobor talapzata. A koszorúk többnyire olyan hatalmasok voltak, hogy négy ember is hozott egy-egyét. A koszorúk közt ott volt a kormányé, a főrendházié, a Kistaludj-Társaságé, az egyetemi ifjúságé az Országos Kaszinóé, a Lipót-városi Kaszinóé, továbbá *Poszony*, *Borsod*, *Tolna*, *Bars*, *Abauj*, *Maros-Torda*, *Baranya*, *Jásznagykunszolnok*, *Nyitra*, *Vas*, *Máramaros*, *Veszprém*, *Pest*, *Brassó*, *Bereg*, *Csanád* Bács és Győrmegegyék, azután *Pécs*, *Hódmezővásárhely*, *Kolozsvár*, *Flume*, *Nagyvárad*, *Szabadka* és *Makó* városok, végül az áru- és értéktörzse, *Ferenczy Ida* és az Országos Nőképző Egyesület koszorúja. Széll Kálmán maga tette le a koszoruját, Deák Ferenc szülőmegyéjének, Zalának küldöttsége élén gróf *Baththyány József* tett babékoszorút a szoborra.

A meghívott törvényhatóságok képviselőiben megjelentek:

Alsófehérmegye részéről: *Lukács László* pénzügyminiszter vezetésével: dr. *Mohay Sándor* államtitkár, dr. *Ebergényi Sándor* miniszteri titkár, dr. *Rosenberg Gyula*, dr. *Werner Gyula*, *Szecs Pál* és dr. *Hánory László* országgyűlési képviselők. *Komáromvármegye* részéről: gróf *Esterházy* vezetésével 4 tagú küldöttség. *Tolnavármegye* részéről: gróf *Széchenyi Sándor* vezetésével 25 tagú küldöttség. *Áradszörnymegye* részéről: *Falka Károly* alispán, *Jakaoffy Imre*, *Pattayzsky Elele*, *Szereb György*, *Graenzstein Béla*, *Vua Péter*, *Ávramesku Pachomius*, *Nemes Zsigmond*. *Beregmege* részéről: *Dessewffy Marcel*, *Barta Ödön*, *Nedeczky János*, *Lónyai Géza*, *Uray Vince*, *Pásztilyi Jenő*, *Pum József*. *Nógrádmegye* részéről: *Sréter Aliréd* országgyűlési képviselő, dr. *Ybl István*, *Beniczky Árpád*, *Pintér Sándor*, dr. *Mocsáry Sándor*, *Szjgyártó Pál*, *Hanzely Gyula*, *Szakall Barabás*, *Leszkáry Gyula*, gróf *Almássy Kálmán*, *Szilárdy Ödön*. *Zemlenmegye* részéről: *Matolay Elele* alispán, *Dókus Ernő*, *Bernáth Béla*, dr. *Ballagi Géza* országgyűlési képviselő, dr. *Ferenczy Elele*, *Katinzsky Gé* a eszper-plébános, *Dókus László* főügyész. *Aradmegye* részéről: *Vásárhelyi László*, báró *Bánhidv Antal*, báró *Solyomossy László*, gróf *Zselénski Róbert*, *Wittmann János*, *Vancsó Gyula*, *Szombathy György* országgyűlési képviselő. *Máramarosmegye* részéről: báró *Rosznér Ervin* főispán, gr. *Telek Gyula*, *Nyegre László*, *Rétyi Mihály*, *Lator Sándor* orsz. képviselő. *Szatmármegye* részéről: gróf *Hugonnay Béla* főispán vezetésével 9 tagú küldöttség. *Pécs város* részéről: *Majorossy Imre* polgármester, *Fekete Mihály* főügyész, *Rech György*, dr. *Járay Károly*, dr. *Bodó Aladár*, *Kundi József*, dr. *Krasznay Miklós*. *Stabolesmegye* részéről: *Kállay András* főispán, dr. *Mezőssy Béla*, *Kállay Lipót*, *Benes László*, dr. *Farkas Balázs*, gróf *Vay Tibor*, *Megyesy Géza*, *Haas Ignác*, gróf *Pongrácz Jenő*, *Lipihay Béla*, *Lázár Kálmán*, *Bleier Lajos*. *Kecskeméti város* részéről: *Vámos Béla* főkapitány, *Dékény László* tanácsnok. *Biharmegye* részéről: *Szunyogh Péter* alispán vezetésével 11 tagú küldöttség. *Sopronmegye* részéről: gróf *Széchenyi Emil* főispán vezetésével 7 tagú küldöttség. *Torontálmegye* részéről: *Csávossy Béla*, gróf *Csekonics Gyula*, *Rónay János*, *Botka Béla*. *Abauj-Turnamegye* 15 tagú küldöttsége. *Zalamegye*: gróf *Baththyány József* vezetésével 5 tagú küldöttség. *Hódmező-Vásárhely városa* részéről: *Kemény József* főügyész, *Pokomándy Imre* tanácsnok. *Zólyommegye* részéről: *Kürthy Lajos* főispán, *Osztrouczky Miklós*, br. *Radvánszky György* orsz. képviselő, dr. *Tilless Béla*, *Badini Lajos*. *Bács-Bodrogmegye* részéről: báró *Vojnits István*, *Fernbach Péter*, *Gromon Dezso*, *Latinovics Géza*, *Molnár Károly*, *Mihajlovits Kornél* és *Piukovits József*. *Hontmegye* részéről: *Czobor László* alispán vezetésével 8 tagú küldöttség. *Sárosmegye* részéről: *Tally József* alispán vezetésével: *Bornemissza Lajos*, *Bujanovics Gyula*, *Hodossy Imre*, *Feczer Miklós*, *Semsey Boldizsár*, *Artim Mihály*. *Közérmegye* részéről *Fiáth Pál* főispán vezetésével: *Huszár Ágost* alispán, *Szűcs Arhur* főügyész, *Szűcs Jenő*, *Huszár Dezso* főszolgabírók, gróf *Czirák*

Antal, gróf *Esterházy László*, *Koller Tivadar*, *Meszlényi Pál*, *V. Végh István*, *Rosenfeld Henrik*, dr. *Paizs Gyula*. *Jász-Nagykun-Szolnokmegye* részéről: *Lippich Gusztáv* főispán, gróf *Szapáry Gyula*, dr. *Gorove László*, *Kövér János*, *Kludik Gyula*. *Sopron város* részéről: *Fink János* királyi tanácsos, *Kund Frigyes* főügyész. *Pestmegye* részéről: *Beniczky Lajos* alispán vezetésével: *Fazekas Ágost* főügyész, *Lángos Kálmán* árvászekési elnök, *Kemény Kálmán* főügyész, dr. *Mészöly László* alügyész. *Nyitramegye* részéről: dr. *Kramolin Viktor* főispán vezetésével 12 tagú küldöttség. *Nagyvárad városa* részéről: *Rimler Károly* polgármester, *Hlatky Endre*, *Korányi Géza*, dr. *Várady Zsigmond*, *Mihályi Adolf*, *A. Radó Ignác*, dr. *Dési Géza*, dr. *Kuránder Ede*, *Huzella Gyula*, dr. *Mihályi Lajos*. *Hajdúmegye* részéről: *Ráso Gyula* királyi tanácsos alispán, dr. *Czelegy Mihály*, *Papp Elek*, *Rákosi Viktor*, *Kovács Gyula*, dr. *Benedek János*. *Baranyamegye* részéről: báró *Fejérváry Imre* főispán, *Kosztits Kamill* alispán, *Kardos Kálmán* nyugalmazott főispán, *Szeiritz István* kanonok, *Brázy Kálmán*, *Stajerits János*, *Tornay Károly* országgyűlési képviselő, dr. *Kosztits Ákos* táblai főügyész, *Mándy Béla*, *Mándy Samu*, *Országh Lajos*, *Fazekas Sándor*. *Borsodmegye* részéről: báró *Vay Elemér* főispán, dr. *Tarnay Gyula* alispán, *Lévay József* nyug. alispán, *Szentpáli István* Miskolc város polgármestere, *Rónay Endre*, *Ragályi Béla*. *Vas megye* részéről: *Széll Kálmán* vezetésével *Endrődy Gyula*, *Chernel György*, *Károlyi Antal*, *Reiszgy Aajos*, *Szabályi Gyula*. *Arad városa* részéről: *Salaos Gyula* kir. tanácsos. országgyűlési képviselő. *Baja város* részéről: dr. *Hegedűs Aladár* polgármester és dr. *Reich Aladár* országgyűlési képviselő. *Debreczen város* részéről: *Vécsey Imre* polgármester-helyettes. *Veszprémmegye* részéről *Kolozsvári alispán* mellett 4 tagú küldöttség. *Zombor város* részéről: dr. *Drakulics Pál* országgyűlési képviselő. Megjelentek továbbá *Békés*, *Poszony*, *Bars*, *Hovesmegye* és *Győr*, *Versce*, *Szabadka*, *Székeshérvány* városok küldöttségei.

Pontban féltréteketkor a főváros egyesített dalárdái *Bellovics Imre* karnagy vezetésével a Himnusz énekeltek, melynek hangjai mellett gróf *Apponyi Lajos* udvarnagy, a király képviselője, nagy élénzsékek között elhelyezte a szoborra a királyi koszoruját, amelyen a következő felirat van:

DEÁK FERENC EMLÉKÉNEK
HÁLÁS KIRÁLYA.

Ezután *Mihályfi*, a Nemzeti Színház tagja elszavalta *Lampérth Géza* Deák Ferenc emlékezete című pályanyertes ódáját. A tüzes lendületű, magasan szárnyaló, szép költeményből itt közöljük a következő strófákat:

S hogy indul néped, át kétsége árnyán,
Amerre pirkad új élet-remény,
Már nem Ikarusz gyöngye viasz-szárnyán,
Az alkotmány szilárd vas-szekerén;
Előre, biztos utirányt mutatva,
A kerekét lendíti öserőd,
A vasmarokkal a kullókba kapra
Fékdéz a vészes meredek előtt.

S ha kisértés zeng, ha baljósát károg,
Ha fenyegtetnek — egy a válaszod: —
En a törvénynek gránit-utján járok,
Az én vezéres csillagom a jog!
Mélyre, magasba egyaránt elhangzón
Zengtet szavad, a bölcs, az íleletet,
S mint diadalmas husvéti harangszó,
Föltámadást, új élet hírdetelt!

... Végét ért a bus nagyszombati éjjel
Fölvirrazt husvét vidám hajnala,
Hátrált a harag durva fegyverével,
Mosolygva jött a béke anygala,
Amerre még egy sajnó sebet látott,
Virágilag lágyan beföldözé ...
S a legszebb könyv-áztatta virágot
Zokogva tette hűlt szived fölé.

A gyászt hirdető síró harangszóra
Hogy einmúlt az ellentét, vizsály!
S koporsódnál, bánatban egybeforrva,
Aldva borult le nemzet és király,
Lehetett volna gazdag pályabered;
A mit csak adhat földi hatalom,
S — egyszerűtenség! — amivel beéred;
Könny és virág csak a ravatalon.
A dal elhal ... Nem az áldás, a hála,
Mit emlékedre hű szívünk dobog.
Az nemzedékről nemzedékre szállva,
Míg e földön magyar lesz, élni fog,
S mint mi örökké örökké emléked,
Oh, ne hagyj minket soha te se el,
Nehéz órán; ha újra hívunk téged,
Dicsőszédet égből oh, jöve!

A nagyhatású szavaltat nyomán hatalmas élénzés és taps zugott föl; melynek lecsillapulta után *Halmos János* polgármester mondott ünnepi beszédet a szobor előtt elhelyezett emlévénnyről.

Százados emléknék megünneplésére sereglettünk össze, mélyen tisztelt közönség, azon férfiak éro-

Az ideghetegségek gyógyítása. Irta: **Dr. Moravcsik Ernő** egyetemi tanár.
Ára kötve 6 korona 40 fillér.
Singer és Wolfner kiadása, Budapest, Andrásy-ut 10. szám.

szoborra elé, ugymond, kit már kortársai jól átgondolt idéjéttel oly nével illeltek, amilyenhez hasonlót az egykori Róma adott legjelesebb fiait egyikének. Amiképpen ők Cicerót a haza atyjának nevezték, azonképpen kapta Deák Ferenc a haza bölcső elnevezést. És amiképpen az ötvenes években joggal mondhatták, hogy Deák Ferenc szerény, egyszerű lakásában ott van egész Magyarország, mert mindazok, kik számot tettek akkori politikai, kulturális és társadalmi életünkben, köréje gyűltek, tőle várva buzditást, tanácsot, belőle merítve reményt a haza szebb jövőjéért: úgy mondhatjuk ez iránt, hogy itt a magasztos emlék körül látjuk egész Magyarországot, mely előtt e helyre, hogy kegyelettel hódoljon egyik legnagyobb fia emlékének. Ma van száz esztendeje annak, mélyen tisztelt közönség, hogy Deák Ferenc Zalavármezején egyik igénytelen falujában, Sütőúton, egy nemzet javára, boldogulására megszületett. Méltó és igazságos, hogy az a nemzet, mely e nagy fiának oly végtelenül sokat köszön, ily alkalommal különösebb, a rendestől eltérő ünneppel emlékezzék meg róla. Ezt a megemlékezést, ezt az ünnepeket és ő nagy alakja annál inkább megérdemli, mert ha volt is életében része az ünnepelelésben, az elől ha tudomást nyert róla, példátlan szerénysége folytán elrejtődött és ha ilyenül tudta nélkül megérett, az ő kérdésre szerény határok között maradt. Megérdemli tehát, hogy halála után fokozottabban részessé tsiük benne. Deák legszebb, legnagyobb erénye a hazaszeretet volt. A magyarok hazaszeretete — mondja ő egyik beszédében — se a multak lelkesítő emlékei, se a hiúság, sem az önzés nem támogatják annyira, mint más nemzetekét... Történetünk csak átköszülte vizsgálódásra, csak életért és megmaradásért vívott véres harcokra mutatnak... Hiúság nem kecskegethet bennünket. Hisz Európa alig tudja létünket, s Afrikának számos kolóniája tán ismeretlenebb más nemzetek előtt, mint hazánk, melyet Ausztria termékeny, de műveletlen gyarmatának tekint a külföldi. És ő mégis ezt a szegényt, ezt az elnyomott országot szerette és lelke egész hévével, szíve minden dobbanásával, agyának minden gondolatával arra törekedett, hogy visszaszerelje neki elvesztett önállóságát és kiemelje gyarmati helyzetéből. Ezt szeretete minden érzésével, mert ez volt az ő szívdobója, s mert, mint ő maga mondja, „van az ember kebelében egy tiszta, forró érzés, mely... burgón ragaszkodik a hazához; s nem tartom jó embernek, nem tartom magyarnak ki e szegényt, e szenvedő hazát jobban nem szeretné, mint akármely fényes országot Európának”. És ezért tevének első rugója és lecsója mindenkori a hon java volt, melyet semmi más céljánk soha nem aldozott. Itt áll szobrod, nagy szellem, Haza Bölcső. Te! erős grantioszlopon. érdeke öntve a te nagy akadó. De a követ is valamikor kikezdi az idő vasgója, s jöhet földindulás, mely ledönti ércből öntött képmásodat. De azt az emléket, monumentum aere perennius! melyet magad állítottad magadnak nemzeted szívében, ledönteni nem fogja semmi. Te valóban a haza bölcső, a jog és igazság rejtőntetelének óra voltál, ki egy u kori Múzesként vezettél át egy újabb, egy jobb hazába nemzetedet. Deák Ferenc, legyen áldva emléked mindörökké!

A lelkesen megéljenzett ünnepi beszéd után a daloskör a közönséggel együtt elénekelt a Szózatot, mire délután egy óraker a fővárosi ünnepe véget ért.

Ezután Láncai Leó koszoruzta meg a szobrot a budapesti kereskedelmi és iparkamara nevében. Bárd Podmaniczky Frigyes a szabadelvűpárt koszoruját tette le a szoborra a következő beszéd kíséretében:

Az országos szabadelvűpárt nevében teszem le e koszort Deák Ferenc emlékoszlopára. E megtisztelt megbízatásban annál nagyobb megelégedéssel járok el, mert nincsen a szabadelvűpártunk egy tagja sem, aki ne emlékeznék meg Deák Ferencről szeretettel, nagyrabesülésselel és méltó esodálattal. Nagy államférfi volt ő, szabadelvű minden ízében, szerete a szabadságot, mint igaz jellegűt hazánk fővirágzatásának, gyűlöte a szabadságot, mert azt tartotta, hogy ez megrontója az ország, edes hazánk jövőjének. Az 1867-iki kiegyezés nagyrészen az ő műve s akik vissza tudnak emlékezni ama viszonyokra, amelyek akkoron léteztek hazánkban, örömmel és megelégedéssel fogják szemlélni és elismerni ama rendkívüli haladást, melyet hazánk viszonyai a kiegyezés óta minden irányban fölmutatnak. Ejen Deák Ferenc szelleme és hazafias bölcsőségének emléke örökké a magyarok kebelében!

Ekkor már ezernyi lümg lepte el a parkot és gyönyörködött az ünnepi díszítésben és a szebbnél-sebb koszorukban.

Az ifjuság ünnepe.

Az ország minden iskolájában ünnepi megemlékezéssel róta le az ifjuság a kegyelet adóját Deák Ferenc iránt. Az iskolai ünnepek programját a kultuszminiszter rendelete állapította meg. A főiskolák közül a fővárosban a műegyetemen volt nagyobb szabású ünneppél. A kertü nagytérmet, ahol a vendégeket fogadták, erre az alkalomra déli növényekkel díszítették föl. A padsorokat lelkes ifjuság töltötte meg, az első sorokban előkelő közönség foglalt helyet, míg a rektor, a dékánok tanárok és az ifjusági szónokok az emelvényen helyezkedtek el. A kultusz-

miniszter dr. Nopcsa László miniszteri osztálytanácsos képviselte.

Föltüzénygyakor kezdődött az ünneppél. A mérnök-daloskör elénekelt a Himnusz, melyet a közönség állva hallgatott végig. Ezután Hausmann Alajos rektor mondott megnyitó beszédet.

Deák Ferenc, hazánk nagy fia születésének századik évfordulóján, ugymond az egész nemzet óhajta a hála és kegyelet adóját leróni annak a kimagasló férfúnak az emléke iránt, ki életét e hazának szentelte és aki fenkölt szellemével, lángoló hazaszeretettel és őnzelen tiszta jellemével, nemzetünknek kijelölte az irányt és egyengelte az utat a haladás felé. Magyarország újabbkori történetében az utolsó harminchétt esztendő az újjaszletés; korszak volt, mely korszakot Deák Ferenc államférfiai bölcsősége előkészített. Négy évtized békés és áldásos munkája évszázados mulasztások pótlására volt fordítható és alkotmányunk védelme miatt fejlődtek kulturális intézményeink és emelkedtek európai színvonalra. Ennek a korszaknak köszönjük továbbá azt a nagy-méretű haladást is, amely hazánk műszaki terén, a technikai tudományok meggyökerezésében és a művészetek fölvirágzásában nyilvánul. Azért örömmel üdvözölte a királyi József-Műegyetem tanártestülete a technikus ifjuságot azt az óhaját, mely szerint a mai nemzeti ünneppől részt kért, hogy hazafias érzelmeinek és nemzetünk nagyja iránti kegyeletének adhasson kifejezést. A Deák Ferenc emlékének szentelt műegyetemi ifjusági ünnepet ezennel megnyitom.

Harsogó éljenzés követte a rektor beszédét. Ezután Reitter István, a Műegyetemi Kör elnöke szép szavakkal méltatta a Deák Ferenc halhatatlan egyéniségét.

A tetszéssel fogadott beszéd után Beckhay Jenő műegyetemi hallgató szavalt a nagy lelkesedés közepett Tóth Kálmánnak Deák Ferenc emlékezte című ódáját. Az ünnepséget a rektor a következő beszéddel rekesztelte be:

Elhangzott szózatunk és letettük mi is a hála és kegyelet koszoruját Deák Ferenc emlékére! Követendő eszmény képp áll előttünk a kiváló hazafi magasztos alakja, akiben mindaz, ami nagy, nemes és kiváló tulajdona a magyarnak, a lehető legnagyobb mértékben képviselve volt. Tartsuk magasra az eszményt. Az ő erényei lebegjenek példaképp szemeink előtt és ha szellemének magas rőptét gyenge szárnyainkkal el nem érhetjük, igyekezzünk azt legalább megközelíteni. De volt Deák Ferencnek egy erénye, mely minden magyar ember szívében él, ez ősi erénye a magyarnak megnyilatkozik ama végzetlen szeretetben, melylyel ő lelségéhez, koronás királyunkhoz ragaszkodik. A trónhoz való tántoríthatatlan hűségben, lelségben urunk és királyunk személye iránti legmélyebb hódoltságban és tiszteletben a haza bö cse sem lehetett nagyobb, ő sem érhezett melegebben, mint mi, a miért is a Deák Ferenc emlékünnepet nem fejezhetjük be méltóbban, mint ha szívnök érzelmet követe, jobaszt emelünk a Mindenhatóhoz, mely abban összpontosul, hogy: Eljen a király!

Hatalmas éljenzés támadt a rektor szavai nyomán, aki végül fölolvasta annak a táviratnak a szövegét, melyet a műegyetemi ifjuság a kabinétirodához küldött. A távirat így hangzik:

Kabinétiroda, Wien. A haza bölcsőnek, Deák Ferencnek századik születésnapját ünnepló műegyetemi if uság hazafias lekesedéssel és tántoríthatatlan hűséggel hódol ő császári és apostoli királyi felsége előtt s kéri, hogy azt legfelsőbb helyen kilejezésre juttatni méltóztatassék.

A mérnök-daloskör még elénekelt a Szózatot, mire az ünnepe véget ért.

Az Állatorvostanhallgatók Köre Deák Ferenc emlékére tolyó 67-ikén délelött 10 óraker díszgyűlést tartott, melyen dr. Hutyra Ferenc rektor és a tanári kar is megjelent. Az ünnepi gyűlést Becker Pál ifjusági elnök nyitotta meg és ormás beszédében méltatta az ünnepe jelentőségét. Utána Böhm Károly szavalt, majd Czinder S. Ferenc tartott beszédét, tüzetesen válaszolva Deák politikai egyéniségét.

Az Országos magyar kir. zeneakadémia ma délelött ünnepele Deák Ferenc emlékezetét a „Jntézet dísztermében, ahol az összes tanárok megjelentek élőkön Minaiovich Odón igazgatóval. Bevezetési Siroke és Fischer a zongoraosztály növendékei, két zongorán eljátszották Mihálovich Gyászhangok Deák Ferenc halátára című szerzeményét. A mű nemes magyar stílusa és ünneppélyes lendülete mély hatást tett a hallgatóságra. Ezután az Akadémia egyik jeles tanítványa, Kálmán Imre, ünnepi beszédet mondott Deák Ferencről. A fiatal szónok meleg és formás előadása után végül az Akadémia énekkara Kossler János vezetésével a Himnusz énekelte kitünő precizitással.

A II. kerületi főgimnázium és a Ferenc József nevelő-intézet lényes és gazdag programmu Deák-ünnepep tartott az intézet dísztermében ma délelött 11 óraker. A díszterem színelőiség megtelt előkelő hallgatósággal. Demeczky Mihály kormányzó nyitotta meg az ünnepep lendületes és nagyhatású beszéddel. Szónoklata végén leleplezték Deák Ferenc arcképét. gróf Nemes Nandor né természet után tették sikerült alkotását. Az arckép ajándékozás után került a Ferenc József nevelő-intézet birtokába. Deák Ferenc emlé-

kezétét Andor József tanár méltatta nagyszabású ünnepepi beszédében. Juhász Ferenc operai tag régi magyar dalokat énekel, Tarnay Alajos Liszt-rapszódiait zongorázott, az intézet dalosköre és zenekara magyar népdalokat adott elő. Elnöken megtapsolták Hickisch Henrik tanár tőragotlan előadott kuruodálait és a harsona-négyes Neuhäuser, Lux, Steffer és Trebusz operabábi tagok kitünő interpretációjában. Az intézet dalosköre Erkel Himnuszát fejezte be a lélek-emelő ünneppélly.

A keleti keszkekedelmi akadémia ünnepepén dr. Kunos Ignác igazgató tartalmas megnyitó beszéde után Balázs Sándor mondott ünnepepi beszédét, majd Hronessy Agoston szavalt és Szabados Gyula hazaszeretetre buzditotta tanulóitársait. Érdekes volt Ernst Mihály szavaltai aki Omer Ferendi effendi törtök fordításában elszavalt a Szózatot.

A székes-fővárosi és az országos tanító egyesületek az újvárosbáza dísztermében ma délután tartották meg ünnepepüküket Deák Ferenc születésének századik fordulójának alkalmából. A rendkívül nagy-számban összegyűlt ünnepepi tanítószághoz a Himnusz meghallgatása után dr. Bárczy István tanácsnok, az ünnepepi díszelőnké mondott nagyhatású megnyitó beszédet. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Peres Sándor tartotta meg gyakori helyeslésekkel lebeszakított emlékbeszédét. Utána Havas István szavalt a nagy hatással az alkalomra írt hatóság ódát. Ennek megírójével a tanító országos bizottságának elnöke dr. Gööz József tartotta meg záró beszédét. Ezután a dalárda elénekelt a Szózatot, mire az ünnepepi véget ért.

A polgárság ünnepe.

A Belvárosi Polgári Kör, mely tegnap tartotta Deák Ferenc-ünnepepét, ma rendez szombati vacsoráját szintén Deák Ferenc emlékeztetének szentelte. A tagok a szokottnál nagyobb számban jelentek meg. Az asztalfőnél Kautz Gyula, a Kör elnöke ült, mellette Láng Lajos miniszter, körülöttük pedig a Kör tagjainak színe-java.

Az első felköszöntőben dr. Nagy Dezső, a Kör alelnöke köszönetet mondott Kautz Gyulának a Kör Deák-ünnepepén tegnap tartott klasszikus emlékbeszédeért. Deák Ferenc ennek a körületnek képviselője volt és azért kétszeresen kötelessége e kerület polgárságának, hogy Deák Ferenc szellemét leantartani és áponi és a 67-es kiegyezést a maga tisztaságában Deák szellemében sérteletlenül megovni igyekezzenek. Meg kell e művet védelmeznünk azokkal szemben, akik ennek a közjogi alapnak ellenfelei, de meg kell védeni még sokkal inkább abban az irányban, hogy a kiegyezési művet visszafelejtseni, belőle leakadmi, azzal hütellenül s árködni ne engedjük, mert akkor a nemzet bizalma rendülne meg a mű jóságában és az ország és a fejedelem közti viszony a 67. előtti állapotokba taszítatnék vissza. Ezt tanulták meg Kautz beszédéből, ezt fogadják is. Poharat Kautz Gyulára emeli.

Ezután Kautz Gyula, a kör elnöke beszélt. Szabadozott az ellen a nagy megtiszteltetés és nagy hála ellen, amelylyel Nagy Dezső a kör nevében elhalmozta. Rámutatott Deák Ferenc arcképére és azt mondta, hogy Deák Ferencnek magának is nagy szellemi munkája mellett egyik szeretetremóltó tulajdonsága volt a kedélyesség. Nagyon sok kedves remiszenciát beszélt el Deák életéből és végül arra üritette poharát, hogy Deák Ferenc emlékezte legyen szent és em éke eljen tovább.

Dr. Gergő Izor Láng Lajos minisztert köszöntötte föl, aki most újabb érdemeit szerzett azáltal, hogy a főváros két részét újabb hídval kötötte össze. A lakoma késő éjjelig tartott.

A Terézvárosi Kaszinó ma esti ünnepepén áldozott Deák halhatatlan szellemének. A lényes ünnepepélynek legkimagaslóbb pontja Eötvös Károly országgyűlési képviselő magvas beszéde volt. Mint Eötvösnek minden szónoki műve, tevé volt ez is mély gondolatokkal, magyaros lendülettel. Gyönyörűen emondott beszéde rendkívül nagy hatást tett az ünnepepi közönségre. Utána Radocsa János üritette Deák Ferenc emlékére a Kaszinó aranyserlegét, amelyet ez alkalomra Wodianer Arthur ajándékozott a kaszinónak.

A Belvárosi Szabadelvű Demokrata Kör ünnepepén Fejérváry Frigyes löti kár magas szárnyalású beszédében ismerte Deák Ferenc életét. Az ünnepepi beszédet a jelenvoltak nagy tetszéssel fogadták.

A dohány-utcai zsidó templomban a mai istentisztelet keretében szintén kegyelettel hódóttak Deák Ferenc emlékének. A szónoklatot dr. Kohn Sámuel 16rbbi tartotta. ékes szavakkal eszelelte azt a dicső szerepet, amelyet Deák Ferenc hazánk történetében betöltött. Az ünnepepi istentiszteleten a hitközség egész előjárósága megjelent Kohner Zsigmond elnök, udvari tanácsos vezetés alatt.

A budai izraelita templomban dr. Kiss Arnold főrbbi tartott magasan szárnyaló, mély gondolatokkal teli beszédet, kiemelve Deák Ferenc érdemeit, bölcsőséggel párosult törhéletlen hazaszeretét, minden felekezeti és faji különbséget az emberszeretet érényével kiegyenlítő fenséges lelkiületét. A délután megtartott ifjusági istentiszteleten ugyancsak dr. Kiss Arnold tartott leleskítő szónoklatot az ifjuság előtt.

Figyelmeztetés. Gyászruhákat 4 óra alatt készít **SZŐKE és KOVÁCS**
ELSŐ MAGYAR NŐI GYÁSZRUHA KÉSZÍTŐ VÁLLALATA
Most: IV., Váci-utca 25., a régi Városház-tér sarkán.
TELEFON 14-73.

Zala- és Vasvármegyék ünnepe.

Zala-Egerseg, október 17.

A Deák-ünnep alkalmából a vármegye díszközgyűlést tartott. A római katolikus templomban hálaadó istentisztelet volt. A helyi hatóságok testületileg vettek részt. A misén István Vilmos szombathelyi püspök fényes segédlettel pontifikált. Ezután az ünnepi közönség a Deák-szoborhoz ment, hol a szobor talapzatára koszorúkat tettek le Zala vármegye, a főrendiház, a képviselőház, a Tudományos Akadémia, a nemzeti választmány, a helybeli gazdasági egyesület, az ügyvédi kamara és Vasvármegye küldöttei. Gyönyörű koszorút helyeztek el *Festetics Mária*, a megboldogult királyné udvarhölgye, a talapzatra. A szobornál *Csertán* alispán és *Széchenyi Béla* koronaőr beszétek. A szakadó eső némiképpen rontotta az ünnepélyt. Az ünnepi beszédet *Hertelendy Ferenc* orsz. képviselő mondta nagy hatással. Jelenvoltak: gróf *Festetics Taszilió* főpobárnok, gróf *Széchenyi Béla*, *Ernst* Kelemen főrendiházi tag, *Szél Ignác* államtitkár a kormány képviselőiben, *Vas megye*, *Veszprém megye*, *Varas megye*, *Varas városa* küldöttségei, továbbá a törjei, tibanyi, zalavári és keszthelyi apátok. A vármegye 28.000 korona ösztöndíjajapot tett, amelyen Deák családi sírboltját, a kehidai kápolnát restaurálták és fenntartják. A kápolna beszentelése hétfőn lesz. Este a főispán banketet adott. A banketen *Szél Ignác* államtitkár szólott először, a királyt életve. Deák emlékére *Ruzicska Kálmán* tanfelügyelő mondott tisztelettel. Később hatást keltett *Bellosovics* varasdi alispán horvát és breitenfeldi varasdi polgármester magyar beszéde, melyekben a félreértések eloszlatását és a magyarhorvát testvériséget hangoztatták. *Wlassics Gyula* közoktatásiügyi miniszter távirati üdvözlőt küldött.

Szombathely, október 17.

Vas megye törvényhatósági bizottsága Deák Ferenc születésének századik évfordulóját a város közönségével együtt fényesen ünnepelte meg és koszorút helyeztet a zalaegerszegi és budapesti Deák-szobrok talapzataira, folyó hó 17-én pedig díszközgyűlést tartott, amelyen *Reiszig* főispán, *Bozeródy* alispán és *Erdécs* Ferenc kir. tanácsos mondtak szónoklatokat. A díszközgyűlés a következő határozatot hozta:

Vasvármegye törvényhatósági bizottsága Deák Ferenc születésnapjának századik évfordulóján ünnepére összegyűlvén. hálaattal szívvel áldja a nemzetek életét intő örök gondviselést. hogy a legnagyobb szorongások idejében a hazánkat Deák Ferencet adta, aki a törvények erejével kivetelte a magyar nemzetet az enyomatás sötéttségéből és ősi alkotmányának visszaszerzésével újabb erredéves nemzetét lét biztos alapját vetette meg. E vármegyei közönség, melyhez a rokonság és barátság annyira kedves szája fűzte a haza bőséget, szívében örök emléket emelt az ország nagy fiának és kegyelettel külsőleg is ismételtlen kifejezést juttatja. Midőn a törvényhatósági bizottság a mai ünnepen a szent emléket megújítja, azon hazafias óhajjal idézi fel Deák Ferenc nagy szellemét, hogy az a szellem, mely mindig csak törvényes úton és törvényes eszközökkel törekedett az ország szabadságára, önállóságára és függetlenségére és az a bölcsesség, mely alkotmányos életünk alapját az uralkodó és nemzet közötti egyetértés helyreállításához és ápolásához találta fel, sohasem szűnjen meg hazánk sorsát irányítani és lelejtetni óráinkban. A hálas kegyelet érzelmeit átthava, Vasvármegye törvényhatósági bizottsága a haza bölcsének századik születésnapja megünneplésére rendelt mai díszközgyűlésén Deák Ferenc örök emlékét és elévülhetetlen érdemeit ismételtlen jegyzőkönyvbe iktatja.

A törvényhatósági bizottság közgyűlését istentisztelet előzte meg, utána pedig a Szabaria-szállóban fényes banket volt.

Szél Kálmán — Deák Ferencről.

Szél Kálmán a következő meleg megemlékezést szentelt a *Magyar Hírlap* tegnapi számában Deák Ferenc emlékének:

Nem akarok Deák Ferencnek a harmincas évek elejétől kezdve a nemzeti ébredés egész korszakán át a nemzet ügyeiben kifejtett tevékenységéről megemlékezni, arról a nagy munkáról sem akarok írni, amelyet ugyiszólva a nemzet megbízottjaként folytatott midőn király és nemzet között az egyetértést helyreállította, a magyar alkotmányt visszaszerelte, a magyar közéletet újra életre keltette és nagy államalkotó művét, az 1867-ik évi kiegyezést létesítette. Szűk erre ez a keret, amelyben mozognom kell. Csak pár vonással akarok arról a történelmi alakról megemlékezni, amelynek nagyságát futó pillantással áttekinteni nem is lehet.

A haza bölcsének nevezték. A nemzet nevezte így el. Bölcs volt és hazáé volt. Egészen a hazáé, minden gondolata, szívének minden dobbanása, agyának minden lüktetése: egész lelke. Egész életét a hazának szentelte önzetlenül. Családot nem alapított,

foglalkozást, amely a közért való tevékenységtől elvonhatta volna, nem keresett. Azzal is felhagyott utóbb, amit apától öröklött és életének első részében folytatott, csak hogy egész erejét a hazának szentelhesse. Soha emberben nem egyesültek a lelki, szellemi és erkölcsi nagy tulajdonságok abban a tökéletességben és azzal az összhanggal, mint ő benne. Gondolkodása és észjárása ugy működött, mint egy tökéletes óramű. Logikája tiszta, világos és sohasem tévedt szofizmak utveszlőjébe. Mindig tisztán látta a célt és az arra vezető eszközöket. Párálan mély ítélőtehetsége, a kiváltságos nagy elmének ez a legnagyobb isteni adománya volt az ő szellemi erejének és bölcsességének igazi kiapadhatatlan erőforrása, amelylyel hódított. Bámulus emlékezőtehetség és nagy tudás istáptolták az ő éles nagy értelmi erejét, amely tiszta és erős meggyőződésre és szilárd, megingathatatlan bölcs elhatározásokra tette képessé. A szellemi erőnek ezen nagy tulajdonai mellett az ő puritán kristálytiszta jellemé önzetlen és nemes és érinthetetlen mint az antik alakoké. Párálan szívjósága, derült kedélye az emberek legnemesebbikévé tette. Szerete a hazát mindenképpen, de szerette az emberiséget is. Aminthogy nem igazán szabadelvű ember az, akinek szívében az emberiséget malasztja nem él. Nagy elméje mindig és mindenben az igazságot kereste és csak azt.

És amit igaznak ismert el és az ország érdekében levőnek talált, azért küzdött és a mellett maradt tántoríthatatlanul, nem tekintve sohasem önmagára, sem másra, sem egyéb semmire. Politikája a jognak és a törvényességnek politikája volt. Kegyelettel őrizte őseinknek leghatalmasabb, gyakran egyedüli legyőzhet, amelylyel az országot és fennmaradását védelmezték: az ország alkotmányához, jogaihoz és törvényes intézményeihez való töretlen ragaszkodást. Politikája a béke, a humanitás és igazi szabadelvű szellem politikája volt. Midőn hazája felvirágzására, a magyar állam megalloására és biztosítására a kibékülés eszközeit megszerezte és kiküzdötte a békét, eren áldásos vívmányokat az ő igazságos, humanus szabadelvű lelkülete másoktól se tagadta meg.

Csunya dolog az igazságtalanság, — mondá — és fölünk, akik az igazságnak fegyvereivel küzdünk és megköveteljük, hogy irányunkban igazság szolgálatok, még esunyább lenne, ha mások iránt igazságtalanok lennének. Sohasem bíztatta nemzetét olyannal, amit teljesíteni nem tudott. Sohasem ígért olyant amit beváltani képes nem volt. Leküzdötte, ha kellett, önzetlen hazaszeretetének messzebbmenő vágyait is — a nélkül, hogy jogokról lemondott volna — és megelégedett bölcs mérséklettel annak biztosításával, ami lehetséges volt. A közjó érdekében inkább lemondott a bizonytalan jobbról, győselem a biztos jót kockáztassa és azzal feladja esetleg a fejlődés lehetőségét.

FŐVÁROS

(*) **A vízvezeték igazgató fegyelmű ügye.** Tavaly júniusban tudvalevőleg a vízvezeték fölmondta a szolgálatot, mert ivóvíz helyett néhány napig piszok szürke folyadékot adott. A polgármester *Kajlinger Mihály* vízvezeték igazgató ellen elrendelte a vizsgálatot, hogy a vízvarodás neu az igazgatóság mulasztásából keletkezett-e s hogy az igazgatóság nem akadályozhatta volna-e meg a bajt. Több kiváló szakembert halgattak meg s azoknak véleménye alapján a fegyelmi választmány *Kajlinger* főmentette, illetőleg a további elárást megszüntette, mert a vizsgálat kiderítette, hogy a baj nem a vízvezeték kezeletéből származott, azt előrelátni nem lehetett s hogy az igazgató azonnal megtette az összes szükséges intézkedéseket. A fegyelmi választmány határozatát a szerdai közgyűlés elől terjeszti azzal a javaslatot, hogy a közgyűlés a tanács intézkedését végleg tudomásul.

(*) **Az ó-budai keztüvarró telep.** A budapesti keztüvarró ipartestülete kérvényt adott be a főváros hatóságához, hogy az ó-budai keztüvarró-telep gyárhelyiségeit (a főváros tulajdona) továbbra is engedélyezné át díjtalanul. A tanács azt a javaslatot terjeszti a közgyűlés elé, hogy a kérelmet teljesítsék.

(*) **A Szent János-kórház megbővítése.** A budai Szent János-kórház nőgyógyászati és gyermekgyógyászati osztályának a helyiségeit szaporítani kell. Az előirányzott költség 192.000 korona. A pénzbeli fedezet kérdésében a tanács azt a javaslatot teszi, hogy — mivel a főváros költségvetésének a keretében ez az összeg be nem illeszthető — kérjék föl a belügyminisztert, hogy ezt az ápoási díjak terhére biztosítsa.

SZÍNHÁZ, ZENE

** **Nemzeti Színház.** *Ruttkai György* tegnap bemutatott, *Sötétség* című társadalmi színműve a jövő hét folyamán három estén kerül színre a *Nemzeti Színházban*, holnap vasárnap este, szerdán és a jövő vasárnap este. Mindhárom estén ugyanazok játszanak benne, akik a bemutató előadásán oly nagy sikert arattak, csak a bejegyző szerepét, Istvády ezredesét játszza *Gál Gyula*. A többi szerep most is *Jászai*, *Márkus*, *Helvey*, *Vizváriné*, *Ligeti*, *Szacsavay*, *Osászár*, *Gyenes*, *Gabányi*, *Rózsabegy* és *Dezso* kezében lesz. Hétfőn, e hó 19-én, *Molière* Képzelt beteg és *Plautus* A bögge című vígjátékát adják elő a Nemzeti Színházban. A képzelt beteg előadása repiz-számú megy, mert a darabot 1899. április 12-én adták utoljára a Nemzeti Színházban s a hosszabb pihenetelés új be-tanulást tett szükségessé. A jobb szerepeket *Gabányi*, *Gál*, *Császár*, *Boross*, *Dezso*, *Helvey*, *Os. Alszeghy*, *Nagy Ibolya* fogják játszani. A böggeben pedig *Gál*, *Bakó*, *Pálfi*, *Latabár*, *Rózsabegy*, *Paulányi*, *Helvey* *Laura* és *Vizváriné* játszanak.

** **Vigszínház.** A *Vigszínházban* a *Dr. Nebántsvirág* teljes mértékben megtartja azt a nagy vonzórót, amely a premióre nagy sikere után előre látható volt. A műsor változatosságának kedvéért azonban a színház nem aknázza ki teljesén a francia bohózat vonzóerejét és a jövő hét folyamán újabb darabot mutat be, még pedig egy angol vígjátékot, a *Bohócot*. A *Dr. Nebántsvirág* sikere bőven adott időt az előkészületekre, és esütőrtökön, e hó 22-én megtarthatják a bemutatót, amely hosszabb szünet után ismét arra ad alkalmat, hogy közönségünk az angol színműirodalom egy sikerült termékével ismerkedjék meg. A *Bohócban* kiválóan hálás szerepe lesz *Hegegy* *Gyulának*. — Csütörtökig mindennap a *Dr. Nebántsvirág* ot adják, holnap, vasárnap pedig kétszer is, délután és este adják *Mars* és *Desvallières* kedvelt darabját. Ugyancsak a *Dr. Nebántsvirág* ot adják jövő vasárnap, e hó 25-én délután is.

** **Küry Klára szerepel.** A Népszínház illusztris művésznője, *Küry Klára* a jövő héten két legjobb szerepében fogja gyönyörködtetni a közönséget s ezalatt a harmadikat tanulja. Pénteken a *Casanova*, *Faragó Jenő* és *Barna* Izsó operettjében játszza a hármas női szerepét, mely egyik legkiválóbb alakítása volt a múlt szezonban; vasárnap, hétfőn, kedden, szerdán és esütőrtökön pedig előltszza *Bokor József* operettjének, a nagysikerű és mindig telt házakat vonzó *Huszárhátszónak* címszerepét s e mellett a fardhatatlan művésznő már nagy buzgalommal készül új szerepére, a *Senki* című operettben.

** **Schwatt Katalin fellépése.** Bécsben, mint le velezőnk telefonon jelenti, ma került először színre a *Volksheaterben Schönthanak Marie Therese* című vígjátéka. A premiert színházi eseményként fogadta a bécsi közönség azért, mert *Schwatt Katalin* hosszú pihenés után ezuttal lépett újra a színpadra. A nézőteret ez alkalmából az osztrák főváros legelőkelőbb közönsége foglalta le, amely ritka óvációkban részesítette a művésznőt. A felvonások után 10-15-ször szólitották a művésznőt a lámpák elé és a darab végeztével is az egész közönség helyén maradt és addig tapsolt, míg a vasúgyonnyit le húzták és az ünnepelt művésznő megjelent.

** **Hírek a Népszínházról.** *Faragó Jenő* és *Barna Izsó* regényes nagy operettjét, *Casaván* ot, amely a múlt szezonban 33-szor került színre, e héten feleleveníti a Népszínház. A gyönyörű operett szereposztása változatlan. *Küry Klára* játszza ismét a hármas női főszerepet legjobb szerepeinek egyikét. *Casanova Nyárai Antal* lesz, ki feltűnést kelő alakítást nyújtott e szerepével. A többi főszerep *Sármay*, *Kovács Mihály*, *Raskó* és *Pázmán* kezében van. A *Casanova* e héten pénteken kerül színre. — A Népszínház legközelebbi premióreje a jövő héten lesz. Az operette tiszta erkölcsi, poétikus mű. Szövegét *West* és *Schnitzer* írta, zenéjét pedig *Eysler* Ede. Az előadásnak különös érdekessége lesz *Kovács Mihály* Straubinger. *Komlóssy Emma* játszza *Oculit* és a hercegnő szerepét *Hegyi Aranka*. *Fülöp* herceg szerepében érdekes debüt lesz; a Népszínház új tenoristája, *Ruzsnyák Armand* ez alkalmal lép először színpadra.

** **Városligeti Nyári Színház.** A *Városligeti Nyári Színházban* holnap, vasárnap két előadás lesz. Déntán fél 4-kor a *Nolredamei toronyőr*, este 7 órakor pedig a címszerében *Feld Zsigmond* igazgatóval a *Kirchfeldi* pap nagy vonzóerejű népszínmű kerül előadásra. A jobb szerepeket *Deák*, *Alpár Irén*, *Szepesi*, *Csegléti Róza*, *Latabárné Sella*, *Lukari*, *Fehérvári*, *Mátrai*, *Falotai*, *Tordai*, *Fehér*, *Murányi* és *Szakra* játszzák.

„THERAPIA-PALACE“ Dr. Ebers Henrik főorvos szakavatott vezetője által. CIRKVENICÁN, Fiume mellett.

Nyáron tengeri-fürdő. Téli hidegvizgyógyintézet. Egyetlen homokos tengerpart a Quarneróban. — Magyar konyha. — Magyar leveletés. — A tengerpart főnyelje *Kisalp* tura.

Mind a két előadás félárak mellett tartják meg. Az igazgatóság a Párisi Aruház tüzérszolgálati javára tartott előadás jövedelméből 100 koronát adott át a VII. kerületi önkormányzatnak.

A Király-Színház megnyitása. A Király-Színház, a főváros legfiatalabb színháza, szerdán, e hónap 28-án nyílik meg. A megnyitó estén az Aranyvirág, Huszka Jenő új operettje kerül színpadra, a címszerepben Fedák Sárva. Ugyanez az operett került színpadra a hét következő napján, valamint vasárnap délután is. Mindezekre az előadásokra holnaptól, vasárnaptól kezdve jegyeket lehet váltani a Király-Színház király-utcai pénztáránál és Bárd Ferenc és testvére zeneműkereskedésében (Kossuth Lajos-utca). A Király-színház rendes helyárai a következők:

Pályó 24 korona. Elsőrangú szőlye 6 korona, másodikrangú szőlye 5 korona. Elsőrangú támlás 4 korona, másodikrangú támlás 3 korona. 50 fillér. Földszinti korszék I-IV. sor 2 korona. V-VIII. sor 2 korona. 50 fillér. Földszinti szék 2 korona. Magas földszinti I. sor 4 korona, II. sor 3 korona. Földszinti zártsejt I-V. sor 2 korona. VI-VIII. sor 1 korona. 50 fillér. Földszinti zártsejt IX-XI. sor 1 korona. 20 fillér. XII-XV. sor 1 korona. Emelet I. sor 2 korona, II. sor 1 korona. 50 fillér. emeleti zártsejt 1 korona, karzati ülő I. sor 50 fillér, II. és III. sor 60 fillér, többi sor 50 fillér.

Azon árak úgy vannak megállapítva, hogy bizonyos helyek a népek is olcsón hozzáférhetőek legyenek. A délutáni előadások természetesen mérsékelt árúak, olyan arányban, mint ahogy ez általában szokásos; a megnyitó-előadás helyárai pedig a rendes helyárainak körülbelül kétszeresei.

Magyar Színház. A Tavasz mai második előadása újabb igaróta azt a nagy sikert, amelyet a pompás Strauss-operett a bemutatón aratott. A Tavasz a jövő héti műsorát teljesen betölti. Csütörtökön délután ifjúaján előadásul mérsékelt helyárak mellett A drótoszt kerül színpadra.

Urania-Színház. Az Urania-Színház Berlini élet című új kasszadarabja egész bétén műsoron marad. Németh Péter nirlapró udonságát minden este telt ház nézi végig s főképp a darab humoros részein mutat sokat.

Vilóki színészet. A pécsi állandó színház, mint leveleznék írja, tegnap kezdte meg a szezonát a Bob herceggel, amely lényeges sikert aratott, a címszerepben Feledi Boriskával, a pécsi színház jeles új szubrettjével, akinek alakítására és énekéről elismeréssel írnak az ottani lapok. A jól szervezett társulat erőt közölt a Hozs Elza, Nagy Vilma, Nádányi, Rákosy Ferenc, Ferenyzy Frigyes, Tisztai Sajtó, Radványi, Farkas stb. — Bajáról írják: Pesti Ibász Lajos a hónap elején napról-napra telt házak előtt játszik társulatával, amelynek jelesebb erőt: Aldor Juliska énekesnő, aki úgy hangjával, mint játékaival máris meghódította a közönséget. Mint jövőt jelszólak Olasz Károly, a társulat legfiatalabb tagjának, s kedvelik Császár Sárka drámai szendét. A férfiak között igen jók Falussy István, Németh János és Kovács Andor.

Legújabb zeneművek kaphatók Szalógi Béla könyv- és zeneműkereskedésében (Budapest Károlykörút 26.) Teljes operák és operettek szövegével: Goldmark, Berlichingeni Götz 18.— K. Wagner, Tristan és Isolda 12.— K. Lohengrin 10.80 K. Leoncavallo, Bajazzo 14.40 K. Verdi, Aida 14.40 K. Szöveg nélkül. Wagner, Tannhäuser 10.80 K. A bolygó hollandi 6.20 K. Siegfried 12.— K. Verdi, Aida 9.60 K. Rigoletto 4.80 K. Traviata 4.80 K. Trovatore 4.80. Offenbach, Hoffmann meséi 9.60. Orpheus a pokolban 4.80 K. Szép Heléna 4.80 K. Operettek: Strauss Denevér 5.40 K. Khinai mézesbetelek 6.— K. Az édes lányka 5.40 K. San Toy 5.40 K. A drótoszt 2 füzetben 6.— K. Lincke, Indra 3.— K. Luna asszony 3.— K. magyar szövegvel. Bob herceg 6.— K. A drótoszt 6.— K. Katalin 6.— K. Casanova 6.— K. Hoffmann meséi 6.— K. Keringők: Luna-keringő 2.40 K. Édes lányka 2.40 K. Lincke, Verschnähte Liebe 2.40 K. Hunnia-keringő 2.— K. Eredu Cake Walk a Mici hercegnőből 1.80 K. Legkedveltebb kuplék és dalk: Patat, Dori von Freischmecker 1.80 K. Huber. Stör ich? 2.40 K. Lincke Es war einmal 2.16 K. Aleter Légyott, Intermezzo 1.80 K. A rózsabimbó és a nap 2.16 K. A napvirág és a nap 2.16 K. 110 magyar népdal zongorára öngényos motorban 3.— K. Dankó Pista 60 dala zongorára 4.— K. ombaomra 4.— K. hegedűre 3.— K. Dóci dalk gyűjteménye 5.— K. Kurucnők legújabb gyűjteménye 3.— Kapható ugyanott az összes zenedékben előírt tananyag. Állandó vevők kedvezményben részesülnek. Könyv- és zeneműjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

MŰVÉSZET

A Nemzeti Szalón őszi kiállítás. A Nemzeti Szalón lelkes igazgatója mindig gondoskodik vonzóerőről a látlat számára. Az őszi kiállításra tizenhárom Pettenkofont szerzett meg, olajképet és akvarellt vegyesen. Szinte hihetetlen, hogy ezt az osztár embert mennyire megbílette a magyar föld s idegen lelkével hogy meg tudta érezni a magyar sításg, a magyar népélet szépségeit. Mészöly, a mi legnagyobb magyar tájképfestőnk elvitatathatnúl az ő nyomdokaiba lépett s ki merjük mondani, hogy a művészi csoportosításban, finom rajzban és hihetelen technikai bravúrban Mészöly utól nem érte őt. A kis kollekcióknak elsőrangú remeke a 63. számú („Sebesültek”) mind kerek kompozícióban, mind bámulatos technikában egyike a legszebb Pettenkofeneknek. Sokkal

szélesebb kezelésű, de nem kisebb művészi kvalitásu a 65. számú (Párba), míg a többi Pettenko enek közt akad egy-két gyötrelmes kidőgozásu, levegőlenebb darab is. Ha nem is vonzóereje, de meglepetése a szájonk Pálnécs Béla két festménye (128. és 130.). Az első rögtönleogialia egy rendkívül éles szemű és finom izlésű — festőművész, Magyar-Mannheimer Gusztáv.

Pálinkás nevével eddig, nem igen találkoztunk, valószínűleg még fiatal művész de hihetetlenül rafinált, megállapodott modorral. Kiforrót karakter, s kíváncsian várjuk a jövőt, hogy e karakterből nem lesz-e sablon és megatalkodott modor, mely nem tud tulmenni a 4-5 színből álló skáán, s irózik a melegebb színektől, az okkeretől kadmiumoktól és cinóbertől. Technikája nem minden zsenialitás nélkül van. Képeit példálú úgy teszi „levegőssé” s úgy meríti szürke fátvólba, hogy majdnem láthatatlan világos szürke párhuzamos vonalakkal hűgálja végig az egész vászont. Érdekes fogás az első, esetleg még a második képnél, de a többinél va ó alkalmazása monoton lesz. László Fülöp a neje arcoképt állította ki előkelő időfogásban, nagy művészi kvalitással. Katona Nándor az ő bájos munkáiból csak egyetienyegyet küldött. Valószínűleg nagy kollekció összeállításával van elfoglalva. Márk Lajos jellegzetes művészetét 4-5 nem éppen elsőrendű darab képviseli. Szilágyi, Hány Gyula, Bruck Laos néhány egyéb helyről ismeretes művel szerepel, Hárnyál azonban föltünk a figurális irányba való átcapás. Bosnyák nője és Öreg néniéje (ez utóbbit esetetel való merő rajz) meglepő erős dolgok. Rubovics Márk szintén több művel szerepel, köztük egy nagyon tetsetű Szerelemgyógyval (121), mely szeretet-teljes gonddal van kidolgozva. Kár, hogy Csók meg lehetesen egyes dolgót állított ki. Kézdi-Kovács László most ez egyszer nem jobb, mint máskor. Knopp Imre és Éder Gyula a Műcsarnokból ismeretes néhány apróságait állították ki, Büttner Helén nemkülönben. Guácsy Lajos nem közönséges tehetség, de még kiforratlan. Még nagyon nvőgi Olaszországot, Böcklint és Halsot. Cserna Rezső meglepően balad két pasztelljével, melyek előnyösen különböznek seprőnyélel festett korábbi műveitől. A fiatal Berkes Antal egy helyen mozog, bár gyárilag állítja elő műveit. Ha nem fog komoly studiómunka, teljesen el fog lapolodni s örökké ismételni fogja önmagát. Keményffy Jenő néhány erős dolgát jól esik viszontlátnunk itt. A fiatal Ferenyzy Valér meglepően erős, nagy egyszerűséggel, kendőzetlen igazsággal megfestett két táképet állított ki Nagybánya vidékéről, szembetűnő haladást mutatva tavalyi debutje óta. Oly művészi alkotások ezek, hogy megállnak a maguk lábán is, s a fiúnak nem árt a jeles apának, Ferenyzy Károlynak a nagy hírneve. Reinhard Károly Menyecske-je (85.) energikus, erős munka, egyike a látlat legjobb figurálisainak, míg Zádor István olajfestménye (110.), tudtukkal a fiatal művész legelső munkája, nagyon sokat ígér dískrétt tudásával s biztos technikájával. A grafikai teremben Faragó Géza egész kollekciót állított ki kacagtató homoru gouacheaiból. A jeles Mucha-tanítvány elődalog szentimentális mesterétől s erősen fejlődő egyéniséggel megy a maga útjára. Ebből a kollekcióból nem sok fog eladatlan maradni.

Aréoszállítás és Ipoly-kiállítás. Az Ipoly Sándor hagyatékából álló kiállításon, az érdekeltek tekintetel a hátralévő öt kiállítási napra, a még előadó műtárgyakat a mai napig kiirt árak felére szállították le. Ez árak bezárólag a kiállítás bezárásának napjáig, e hó 22-ig érvényesek.

Ferenyzy Károly külön kiállítást rendez a Nemzeti Sza onban novemberben. A művész maga is Budapestre jön s a telet itt tölti. Rajz- és festőiskolát nyit az Andrássy-ut 67. szám alatti műtermében, ahol férfiak és nők számára egyaránt november 1-én kezdődik meg a tanítás. Levéiben október 22-ig lehet jelentkezni s e napig a leveleket Nagybanyára kell címezni.

SPORT

Bécsi versenyek. A mai versenyek már egészen más képet mutattak, mint az első napéi. Nagy mezőnyök, heves küzdelmek a nap szignaturáa. A nap clouja az Őszi handicap volt, melyet 16 tásra előtt Mediateur nyert meg. A Gundersbury verseny eredménye meglepetést hozott mert a nagyra tartott Galahod — ezuttal jó startot kapván — csunyan kikapott Uncastól és Augurtól, sőt a harmadik helytől is elűtötte Bogár. A versenyek részletes eredménye a következő: I Gátverseny. (Handicap) Díj 3000 korona. Távoleság 2-00 méter. Hecceg Taxis E. M. Tolmácsa (Williamson) első, ifjú Dávid Jour Fixe (Furst) ma-

sodik, gróf Orssoh P. Portosa (Moritz) harmadik. Azután Donnerwetter Volta Amras, Maida, Gyopár, Prima II. Békés Gomb. Lehel, Pogány. Totalizátor: 10 : 56. Helyrefogadások: I. 50 : 158. II. 50 : 285. III. 50 : 1465.

II. Kétévesek előadversenye. Díj 2000 korona. Távoleság 100 méter. Egyedi L. Marosa (Biehler) első. Krausz L. Bedachta (Fries) második. Szemere M. Akarata (Bonta) harmadik. Azután Székely, Oczi. Totalizátor: 10 : 36. Helyrefogadások: I. 50 : 73. II. 50 : 68.

III. Őszi-hatfőlap. Díj 5000 korona. Távoleság 1000 méter. Gróf Henckel A. Mediateurje (Baines) első, gróf Fries M. Malupria (Krouzil) második, Herzog M. Bonbonja (Spencer) harmadik, azután Royal Fush. Durban, Latourdie, Aachen, Punus, Faulnesoen Blockade, Dalader, Carie blanche, Hamis, Willi, Minu, Saville Totalizátor: 10 : 119. Helyrefogadások: I. 50 : 241. II. 50 : 225. III. 50 : 273.

IV. Gundersbury verseny. Díj: 4000 korona. Távoleság: 1000 méter. Mautner V. Uncaisa (Southey) első. Krass L. Auguria (Lewis) második, Boross I. Bogárja (Spencer) harmadik, azután Rhodope, Revach, Galahod, Nugomvor. Totalizátor: 10 : 165. Helyrefogadások: I. 50 : 98. II. 50 : 92. III. 50 : 128.

V. Eladó-verseny. Díj: 2000 korona. Távoleság: 2500 méter. Baró Königswar er H. Semper idemja (Adams) első, Gróf Andrássy Géza Aföldje (Russel) második, Gróf Festec de Taszilo Donaldja harmadik, azután: Tannhäuser. Mayor. Totalizátor: 10 : 20. Helyrefogadások: I. 50 : 68. II. 50 : 71.

VI. Háromévesek akadályversenye. Díj 4000 korona. Távoleság 3200 méter. Mautner V. Rosogloja (Rosack) első, herceg Palfy M. Torpedója (Williamson) második, Dréher A. Onveje (Huxtable) harmadik. Azután: Appians Mademoiselle de Déols. Totalizátor: 10 : 101. Helyrefogadások: I. 50 : 11. II. 50 : 103.

VII. Nyeretlen kétévesek versenye. Díj 2000 korona. Távoleság 1000 méter. Mr. Lincoln Vadörje (Lew) s herceg Taxis M. Frundsberg (Huxtable) holtsversenyben első. Schosserber L. Babszija (Bonta) harmadik. Azután: Maritima, Tinder box, Deserteur, Standard, Teles, Reporter, Majny. Totalizátor: 10 : 32. Vadör. 10 : 27 Frundsberg. Helyrefogadások: I. 50 : 120. Vadör. 50 : 89 Frundsberg. III. 50 : 188.

Elérkezünk tehát az esztendő legfontosabb összehasonlító versenyéhez, a 100,000 koronás Ausztridíjhoz. Indulói:

26 Vice-versa	51	klg	Huxtable.
46 Hazafti	61	"	Van Dusen.
26 Gondos	51	"	Holmes.
46 Javorina	61	"	Lewis.
26 Blocksberg	51	"	Southey.
26 Bob Adams	51 1/2	"	Adams.
46 Vig	61	"	Spencer.
26 Gombás	51	"	Bonta.
26 Bon marché	54 1/2	"	Taral.
26 Con amore	51	"	Krouzil.
46 Linbar	66	"	Barker.

Nagy és érdekes társaság. Beregvölgy, Jenkins kivételével négyvessünk Hazafti által a legmúltóbban vannak képviselve, míg a kétévesek közül Bon marche a legjobb. Forna és képeesség szerint ebben a két telivérnek van a legnagyobb esélye s alig hiszszük, hogy a futam meglepetéssel végződjek. Jelöljeink:

- I. Soenissimus — Montana.
- II. Futótüz — Kopus.
- III. Hazafti — Bon marche.
- IV. Tullia — Inhet.
- V. Grinzinger — Mystery.
- IV. La Plata — Bátor.
- VII. Bonbon — Pechy ist.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ Egy gyűlési tudósítás. A székesfehérvári szocialisták március elején gyűlést hívtak össze, amelyen a hatóság képviselőiben Kuthy Fülöp rendőr-alkapitány jelent meg. A gyűlés nem volt sima lefolyásu. amennyiben Kuthy rendőr-alkapitány és Csizmadia Sándor, az ismert szocialista költő és szónok között éles elentétek merültek fel. A rendőrkapitány ugyanis több ízben félbeszakította Csizmadia Sándor beszédét. Mikor pedig ez tillakozott ez ellen, a gyűlést hirtelen feloszlatta. Erről a gyűlésről Jakovics Károly kőmíves segéd írt gyűlési tudósítást a Népszava március 10-én megjelent számába, még pedig igen erős tóllal.

A hatóságot — ugymond — valami Kuthy névre hallgató tagbarom képviselte, aki a gyűlésen a legképtelenebb botrányokat vitte véghez. Mielőtt a gyűlés megkezdődött volna egész jegyzőkönyveket vitt fel az elnökről és jegyzőről. Csizmadia elvtársat szint fel ki akarta halgattani, amiből természetesen hova összeültkőzések lett, mert annak a Kuthy nevezetű buta fráternek még a vasnál is keményebb tőkeje van s így Csizmadia elvtárs teliváltozós szavai nem tudtak tehető hatolni. Ez a Kuthy nevezetű barom különben valódi típus a gonoszáságnak és megtévesztésűe a hülyeségnek. Arcából a butaság szinte kidudorodik. Cselekedetei pedig a valóságos meggabalyodott baromnak ököldőzése. A székesfehérvári munkások utatátát és gyűléstől olv. mérésben kivívta magának az a Kuthy barom, hogy naplemente után tanácsos lesz otthon maradnia stb.

A tudósítás miatt a királyi ügyészek sajtó-

pörbe fogta Jakosiosot, akit aztán a törvényszék vádtanárosa vád alá is helyezett nyilvános rágalmazás vétségéért.

Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti törvényszék esküdtörvényes Zsitvay Leó elnök ete alatt. A tárgyaláson amelyen a vádat dr. Magyar István kir. ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. Brády Ernő ügyvéd látta el, Jakosios beismerte a cikk szerzőségét. Jelen volt azon a négyfősösen, amelyet Kuthy rendőrárkapitány felosztott minden jogos indok nélkül. A rendőrárkapitány ez eljárása annyira felháborította, hogy megírta, a közérdeket szolgálva, inkriminált cikket.

Dr. Brády Ernő védő a valódiság bizonyítását kérte közérdek címén megengedni. Ő — ugymond — nem azt az egyes kikapott részek valódiságát akarja tanúval bizonyítani, hanem az egész cikk tartalmát a maga egészében. Vagyis, hogy indokolt volt-e a rendőrárkapitány eljárása vagy sem?

Dr. Magyar István királyi ügyész ellenezte a bizonyítást mert a jelen esetben a vastag sértő állítások valódiságát nemcsak hogy nem lehet, de nem is szabad igazolni. A bíróság közérdek címén elrendelte a bizonyítást, mire megkezdődtek a tunkkihallgatások. A tanuvaldomások után dr. Brády Ernő mondta el védőbeszédét. Az esküdtök büntösnek mondták ki Jakosios Károlyt a nyilvános becsületsértés vétségében s ezért a törvényt alkamozó bíróság a vádoltat hat heté fogházra és 400 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádolt és védője semmisségi panaszszal étek.

Nyilttér.

VÉRGYÓGYÍTÁS

HEMOPATIA.

Ezen új, eredeti gyógymód rendkívül jó sikerrel lesz alkalmazva **köszvény, asztma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmak, súlyos ideg-, vér- és borbajokban Biztos védelem szelídség és elmezavar ellen.** 15 év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be.

E gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének, **Dr. Kovács J. egyet. orvosnak (Hemopatia)** rendelőintézete van **Budapest, V., Váci-körút 18. szám a.** Rendelés naponta 9—1-ig és 3—6-ig.

Dijezett levélre válaszol. — Betegeket intézetén kívül is kezel. Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymód.

Dr. SZEGŐ KÁLMÁN

szanatóriuma és vizgyógyítóintézete

elöltöttek a gyermek számára. **Abbaziában,** közvetlen a tengerpáron, saját szabadfürdővel. Családoknak, a tanuló ifjúságnak és gyermekeknek legalkalmasabb nyári üdülőhelye. Gyermekek 6 éven felül kíséret nélkül is felvételek.

Gyógyintézet testgyógyászati sebészet számára.

Dr. A. WITTEK, Graz, Merangasse 26.

Telefon 594.

Gyógykezel **hátgyercs és végtagok görbülését, zsugorodott és lúdtalpát,** valamint az **ülési lóbok** minden fajtáját stb. Saját műtermen **Hessing-téle-corsettek** és készülékek számára. Prospektus ingyen.

Külön értesítés helyett.

Fájdalomtelt szívvel tudatjuk, hogy a legjobb apa, illetve após, nagypapa, dédapa, testvér, sógor, hű rokon

Spatz József

ur

áldásdus életének 85. évében, rövid szenvedés után jobblétre szenderült.

Kedves halottunk földi maradványait **vasárnap, e hó 18-án, d. u. három órákor** kísérik a **Margit-körút 87. számú gyászházából a farkasréti ir.** temetőbe és az ottani családi sírban helyezik el örök nyugalomra.

Béke hamvaival! Áldás emlékére!

Augenstein Dávidné szül. **Spatz Róza,** **Spatz Károly,** gyermekei.

Augenstein Dávid, veje.

Spatz Benjámin, testvére.

Stern Sámuel, sógora.

Spatz Benjáminné, özv. **Stern Jakabné,** sógornő, **Dr. Szabolcsi Izidor** és neje **Augenstein Amália,** **Beck Adolf** és neje **Augenstein Matild,** **Mand. Salamon** és neje **Augenstein Irma,** **Kolisch Fülöp** és neje **Augenstein Ernesztin,** **Goldberger Ernő** és neje **Augenstein Ilona,** dr. **Reiner Mór** és neje **Augenstein Regin,** **Augenstein Odón,** unokái és számos dédunoka.

A „SMITH PREMIER”

IRÓGÉP-TÁRSASÁG

tisztelt vevőközönségét értesíti, hogy Budapesten fiókot nyit írógépei, írógép-felszerelések és irodai berendezések elárúsítása céljából.

A fiók munkásságának megkezdéséről az összes napilapokban értesítést fog közzétenni.

Egyben van szerencsénk igen tisztelt vevőközönségünknek tudomására hozni, hogy addig is

MEISEL SÁNDOR ur

(VII. Erzsébet-körút 34) képvisel bennünket, kit legyen szabad tisztelt üzletbarátainknak már ezuttal is ajánlani.

The Smith Premier Typewriter Company

SYRACUSE, NEW-YORK.

Annuitásos Kölcsönök
60 egyenlő, tőkét és kamatot magában foglaló havi részletben való visszafizetésre kaphatók:
a Hazai Lészámitoló és Takarékszövetkezetnél
Budapest VI., Andrássy-út 47. sz.
Előnyök: Nincs kamat és betétlevonal! Kezdetben a törlesztés bármikor utánfizetés nélkül! Egyenletes fizetési kötelezettség! Kamatmegtakarítás!

Tőzsde-ügyletek

a legközelebbi időben ismét nagy esélyeket helyeznek kilátásba, mint hogy a politikai viszonyok kedvezően alakulnak, a rég előkészített nagy állami befektetési program végrehajtásával pedig a gazdasági helyzet nagymérvű javulása várható.

Tőzsde-megbízásokat **legelőnyösebben és legkedvezőbben** eszközölök, **információkkal** teljesen díjmentesen, **készséggel** szolgálók.

Fuchs H. váltóháza

Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1. sz.

ALAPITTATOTT 1866-ban. — ALAPITTATOTT 1866-ban.

Óvja az egészségét!

Ezerrel több hiváló orvos ajánlja!

Aranyérem kivánatra mindenhol díjmentesen küldetk. Vidékre 25 vagy 50 üveges ládák a a társadályt oda és az üres üvegekért vissza fizeti a **SZT. LUKACSFÜRDŐ KUTVALLALAT BUDÁN.**

Első biztosító-intézet katonai

szolgálat esetére

6 cs. és kir. fensége József főherceg védmérsége alatt mint szövetkezet

Budapest, Váci-utca 34.

Plügermekkel ellátása a védőtelepeltetés, illetve a nagy korúság idejére. Aggkori, özvegyjuttaték és nyugdíjbiztosítás — **Olcsó díjletelek, szabadonlív feltételek.**

Jelentékeny nyereségszeresedés, képviselők, utazók és fögynökök előnyösen alkalmazhatnák.

Biztosítási állomány 45 millió korona.
Biztosítási alapok 12 millió korona.

Étvágytalanság, emésztési zavarok

a legkönyvebben elmulnak rohttséki „Tempelforrás” időközli ivás által. Régebbi vagy chronicus baj kná „Styriaforrás” (örseebb) használandó.
Nagybani raktár Magyarország részére; **Hoffmann József** Budapest, Máthory utca 8.

DELBECK & Co.

Reimst pezsgőbor-gyar főlerakata. **Brázay Kálmán-nál,** süzser- és csomagolóüzem. Budapest, Múzeum körút 23.

Természetes forromleg kenes források, iszapfürdők, iszapboroztatások.

zuhany-masszage, vizgyógyintézet villany-égytűrűs, gőzfűtők kő- és kőfürdők, gyógyvíz szuszók. Olcsó és gondos ellátás. Csusz, köszvény, ideg-, borbaj, ok stb. felül kimerítő prospectus küld ingyen a **Szt.-Lukácsfürdő igazgatóságán** Budén

Schwarz Ignác és neje szül. **Burger Stefánia,** **Schwarz Jakab** és neje szül. **Keppich Adél,** **Schwarz Fanny** férj. **Herzfelder Manó** és férje **Herzfelder Manó,** özv. **Schwarz Samuné** szül. **Köhner Helén,** **Schwarz Hermia** férj. **Keppich Emil** és férje **Keppich Emil,** **Schwarz Jenny** férj. **Cahn-Speyer Lajos** és férje **Cahn-Speyer Lajos,** **Schwarz Lajos** és neje szül. **Karsnai Emma,** mint gyermekek, illetve menyek és vők, valamint **Fleischer Johanna** férj. **Eleier Jakab** mint testvér, ugy a saját, mint számos unoka, dédunoka és a többi rokonság nevében is fájdalomtól sújtva jelentik a legjobb anya, testvér, anyós, nagynanya, dédanya, sógornő és rokon

özv.

Schwarz Ábrhámmé

szül. **Fleischer Katalin**

hítbuzgó életének 86-ik évében 1903. évi október 17-én éjjeli 2¼ órákor hosszas szenvedés után történt gyászos ellunytát.

A drága halott földi maradványait **október hó 19-én délelőtt 10 órákor** fogjuk a **gyász-házból (V., Zrínyi-utca 12. sz.)** a **Kerepesi-ut** mellett i. r. temetőben a családi sírban az örök nyugalomnak átadni.

Budapest, 1903. október hó 17-én.

Áldás és béke hamvaival!

500,000 kor. nyerhető

1 drb. Bécsvárosi Igérvényvel húzás nov. 2-án ára 14 K.

1 „Magy. Jelzalog Igérvényvel húzás okt. 25., 4-50 „

A kettő együtt csak 18 korona.

Mercurbank — BUDAPEST, —

IV., Váci-utca 37.

(Az e rovat alatt közöltnék sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK

Pétérvár, október 17. A múlt éjszaka **Vinabury** és **Belsan** között rablók támadták meg a **Vinabalen** felől jövő szewélyvonatot. Menetközben tíz rabló ugrott fel a podgyászkozásra, megkötötték és megsebeztek a két kaluzt, kifosztották a kocsit, kirabolták a pénztárt és sikerült nekik az erdőbe menekülni.

Dinamit a Balkánon.

Konstantinápoly, október 17. Tegnap este a szaloniki Junction vonal 45/399 kilométerjelzőjénél egy mozdony alatt, mely **Demirhisarba** vitt egy katonai vonatot, **felrobant egy dinamittöltény.** A robbanás következtében a futó könnyen megsebesült, egy sín eltört és a szerkeszti kisiklott. A vágányok és a gép erősen megsérültek. A közlekedést ma délelőtt 11 órákor újból megindították.

A szkupstinából.

Belgrád, október 17. A **felirati javaslatot,** miután **Zsirkovics Luba** képviselő a június 11-iki eseményeket dicsőítő hosszabb beszédében ajánlott változtatását a hadseregbe vonatkozó második részt illetőleg betoldották, véglegesen elfogadták. Ezen szakasznak most a következő szövege van: **Boldogok vagyunk, hogy feiséged ajkaról hallhatjuk azon meggyőződés meg erősítését, hogy a szerb hadsereg hivatása magaslattán áll és meg van győződve a szkupstina hogy a hadsereg beiséged erősen sorakozik a trón körül, mint az ország védelme és a rend és közbiztonság óra, a legnagyobb szerb hadi lángész unokájának vezetése alatt meg fog felelni a király várakozásának és az ország reményeinek.**

Közgazdasági táviratok.

Bécs, október 17. (A **Budapesti Napló** telefonjelentése.) Eladottai **buz:** 300 mm. 70-2 kg. makói 8.30 K. 8 hónapra **Bécsből,** kis tettelekben 79 kg. 8.36 K. **Pozsonyból,** 77-5 kg. 7.35 K. **Nagy-Surányból,** 80 kg. 7.40 K. **Nagyvallórol,** 78 kg. 7.55 K. **Szeredről,** 79.5 kg. 7.75 K. **Csiszéről,** 77 kg. 7.74 K. **Léváról,** **Ross:** **marchovidi** 6.55 K., **tót felvidék:** 6.20 K. **Suránból** 6.25 K. **Ersekújvárról** 6.27 K. és **Szeredről.** **Arpa:** 6.85 K. **Nagyvallórol,** **tót felvidék:** 6.50—6.80 K., **Csornáról** 6.70 K. **Tengeri:** (régi) 6.55—6.70 K., **új Bécsből** 5.25—5.30 K. **Zab:** 5.80—6.20, **válogatott** 6.70 K. **Lisztben** e héten némi kötés volt, mert a malmok megelégeltek az eddigi árakkal. **Arpa** irányzata lanya.

MESE

A béka szemete.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy szegény ember, az egyszer egy görhes gebével himent a földkere szántani. Csak szánt, csak szántogat, egyszerre akkora béka hőmpölyödik az ekéje elé, hogy csupa esoda. A gebe is megállt, mintha meg lett volna habonázva.

Nagyot nézett a szegény ember, de aztán fogta az ösztökéjét, elgurította vele az eke elől a csunya állatot és tovább szántott.

Szánt egy kicsit, biztatja a lovát, hát látja, hogy megint ott az ekéje előtt az utalatos béka, a gebéje pedig megáll, mintha oda volna szegzeve.

— Ejnye micsoda béka lehet ez, — azt mondja az ember, — hogy mindig ide gurul az utamba? Avval fogja az ösztökéjét, megint ellődítja vele a csunya állatot és tovább szánt.

Szánt, szántogat egy kicsit, hát nem ott megint az eke előtt az étkelen nagy béka! Hiába próbálta most már elgurítani, a csuf állat rá se hederített. Ott maradt az eke előtt és a gebéjével sehová se mozdulhatott.

Mit csináljon? Mit csináljon? Amint javában tűnök, egyszerre csak megszólal a béka: — Addig nem szánthatsz tovább, míg meg nem ígéréd, hogy eljössz nekem komának.

Mit volt a szegény embernek mit tennie, látta, hogy ha meg nem ígéri, ítéletnapig se szabadul el innen, hát ajánlkózott, hogy Isten neki, elmegy komának. Gondolta magában, abból ugye lesz semmi.

Alig hogy megígérte, eltűnt a béka, a szegény ember pedig tovább szántogatott, szántott egész estig. Este hazament és elmondta a feleségének, mi történt.

Ejjel alusznak, egyszer csak megzörgetik a szegény ember ablakát:

Szegény ember, gyere velem,
Azt mondta a feleségem.
Megvan már a kis gyerek,
Ha nem jössz, hát úgy viszlek.

No iszen megjírdt a szegény ember, bedugta a fülét, a fejét a vankos közé dugta, csak hogy ne hallja, mit kiabálnak. De azért mégis meghallotta. Még erősebben zörgettek, még jobban kiáltották:

Szegény ember, gyere velem,
Azt mondta a feleségem,
Megvan már a kis gyerek,
Ha nem jössz, hát úgy viszlek.

Most még jobban megjírdt, még jobban a vankosok közé bujt, de hiába, azért harmadszor is meghallotta a zörgetést, a kiáltozást. A felesége is rászólt:

— Ha megígérte keed, hát mért nem megy el komának? Keljen már föl, no!

Nagy nehezen föl is kelt a szegény ember, megy ki nagytélve az aító elé, hát mi van ott? Egy másik nagy béka. Nem volt olyan vastag,

mint akit délután látott, hanem legalább hétszer akkora.

A szegény ember már vissza akart szaladni, mikor a béka rászólt:

— Vissza ne szaladj, ha kedves az életed, hanem tedd meg, amit ígértél. Új föl a hátamra, aztán menjünk!

A szegény embernek mit volt mit tenni, fölkucorodott a förtelmes béka hátára s alig hogy rájt volt, ugy elugragatott vele, hogy csupa gyönyörűség volt. Addig ugrált, míg odaértek egy tóhoz.

— Szerelmes Istenem, hová ugrik velem ez a béka? — gondolta a szegény ember.

De alig hogy ezt gondolta, zsupsz, beleugrott vele a béka a tó közepébe, aztán mentek lefelé, mintha követ kötöttek volna a nyakukra.

A szegény ember azt se tudta, hova legyen a nagy ijedségtől, de még jól rá se ért megijedni, azon vette magát észre, hogy ott van egy nagy kastélyban. Itt letette a béka és azt mondta neki:

— Már most gyere utánam a feleségemhez! A béka előre tettyeget, az ember pedig utána baktatott. Mindenféle gyönyörü szobán keresztül mentek s a legutolsóban ott fektűt a béka felesége gyerekágyat.

— No komám uram, csakhogy itt van kend, — azt mondta a beteg béka; — tudtam én, hogy áll a szavának. Nézze csak, milyen gyönyörü kis gyerekek van!

Avval mindjárt oda is adta neki a förtelmes jószágot, hogy dajkálja egy kicsikét.

— No ha már itt vagyok komának, — gondolta magában a szegény ember, — hát ki is teszszek magamért.

Mindjárt el is kezdett az utalatos aprósággal ugrálni, csicsigatta, hajugatta s olyan szép nótázást tett, hogy a komájaasszonya meg a komájára csak úgy hiztak bele.

— No komámuram, — azt mondta a béka, aki odahozta, — látom, hogy jó komát kapjunk. En most elmegyek, mert egy kis dolgom van a világban, maga meg addig maradjon itt és viselje gondját a feleségemnek, gyermekemnek, meg a házamnak. Ha jól végzi a dolgát, meg is hálálom a szíveségét.

A béka mindjárt el is ment és magamaradt az ember. Olyan jól gondját viselte az asszony-nak, hogy jobban se kell, a kis békát is minden-nap fűroszizgette, dajkálta s egy álló hétig úgy tett-vett mindent a háznál, mintha sohase lett volna egyéb dolga. A szobákat is ő söpörté.

Mikor söpört s a szemetet ki akarta vinni, azt mondta neki a komájaasszonya:

— Hallja komámuram, nálunk az a szokás, hogy amit összesöpürünk, azt nem öntjük a szemétdombra, hanem otthagyjuk egy rakáson az ajtó mellett. Hát csak maga is úgy tegyen.

Ugy is tett. Minden ajtóban már nagy határ szemét volt s mikor egy hét elteit, azt mondta a komájaasszonya:

— No komámuram, meg voltam magával elégedve. Majd nemsokára hazajön az uram, az kinalja keedet arannyal, ezüsttel, gyémánttal, de ha jót akar, fogadjja meg a szavamat. Ne vegyen el tőle semmi drágaságot, hanem csak azt

a szemetet kérje, amit ezen a héten összesöpürtetett a szobákban.

Azonban ott lett ám a béka gazda. Szőnyen megörült, mikor meghallotta, milyen jól viselte magát a komája s azt mondta:

— Kedves komám uram, most már kitellett az ideje. Mondja csak, mivel háláljam meg a sok jószágát?

— Soh'se hálálgassa biz azt semmivel is, — azt mondta a szegény ember. — Hanem ha már mindénron akar valamit adni, nem kívánok egyebet, csak azt a szemetet, amit egy hét óta összesöpürtettem.

— Ejnye komám uram, minek volna az ma-gának? Csak nem adhatok ilyen hitványaságot? Inkább adok annyi aranyat, ezüstöt, gyémántot, hogy három szekér se bírná el.

Avval bevezette egy szobába, ott anyni drá-gaság volt, hogy szinte káprázott az ember szeme, mikor ránézett. A szegény ember is gondolkodott egy darabig, nem jobb volna-e ez, mint az a rong-gyos szemét, de aztán mégis csak a komájaass-zonyára hallgatott és azt mondta:

— Mi tűrés-tagadás, szép ez a sok drága-ság, de én mégis csak azt a kis szemetet kérem.

Mit volt a komának mit tenni, kerített vala-honnan hét haraszakot és belekötötte a sok sze-metet, mert ennyit söpört össze egy hét alatt.

Mig a béka koma a szemetet kotorta, a fele-sége azt mondta a szegény embernek:

— Köszönje kend, hogy ezt választotta, mert a sok arany, ezüst, gyémánt, mire az udvarába került volna, csupa porrá lett volna.

Ezalatt készen lett a béka, odatette a sze-metet a szegény ember elé és azt mondta:

— Most már csak vigye keed haza!

— Jaj, hogyan vigyem haza?

— Az ám, — azt mondta a béka, — meg is feledkeztem, hogy komámuramat haza is kell vinnem. Csak tegye hát a hét zsák szemetet a há-tamra, maga meg üljön hegyibe.

Ugy is lett. A szegény ember elbucszott a komájaasszonyától meg a kis keresztfiától, rá-tette a hét zsák szemetet a béka hátára, maga meg a tetéjébe ült.

Alig hogy ez megvolt, nekirugaszkodott a béka, egy ugrásra kint volt a tó partján és nemsokára odaértek a szegény ember házához. Itt a béka kitöltötte a hét zsák szemetet az udvarra, aztán a zsákokkal visszament, az ember pedig bezörgetett az ablakon:

— Anyjuk, anyjuk, nyiss ki, én vagyok!

Hej, de megörült a felesége, mikor meglátta, — Csakhogy visszakérült keed, apjuk!

Nem győzte hallgatni, mikor ez elmondta neki, mi minden nem történt vele, mig odavolt.

No de aztán lefekűdtek. Reggel fölébredt az asszony, kinéz az ablakon, hát majd hanyatt esett, ugy megjírdt. Akkora fényesség volt az udvaron, hogy szinte megvakult bele.

— Apjuk, apjuk, keljen keed föl! Kie ez a sok arany, ezüst, ez a sok drágaság?

Kiugrik az ember az ágyból, oda az ablak-hoz, összecsapja a kezét:

— Uram s én Istenem, abból a szemből lett az a sok arany, ezüst, akit a békától hoztam!

bad vagy, — szabad minden üldözéstől és veszedelemtől.

— Hallja, — szólt Clinker, — ne beszéljen így, különben kénytelenek volnánk önt biztonságba helyezni.

— Ahhoz önek semmiféle emberi törvény nem ad hatalmat, — válaszolt az özvegy. — Az ön tekintélye csak akkor érvényesül, ha New-Yorkba értünk, de sohase fogunk oda eljutni. Önek nincs joga itt engem bármiképp és bármivel is zaklatni. Jogom van igénybe venni a kapitány oltalmát és angol lobogó alatt vagyok.

A hajó tovasiklott a tengeren és a borzasztó vihar miatt csak nagyon kevés utas maradt a fedélzeten. Leonard asszony a hajó korlátjához támaszkodott és semmibe sem vette a viharzó tenger habjait, melyek feleje csapkodtak, sem a hajó szédületes mozdulatait. A deiktív mellette állott, de korántsem tudott ugy d. colni a fékevesztett hullámokkal és a kaliforniai milliomos mögötte állt, erősen belekapaszkodott a korlátba, de így is szánalmat keltő volt viselkedése. A borzalmas vihar néhány perc alatt teljesen elnyomta benne a diadal érzését. Leonard Elfie kezét kalapjára tette, mintha félne, hogy leröpül a térférl és erősen a tejehez szorította. De egy szélroham megragadta a kalapot és a hosszú, lengő fekete szalagokkal átörpítette a fedélzeten, Clinker hátrafordult és a kalap után rohant. De alig tett néhány lépést, midőn Leonard asszony ügyesen felkuszott a korlátba és felállt rá, hogy leugorjék a hullámok közé. A kaliforniai milliomos oly rosszul volt, hogy alig tudott mozdulni helyéről, de a helyzetet megérve egy nagyot kiabált és végre mikor mégis elérte a korlátot, a fiatal asszony már leugrott a viharzó tengerbe.

— Az azonban idegen és nem angol alattvaló, annál kevésbbé angol hivatalnok, az elfogatási parancsot tehát nem hajthatja végre. Önek nincs hatalmában engem szabadságomban korlátozni. A hajóskapitányhoz fordulok oltalomért.

— Nincs szándékunkban, — válaszolt Clinker — szabadságát e hajón korlátozni. De vigyáznai fogunk, hogy el ne menekülhessen innen. Mihelyt beérünk a newyorki kikötőbe, azonnal le fogom tartóztatni. Biztosított róla, hogy ott semmi akadály sem lesz, hogy önt átadják a büntető-bírósnak. Ott nincs szükség semmiféle kiad-tási formalásokra. Hat nap mulva ön önként vissza fog térni az Egyesült-Államok területére. Hat nappal Newyorkba érkezése után kénytelen lesz visszatérni San-Franciskóba, ahol azonnal a börtön lakója lesz. Nem akarok diadalmaskodni magán és nem akarom bünhődését még kemé-nyebbé tenni, mint aminő lesz. A legnagyobb gyönyörűséggel meg fogok tenni mindent, hogy minél kellemesebb legyen átutazása.

Rejtélyes pillantás suhant végig az özvegy arcán, miáltal Clinker e szavakat mondta és gu-nyos mosolyal nézett az arcába.

— Szeretem az Océánt, — szólt a fiatal özvegy. — Oly elbűvölő és fenséges és legjobban akkor tetszik nekem, ha a vihartól felkorbácsolva fantasztikus formákban zugsnak hullámai. Vad lármája így szól szomorúan: Jer közénk és ssa-

az elfogatási parancs és hol vannak a hivatalnokok, akik személyes szabadságotmől megfoszthatnának?

— Kiadátása iránt Londonban megtörténtek a kellő lépések és az angol hatóság kiadta az elfogatási parancsot ön ellen, — szólt Clinker. — Enek alapján önt bárki tartozik átszolgáltatni a bíróságnak.

— On azonban idegen és nem angol alattvaló, annál kevésbbé angol hivatalnok, az elfogatási parancsot tehát nem hajthatja végre. Önek nincs hatalmában engem szabadságomban korlátozni. A hajóskapitányhoz fordulok oltalomért.

— Nincs szándékunkban, — válaszolt Clinker — szabadságát e hajón korlátozni. De vigyáznai fogunk, hogy el ne menekülhessen innen. Mihelyt beérünk a newyorki kikötőbe, azonnal le fogom tartóztatni. Biztosított róla, hogy ott semmi akadály sem lesz, hogy önt átadják a büntető-bírósnak. Ott nincs szükség semmiféle kiad-tási formalásokra. Hat nap mulva ön önként vissza fog térni az Egyesült-Államok területére. Hat nappal Newyorkba érkezése után kénytelen lesz visszatérni San-Franciskóba, ahol azonnal a börtön lakója lesz. Nem akarok diadalmaskodni magán és nem akarom bünhődését még kemé-nyebbé tenni, mint aminő lesz. A legnagyobb gyönyörűséggel meg fogok tenni mindent, hogy minél kellemesebb legyen átutazása.

Rejtélyes pillantás suhant végig az özvegy arcán, miáltal Clinker e szavakat mondta és gu-nyos mosolyal nézett az arcába.

— Szeretem az Océánt, — szólt a fiatal özvegy. — Oly elbűvölő és fenséges és legjobban akkor tetszik nekem, ha a vihartól felkorbácsolva fantasztikus formákban zugsnak hullámai. Vad lármája így szól szomorúan: Jer közénk és ssa-

REGÉNY

A szép özvegy

— REGÉNY —

Írta: KEVILL-DAVIES ALBERT

(57)

— Az igazat megvallva, — válaszolt Clinker — mindkettőnknek támadt az a gondolatunk, hogy ön talán megfordul a saját nyomdokain és visszatér Amerikába. Tudtuk, hogy ön nagyon ügyes és nagyon vakmerő, és bizvást feltételeztük ezt önől. Ezért miss Fuller Liverpoolba ment és mert tudta, hogy a Bulgáriának tegnapi kellett elindulnia, és mert észbe jutott, hogy ön mindig dicserülte ezt a hajót, ott kereste önt. Eless-látása meglelte jutalmát.

— Mily esztelen voltam, hogy nem egyenesen Queenstownba mentem.

— Nem használt volna önnek semmit. Oda két embereket rándeltem, azonkívül kiutaztam Newyorkba, hogy két deiktív tartson szemmel minden érkező hajót.

— Es mit szándékozik most tenni?

Effie hangja nyugodt és szilárd volt. De azért ki lehetett belőle érezni a kétségbeesést.

— Kisérjük Kaliforniába, — szólt Stubbins Dániel.

— Önnel nem beszélék, — rivallt keményen a milliomosra.

— Ne legyen oly kevély! — válaszolt amaz. — Ön most a mi foglyunk.

— Foglyunk? — kiáltott az özvegy. — Hol van

(Folytatás következik.)

Biz az úgy volt. Egyszerre olyan gazdag ember lett a szegény emberből, hogy hetedhét országban se volt párja.

Vettek mindenfélét, új ruhát, új mindenfélét, új házat is építettek és sokáig nagy boldogan éltek. — Ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK

Mi ketten.

Az alkonyat szárnya ablakunkhoz ért már, Szerelmes csendben uszik kis szobánk, Alig tör egy-egy szó fel ajkaidra, És újra fényes álmom száll reánk.

„Szeretsz?” susog a néma csendben ajkad, Csak kérdezed, de válasz ugyse kell. Tudjuk mi azt, hogy ez a néma csend most Minden szavaknál hibvében felel.

... Csak hallgatók... pedig már ablakunkra Ejté a hold is fényes fátolyát, ... „En edesem, te”... Aztán újra csend lesz Kéz-kébe tartva álmódunk tovább...

Szentessy Gya.

† **A divatkirály.** Edvárd angol király, aki walesi neregben tudvalevőleg a divatot irányította, még mindig tartja ezt a szerepet és most is nagy súlyt helyez arra, hogy legyen Nagy-Britannia és Irton lelegegánsabb embere. Az idők azonban mégis változnak, Edvárd király, aki trónörökös korában ugyancsak tele marokkai szórta a pénzt, most takarékoskodni kezd; a pompás ruhákat nem akar olyan drágán megfizetni, mint annakelőtte. Udvari szabójával minden egyes ruhadarabjának megállapította az állandó árát: a nadrágotkét 40—50 márkát fizet kabátért és a hozzátartozó mellényért pedig 215 márkát. Egy teljes cheviot-böltözéret nem kérhet többet a szabó 160—175 márkától, frakk- és fehérl mellényért pedig 310 márká a járandósága. Az udvari szabó azonban nem panaszkodhatik a leszállított árak miatt, mert így is óriási jövedelme lehet a divatkirály szobájának.

† **Mennyit aludjunk?** Gróf Széchenyi István szerint nyolc órát dolgozzék, nyolc órán át szórakozzék és nyolc órát aludjék az ember. A szocialista mozgalom is a három nyolcas behozatala mellett kardoskodik. A régi latin klasszikus ezzel szemben ezt mondja: *Sex horas dormire sat est juveni senique.* (Hát órát audni elég fiatalnak, öregnek.) A higienia tanítása szerint főleg a kortól függ az alvás idejének meghatározása. Az újszülött gyermek majdnem mindig alszik, csak akkor es a nyári időre van ébren, míg szőlők. Természetesen egészséges gyermekről van szó, kit tájadalom, vagy egyéb kellemetlenségek nem zavarnak fel minduntalan álmából. A harmadik-negyedik héten már a szopási időn kívül is ébren van egyegy negyedórára, a hetedik-negyedik héten egy félórára, az ötödik hónapban pedig már egy órára is. A második-harmadik életévben fokozatosan mind kevesebbet alszik. Ebben a korban az egészséges gyermek éjél 10—12 órát, nappal 2—2½ órát alszik. A harmadik életévét meghaladott gyermeknek nappal alvásra már nincsen szüksége.

Négy-hat éves egészséges gyermeknek elég 11 órai alvás, hét évesnek 10—10½, tíz évesnek 9½—10, tizenkét évesnek 9, tizennégy évesnek 8½ órai, tizenhat—husz éves egészséges ifjakkal 8 órai. Felöltött egészséges egyéneknek elég 7—7½ órai alvás. Öregeknek fokozatosan több. Az ebéd utáni álmom, amelynek sokan olyan előszeretettel adják át magukat, felöltött, egészséges egyéneknek teljesen felesleges. Ellenben a negyedik éven alul levő gyermeknek, továbbá aggnak és gyomorbántalmakban szenvedőknek feltétlenül szükséges és jóhatású. A túlságosan sok alvás a testi funkciók renyheségét hozza létre, különösen csökkentett hatással van az emésztésre, lefojzza az anyagcsere és küönösen elősegíti a zsírlerakodást, az elhízást. Ártalmas különben azért is, mivel a hálószobában, ha huzamosabb ideig tartózkodnak benne, megromlik a levegő. Kevés alvás, örökös álmoságot, renyheséget, halványágot, ideges ingerlékenységet okoz különösen gyengébb szervezettű egyéneknek. A rendetlen alvás is ártalmas. Az emberi organizmus ép voltát jelentékenyen befolyásolja a testi funkcióknak rendes befolyása. Amint az emésztőrendszer is szenved, ha a táplálékfelvétel nem kell, megszakított időben és rendes adagokban történik, úgy az idegrendszer is, mely alvás alatt pihen ki magát, megszívnyil, ha a pihenés nem rendesen történik. Aki naponta egy bizonyos, megszakított időben fekszik le, a rendes körülmények között hamarabb elalszik, nyugodtabban, mélyebben alszik, tehát jobban ki is pihen magát teste-lelke, mint aki majd

éjél előtt, majd éjél után vagy a hajnali órákban megy aludni. Az alvásra legalkalmasabb idő természetesen az éjél. Legmélyebben alszik az ember a közvetlen éjél előtti és utáni órákban. Tehát felnött egészséges ember fekdijék le este 10—11 óra között és aludjék reggel 5—6 óráig.

† **A pogányok.** Még mindig van olyan hely a földön, amelyet pogányok laknak. Nyugat-India belső részeinek lakói még mindeidőig a legelavultabb pogányok. A bennszülöttek legnagyobb része, még azok is, akiknek van vallásuk, rendkívül rossz természetűek. Érdekesen jellemzi őket egy ottani folyambajózási hivatalnok: Egy asszony ikreket szült. A szigeten éppen akkor nagy ragályos betegség dühöngött és ezért egy *Puit* (jós) kérdezte meg az eset leol. A bölcs ember azután késedelem nélkül kijelentette, hogy a járványt az ikrek születése okozta, mert az *Kaimana* (természetítő). Ugyanis természetes uton nem lehetséges az, hogy egy asszony két gyermeknek adjon életet. Egy éjjel a csecsemő valami madár ríkolására fölébredt és sirni kezdett. A *Puit* ezt annak tulajdonította, hogy a gyermek atyjának szelleme jelent meg madár alakjában és hívta gyermekét, amire a gyermek sirással felelt. Tanácsára ekkor mély gúdrót ástak, abban hatalmas tüzet gyújtottak és a csecsemőt nagy ünnepélyességgel elevenen elégették, hogy a haragvó istenséget kiengeszteljük. Hasonlólag jártak el az anyjával szemben is. Természetesen a hatóság nem nézte télenül ezt a kegyetlenkedést és a jós megfarsai hüvőre kerültek.

† **A világ legnagyobb iskolája.** Newyorkban nemrégben egy új iskolát nyitottak meg, amely nemcsak az Egyesült Államokban, hanem az egész világon is a legnagyobb iskola. A hatalmas intézetben, amely negyven acrenyi területen fekszik, nyolcvanhét tanterem van, ahol ötezer növendék jár el. A szünetek idejére két uszóhely van: egyik a tetőn a fiuk számára, a másik pedig a fedett udvaron a fiatal leányoknak. Csunya időben a fiuk is a fedett udvaron játszanak.

† **Japánban nőnek az emberek.** Japánban tudvalevőleg nagyon alacsonynövésűek a férfiak. Az idegenek előtt rejtély, hogy ezek a kis emberek milyen kitarók a munkában. Természetesen, hogy a japáni hadsereg is csupa kistermetű katonákból áll, mert nincs magas ember. A helyzet azonban kezd megváltozni Japánban. Egy japáni katonai orvos azt mondja, hogy az ő tapasztalásai és adatai szerint a japán rekruták magassága napról-napra nő. Ez a japán orvos tizenegy esztendőig müködött sorozóbizottságokban és gyűjtötte idevonatkozó adatait. Adatai szerint azoknak a száma, akik ötödfél-öt láb magasságúak, tavaly nagyobb volt, mint tíz évvel ezelőtt, 1892-ben. A második osztályban is, amelyben az ötödfél lábnál kisebbek vannak, szaporodnak az újoncok, míg a harmadik, legkisebb osztály létszáma egyre apadt. Csodálatos, hogy éppen a japániai nőnek, akik pedig a világ legapróbb embereinek hírében állanak. Érdekes volna tudni, hogy a japán orvos adataihoz mit szólnak az antropológusok azok után, hogy itt Európában a sorozóbizottságok évről-évre konstatálják, hogy a katonai mértéket mind alább kell szállítani, mert az emberek egyre satnyábbak és törpebbek lesznek. Régi sirokban talált hatalmas emberi csontvázakból, a régi legyverek sulyából, nagyságából már régóta arra következtetnek a tudósok, hogy a régi emberek általában mind nagyobbak voltak, mint a maiak, és hogy az emberi nem degenerálódik, törpül. Japánban pedig, ha helyes a japáni orvos megfigyelése, éppen megfordítva, fejlődnek az emberek.

KÖZGAZDASÁG

Hetiszemle.

Budapest, október 17.

Gabonaüzet. (Reich Jenő jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az időjárás a lefolyt hét folyamán nagyobbára boros volt, csapadék azonban csak szóróványosan fordult elő. A vizálás ismét emelkedő. Az őszi munkálatok kedvezően folynak. A külföldön a miekhez hasonló volt az időjárás.

A külföldi piacok fizetmenetét illetőleg, általában valamivel barátságosabb hangulat mutatkozik. A forgalom normális terjedelmet látszik felvenni, de hiányzik még a kívánt élénkség és a spekuláció részvétele, amely egyedül képes arra, hogy az üzletviszonyokba ismét lüktető élet kerüljön. Amerikában az irányzat emelkedő; lokális impulzusok jobb export-üzlet és kedvezőtelnebb argentinai hírek (agy) szilárdítást hoztak és habár közönléként eme körülmé-

nyek ellensúlyozásra találtak, az árak prompt búzában mégis egyenlegként 1½ centtel magasabbak. A későbbi határidők gyengébb figyelemben részesültek, de szintén szilárdak. A látható buzakészletek a Bradstreets becslése szerint a mult hét óta 1,093,000 bushellel gyarapodtak. Az angol piacok szintén szilárdultak, a javulás azonban mérsékelt. Franciaországban az árak valamivel jobb kereslet folytán emelkedtek. A német piacok a tengerentúli jelentések hatása alatt állottak és prompt buza ugyancsak jobb figyelemben részesült. A déloroszországi jelentések szerint a kikötőkben a gabonakészletek óriási nagyságok, ami annál feltűnőbb, mert az elszállítások már hazamosabb ideje igen terjedelmesek. A többi kontinentális piacokon az irányzat mérsékelt forgalom mellett kellemes.

Náunk az irányzat az összes gabonacikkekben kellemes volt és az árak is, habár mérsékelt, emelkedtek.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza e héten jobb figyelemben részesült. Tekintettel ama nagyobb készletekre, melyek felett a malomok gyengébb minőségű, részben felmondott szokványában rendelkeznek jobb és különösen finomabb áru beszerzését telet szükségessé, melyek így jobb figyelemben részesültek és habár csak lassan, de állandóan buza árákat is érek el. A készaru és a határidőbuza között fennálló árdiszparitás ugyancsak nagyobb beszerzésekre adott ösztönzést, mi mellett azonban csak későbbi (novemberi) szállítást talált elhelyezést. A forgalom általában egyébként kedvező volt és a tulajdonosok állandóan magasabb árákat érthettek el, melyek finom áruban 10 fillért, merkantilibuzában 7½ fillért juttattak. Az összforgalom 200,000 métermázsára tehető.

Rozs mérsékeltan van bínálva és részben a helyi fogyasztási részben elszállítási célokra jó vételkedvvel találkozott. Az árak ennek megfelelően némileg javulhattak és 5 fillérral emelkedtek. Minőség szerint 6 12½—6,20 koronáig jegyzünk budapesti paritásra és 6 37½ koronáig 3 óra helyben átvéve. Nyíri rozsban nincs forgalom.

Árpa (takarmány- és hántalási célokra) ugygyárosknál mint hízalóknál jó kereslettel találkozott és aránylag gyenge kínálat mellett 6 fillérral javult. Minőség szerint gyárosok 5,40—5,60 koronáig fizettek budapesti paritásra, míg Kőbányán 5,75 koronáig jegyzünk. Maláta- és sörárpá állomásokon átvéve, kisebb tételek, 10 leg belöldi számlára és csak szóróványosan az export részére voltak forgalomban, mi mellett vidéki merkantil-árúért 5,75—6,10, állomásokon átvéve és erőteljes tisztavidéki árúért 5,75—6,20 koronáig budapesti paritásra fizettek.

Zab e héten gyengébben volt kínálva, e mellett a fogyasztási kereslet a normális keretben maradt meg. Az árak szilárdan tartottak és a forgalomban volt ca 300 métermázsáért és tisztaság szerint 5,35—5,55 koronáig fizettek helyben.

Tengeri ugyancsak gyengén van forgalomban, az árak változatlanok maradtak. Részben Kőbányán, részben elszállítási célokra kocsiba téve, helyben 6,10—6,15 koronáig fizettek. — *Uj tengeri* a téli hónapokra tekintettel az idei áru jó minőségűre, élénkebb figyelemben részesült és szilárd irányzatú volt. Budapesti paritásra november—februárra 4,85—4,90 koronáig jegyzünk.

Ipar és kereskedelem.

Az Országos Iparegyesület érem- és ösztöndíjjalvázatai. Az Országos Iparegyesület ez évben ismét közzétette az egyesület által évenként adományozott ösztöndíjak és díszérmekek pályázati felhívását. Az öndíj iparosoknak szánt díszérmeke pályázhatnak oly hazai iparosok, kik új iparágat vagy eljárást honosítottak meg, valamely mives iparban kiváló jelességet értek el, a külfölddel szemben verseny- és kiviteleképek lettek, kik iparágukat iparművészeti irányban lejesztették, kik ipari vállalatokon elismerésemélt érdemeket szereztek és végül oly kereskedők, magánosok stb., kik a hazai származású iparokkék pártolásával és terjesztésével tettek elismerendő szolgálásokat a magyar termelés ügyének. Ezzel párhuzamosan a törekvő munkások utamázására valók az egyesületi munkásdírmek. Ezekre oly grári, szak- vagy egyéb művezetek, kézművesegedek munkások pályázhatnak kik hosszabb ideig egy munkaadónál dolgozván szorgalmas és buzgó magaviseletük, kiváló jelességük, a munkások és tanulóok oszterű vezetése és oktatása körül szereztek érdemeket. Erre nők is pályázhatnak. A 10 darab cs. és kir. aranyból álló *Szabóky-ösztöndíjra* a katolikus legényegyletnek, vagy más hasonló együletnek oly tagjai kik a fővárosban már három éve dolgoznak és az iparosifjúság nemes magatartása erkölcsi fejlődése és tökéletesedése szempontjából társaklos mintaképpül szolgálhatnak. Végül a szinén 10 aranyból álló *Fosner-ösztöndíjra* oly nyomdászok, könyvtárosok pályázhatnak, kik példás hűségűk és magaviseletük, szakmabeli kiválóságuk által tünnek ki szaktársaik közül. A pályázatok, melyeknek részletes kellekeit az egyesület irodájában (Uj-utca 4) lehet megtudni, folyó évi december 31-ig adandók be ugyanott.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete október 28-án tartja évi rendes közgyűlését, amelyen a díszesítik a mérleget. A mérleg főtetelei a következők: A nyereség- és veszteség-számla szerint a költségek és leírások lezámítása után az 1901/2. üzletéről áthozott 2017 korona 48 fillér maradványon felül 50,053 korona 24 fillér, tehát együtt 52,070 korona

72 fillér felesleg áll a közgyűlés rendelkezésére, amelyből az üzletretekre 5% kamatot fizet az intézet. A közgyűlésen az elhunyt gróf Andrássy A. adár helyébe új elnököket választanak és a megüresedő igazgatóságok helyére is megjelöltek a választásokat.

A Főnökre Pesti Biztosító Intézet életbiztosítási osztályánál 2914 ajánlat 11,625,961 korona biztosítási tőkére és 8000 korona járadékra nyújtott be; 2538 kötvény 10,190,991 korona tőkére és 3000 korona járadékra állított ki. A díjbevetel 2,383,68 korona 15 fillérre rug. Haláleset 157 jelentetett 539,197 korona összegre. Egyszeresimnd utalunk ama különös kedvezményekre, melyeket ezen hazai intézet (alapítva 1864-ben 3 millió korona részvénytőkével, nyereség és díjtartalékaival és évi bevételei körülbelül 31 millió korona) az életbiztosításnál nyújt: 1. Hadbiztosítást díjmentesen nélkül 20.000 korona határán a biztosított tőke feléről a közös hadsereg és honvédség, 30.000 korona erejéig a népielkelők védőkötelezettjeire nézve. (Hivatászerű katonáknak mérsékelt díjmentesség mellett.) 2. A főtételek értelmében a biztosítás érvényének **megátámadhatatlansága** még az esetben is, ha a biztosított párba, vagy öngyilkosság folytán halt volna el, vagy ha utólag kiütődik, hogy a biztosított a biztosítás alapjául szolgáló ajánlatban lényeges körülményre nézve levedett. 3. 1, 3, vagy 5 évi nyereségelosztással egybekötött biztosítási eszközök. 4. A biztosításnak 3 évi fennállása után a biztosítás jutányos főtételek mellett a kölcsönt ad, vagy azt b) visszavásárolja, vagy c) minden további díjfizetés nélkül kibiztosítási biztosítási tőkét díjmentesen nélkül kibiztosítási biztosítási tőkét díjmentesen nélkül, hogy a tőkének az utóbbiért folyamodnia kellene.

Félszáz vasúti-jegy váltására jogosító igazolvány. A félszáz vasúti jegy váltására jogosító arképes évi igazolványok az 1904. évre idejkorán leendő érvényesítésként véget a magyar királyi Államvasutak igazgatóságához, (Andrássy-ut 73-75. szám) már október 20-ától kezdődőleg beküldhetők, azok az igényjogosultak pedig, kik a folyó évben ily igazolvány birtokában nincsenek, de ilyet az 1904. évre váltani kívánnak, az igazolvány kiállítását ugyancsak a fenti időponttól kezdve kérelmezhetik. A nyugdíjasok lakhelyükre illetékes közigazgatási hatóság által nyugdíjas minőségüket és azt, hogy díjazott tisztiség vagy fizetéssel járó hivatattal nem viselnek, folyamodványaikon igazolni tartoznak.

Az Anker élet- és járadék-biztosító-társaságnak (Magyarországi vezérképviselőség: Budapest, VI., Deák-ter, „Anker-udvar”) 1908. szeptember havában benyújtottak 692 ajánlatot 3,782,193 korona biztosított összegre és a társaság kiállított 572 kötvényt 2,797,635 K. összegre. — A január-szeptember havidőszak alatt benyújtott 7054 ajánlatot 41,253,608 koronára és kiállított 6318 kötvényt 35,546,126 koronára. Károk és esedékesek vált elérési biztosítók folytán eddig 248,580,702 K.-át fizetett ki a társaság. — A haláleseti biztosítókhoz a B osztályterv szerint a nyereségyosztalék az elmúlt évben az évi díj 25%-át tette ki. A vegyes és takarékpénztári biztosításnál a B osztályterv szerint az egyes biztosítások tennélháza óta befizetett összes díjak 3%-át, tehát fokozatosan emelkedőleg az egyes évi díjak 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27%-át fizették ki nyereségyosztalék gyanánt készpénzben. A társaság vagyona 1902. december 31-ikén 153 millió korona. Biztosítási állomány 516 millió korona volt.

Szesszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 38,50 korona pénzben, 39,50 korona aruban. — Bécsben a kontingentált készáru 42,80 korona pénzben 43,20 korona aruban.

Szertés-konsumvásár. (A székesfővárosi szertés- és közvágóhidai intézősége.) Október 17-én. Félhajítás: Zsírsertés, ugyanint Öreg I. rendű — kilogrammon felül — darab, II. rendű 290—350 kilogrammig — darab, kanló — darab, silány — darab, fiatal néhez 300 kilogrammon felül — darab, közép 230—300 kilogrammig — darab, könnyű 220 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac — kilogrammig — darab. Összesen — darab. Husserítés ugyanint: nehéz 300 kilogrammon felül — darab, könnyű 250—300 kilogrammig — darab, süldő — darab, malac 40 kilogrammig — darab. Összesen — darab. Félhajítás összege 35 darab, — darab süldő, Előző napi maradvány 41 darab, — darab süldő, összesen 77 darab, — darab süldő. Eladatott 77 darab sertés, — darab süldő. Maradvány — darab, — darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak szilárdak. — Következő árak jegyzettettek: Zsírsertés: Öreg I. r. 350 kgr.-on felül — fillérig, II. rendű 280—350 kilogrammig — fillérig, selejtezett — fillérig, silány — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 94—100 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogrammig 94—100 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 90—94 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Husserítés: Nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű — kilogrammig — fillérig, süldő 100—106 fillérig, malac 40 kilogrammig — fillérig. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élőszulban.

Bécsi vágómarhavasár. Okt. 13. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A st.-marxi központi vásárocsarnokban ma megtartott vesztézári vágómarhavasárra felhajtott 412 darab magyar, — darab galicjai, — darab bukovinai, — darab németországi, összesen 412 darab szarvasmarha. Jegyzések: kilogrammonként élőszulban, magyar hízóökrök I. rendű minőségű 60—74 fillér, kiv. — fillér, II. minőségű — 78—fillér, kiv. 82— I., III. minőségű — I., galicjai hízóökrök I. minőségű — fillér, kivételesen — fillér, II. minőségű — fillér, III. minőségű — fillér; német hízóökrök I. minőségű 82—86 f., kivételesen — f., II. minőségű 70—80 f., III. minőségű — fillér. Legelő ökrök — fillér. Paraszt ökrök — fillér, legváltott ökrök — fillér. Bika 70.—79.—K., tehén 68—78 korona, kivételesen — korona, bivaly — korona. Az árak méteremzánkint, élőszulban értendő, fogyasztási adó nélkül.

A budapesti gabonatorzsde.

Budapest, október 17.

A mai Deák-ünnepély következtében a forgalom csak mérsékelt volt; gyöngye kereslet mellett 20,000 mm. került forgalomba szilárdan tartott áron. Más cikkek megfelelő forgalom mellett változtalanok.

Eladatott:

Buza, Tiszavideki: 900 mm. 78 k. 8 K. 0,5 f., 1700 mm. 80 k. 7 K. 97 1/2 f., 800 mm. 80 k. 7 K. 92 1/2 f., 350 mm. 79 k. 7 K. 92 1/2 f., 240 mm. 80 k. 7 K. 85 f., 100 mm. 80 k. 7 K. 97 1/2 f., 100 mm. 79 k. 8 K. — f., 300 mm. 80 k. 8 K. — f., 1000 mm. 79 k. 7 K. 92 1/2 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 77 1/2 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 77 1/2 f.

Pestmegyei dékai: 100 mm. 80 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 75 f.

Budási: 4000 mm. 77 k. 7 K. 75 f.

Bácsai: 200 mm. 77 k. 7 K. 70 f.

Bácskai: 1500 mm. 77 k. 7 K. 50 f.

Becskereki: 8145 mm. 78 k. 7 K. 50 f.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 76 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 76 k. 7 K. 60 f.

Mind három hónapra.

Rozs: 4000 mm. 6 K. 20 f., 150 mm. 6 K. 20 f., 200 mm. 6 K. 17 1/2 f., 400 mm. 6 K. 14 f., 300 mm. 6 K. 17 1/2 f., paritásra.

Árpa: 200 mm. 5 K. 60 f., paritásra, 200 mm. 5 K. 35 f.

Zab: 100 mm. 5 K. 55 f., 100 mm. 5 K. 60 f.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti árú- és értéktörzsde s-ökai szerint készpénzben és kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint 50 kilogrammonként.

B u z a	Kiló	Kilogrammonként		Kiló	Kilogrammonként	
		K.-tól	K.-ig		K.-tól	K.-ig
Tiszavideki új	—	—	—	—	—	—
„	76	7.45	7.70	79	7.75	7.85
„	77	7.60	7.70	80	7.80	7.95
„	78	7.65	7.85	81	7.85	8.00
Fehérmegyei	—	—	—	—	—	—
„	75	7.45	7.65	79	7.75	7.85
„	76	7.50	7.65	80	7.80	7.95
„	77	7.55	7.70	81	7.85	8.00
Pestvidéki	—	—	—	—	—	—
„	70	7.35	7.55	79	7.75	7.85
„	71	7.40	7.60	80	7.80	7.95
„	72	7.45	7.65	81	7.85	8.00
Bánági	—	—	—	—	—	—
„	70	7.40	7.60	79	7.70	7.85
„	71	7.45	7.65	80	7.80	7.95
„	72	7.50	7.70	81	7.85	8.00
Bácskai	—	—	—	—	—	—
„	70	7.50	7.70	79	7.80	7.95
„	71	7.55	7.75	80	7.85	8.00
„	72	7.60	7.80	81	7.90	8.05

Egyéb gabonafajták	Kiló	Kilogrammonként	
		K.-tól	K.-ig
Rozs új elsőrendű	—	6.20	6.30
„ középminőségű	—	6.10	6.20
„ takarmányra, elsőrendű	—	6.00	6.10
„ másodikrendű	—	5.90	6.00
Köles	—	5.50	5.60
Zab	—	5.65	5.70
Tengeri	—	6.45	6.55
„ belöldi új	—	6.00	6.10
„ fehérszínű	—	6.05	6.15
„ román vagy bolgár	—	6.15	6.25
Rizs	—	0.00	0.00
„ cingantia	—	10.50	11.00
„ káposztai	—	—	—

A határőrszolgálat folyamán a következő kitételek történtek:

Októberi buza 1908.	7.62—7.61—7.63—7.61
Áprilisi buza 1904.	7.73—7.72—7.73
Októberi rozs 1908.	6.20—6.21
Áprilisi rozs 1904.	6.44—6.42—6.43
Októberi zab 1908.	5.39—5.42—5.43
Áprilisi zab 1904.	5.62—5.63
Májusi tengeri 1904.	5.31—5.32

Déli egy órák a következő záróárak állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Októberi buza 1908.	7.60—7.61
Áprilisi buza 1904.	7.71—7.72
Októberi rozs 1908.	6.21—6.22
Áprilisi rozs 1904.	6.43—6.44
Októberi zab 1908.	5.42—5.43
Áprilisi zab 1904.	5.63—5.64
Májusi tengeri 1904.	5.33—5.34

Délután fél 5 órakor zárult:

Októberi buza 1908.	7.59—7.59
Áprilisi buza 1904.	7.71—7.72
Októberi rozs 1908.	6.24—6.25
Áprilisi rozs 1904.	6.46—6.47
Októberi zab 1908.	5.39—5.40
Áprilisi zab 1904.	5.63—5.64
Májusi tengeri 1904.	5.34—5.35

A budapesti értéktörzsde.

A belpolitikai helyzet kedvezőbb megítélésére és magasabb külföldi jegyzésekre, valamint helyi vásárlásokra a mai tőzsde barátságos hangulattal folyt le és ugy nemzetközi, mint helyi értékek áremelésével zárultak. A forgalom kezdettől zártanig élénk maradt. A valuta-piac ocsóbb. Előzőszo: Osztrák Hitelesrészvény 658.—659.25. Magyar Hitelesrészvény 726.—726.50. Államvasúti részvény 655.—655.50. Rimamurányi Vasútrészvény 466.—467.50. Leszámitoló bank részvény

454.—455.—. Városi Villamos Vasút részvény 812.—814.25. Koronajáradék 93.—százalék. Kereskedelmi bank 2710.—. korona. A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 93.—98.05 százalék. Magyar Hitelesrészvény 726.50—726.50. Osztrák Hitelesrészvény 659.—660.25. Államvasúti részvény 657.50—658.—. Rimamurányi vasútrészvény 466.75—467.75. Leszámitoló bank részvény 454.75—456.—. Jólzalogbank részvény 513.50—513.—. Közüti Vasútpálya részvény 608.—606.—. Városi Villamos Vasút részvény 314.00—316.— korona.

1/2 órák zárult: Osztrák Hitelesrészvény 682.25. Magyar hitelbank részvény 731.—. Leszámitolóbank részvény 456.—. Rimamurányi vasútrészvény 468.25. Osztrák-magyar államvasúti részvény 659.—. Közüti vasút részvény 606.50. Városi villamos vasút részvény 318.50 korona.

A budapesti terménytorzsde.

A terménytorzsdeben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményi üzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamatok állapotította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 56.—62.— korona, vörös aprózemű 48.—52.— korona, vörös erdélyi — korona, vörös bánágsíj — korona, közepesemű 54.—56.— korona, nagyemű 55.—59.— korona. Disznósíz: budapesti 67.—67.50 korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszáritott vidéki — korona, városi 4 darabos 57.—57.50 korona, 3 darabos 57.50—58.— korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség — korona, 120 darabos 17.—17.50 korona, 100 darabos 19.25—19.75 korona, 85 darabos 21.50—22.— korona. azonnal szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.—16.50 korona, 100 darabos 18.75—19.25 korona, 85 darabos 20.75—21.25 korona. Szilva: alvóniai 18.50—19.— korona, szerbiai 18.75—17.— korona, azonnal való szállításra.

A bécsi értéktörzsde.

Miután a tőzsdén ma is kedvezőleg fogják fel a magyar politikai helyzetet, abban a hiszemben, hogy Lukács pénzügyminiszter van az új kabinet megalakítására kizsárolva, mindvégig barátságos volt az előzőszo hangnata.

A déli tőzsde szintén szilárd irányzattal indult és kedvező diszpozíciója később még jobban kidomborodott. Magyar koronajáradék emelkedett.

Zárulat nagyon szilárd.

Bécs, október 17. (Magyar értékek zárlata.) 4 1/2-os aranyjáradék 118.35. Német és szegedi kölcsön-sorsjegy 154.75 Magyar vasúti kölcsön elváltban —. Magyar keni vasúti állami kötvény —. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank 452.—. Rimamurányi vasútrészvény 465.—. Magyar Koronajáradék 97.80. 4 1/2-os Magyar földtörzs. kötvény 97.45. Magyar hitelbank részvény 728.50. Magyar nyereségy kölcsön sorsjegy 205.—. Kassa-oderbergi vasút részvény —. Magyar keresk. bank 3715. Magyar cukornak 1492. Bécs, október 17. (Osztrák értékek zárlata.) 4 1/2-os papírjáradék 100.05. 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 119.40. 1800-os sorsjegy 153.35. Osztrák hitelesorsjegy 457.—. Angol-osztrák bank —. Bécsi bankjegyek 482.25. Osztrák-magyar bank 1581.—. Déli vasút 78.50. Dunagőzhajózási részvény 384.—. Dohányrészvény 355.—. Császári és királyi arany 11.86. Német bankváltó 117.35. 4 1/2-os ezüst járadék 100.—100.70. Osztrák koronajáradék 100.05. 1864-ik sorsjegy 249.—. Osztrák hitelintézet részvény 600.50. Unionbank 623.—. Osztrák Landerbank 418.50. Osztrák-magyar államvasút 658.—. Elbavölgyi vasút 417.—. Alpeji bányarészvény 285.—. 20 frank arany 19.06. London váltóár 239.27 Bécsi Tramway Ltt B. —. Bécsi Tramway Ltt A. —. Liptó köcs 285.—. Az irányzat gyengült.

Bécs, október 17. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelesrészvény 681.75. Magyar hitelesrészvény 729.50. Angol-Osztrák bank 272.—. Bécsi bankjegyek 482.—. Union bank 623.50. Landerbank 419.—. Osztrák-magyar államvasút részvény 659.—. Déli vasút 79.—. Ribavölgyi vasút 416.—. Északnyugati vasút részvény —. Dohányrészvény 355.50. Rimamurányi vasút 467.—. Alpeji bányarészvény 386.—. Májusi járadék 100.05. Magyar koronajáradék 97.90. Török sorsjegyek 127.25. Német: birodalmi márs 117.30—117.35. Napoleon'or 19.06

Külföldi értéktörzsde.

Berlin, október 17. (Lőzsda tudósítás.) A párisi és londoni tőzsde tegnap szilárdasággal egyhangban és kedvezően befolyásolta az ipari területekről érkezett azon hírtől, hogy élénk a Ruhr-zsén szállítási Németalföldre és Belguimra, a tőzsde szilárd volt. — Vezető középbankok mind szilárdak. — Szénrészvények a tőzsdeidő második felében percentszerűen emelkedtek, amihéz kohászvények csatlakoztak. Belföldi fondok szilárdak, valamint spanyolok. Vasútrészvények nem egységesek. Canada Pacific Newyorkra igen szilárd. Később Varsó-Bécsi és Osztrák-Magyar Államvasutak Bécsre. Hajózási részvények szilárdak. — Jelentéskor további hausse a készpénzben vásárolt szénrészvényekben és ipari értékekben. Magánellenőrségi kamatláb 3 1/2%.

Berlin, október 17. (Zárlat.) 4 1/2-os papírjáradék —. 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 101.60. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajáradék 98.10. Osztrák-magyar államvasút 140.75. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 85.25. Magyar vasúti beruházási kölcsön —. Alpeji bányarészvény —. Disconto-Commandit 192.—. Altalános vilámmossági Edison 194.75. Gelsenkirchén 137.25. Laurahobó 205.90. 4 1/2-os ezüstjáradék 100.25. 4 1/2-os magyar arany járadék 89.75. Osztrák hitelesrészvény 207.75. Déli vasút 16.25. Károly-Lajos vasút —. Orosz bankjegyek 218.25. 4 1/2-os új orosz kölcsön —. Török dohányrészvény —. Olasz járadék —. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 154.50. Barpeni 189.90. Az irányzat nyugodtabb. Berlia, október 17. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Lett forgalomban 4 1/2-os magyar aranyjáradék 98.10. Magyar koronajáradék 288.10. Osztrák hitelesrészvény

Osztály-magyar államvasút... Déli vasút 1625.

Páris, október 17. (Zárult.) Osztály-magyar államvasút... Déli vasút 1625.

Frankfurt, október 17. (Zárult.) 429/10-os papírjárdék 101.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Október 17. A sertésüzlet iránzata: csendes. A) Haszti sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű.

Sertésleltérszám 1903. október 15. napján volt készlet 38,984 darab.

Napirend.

Napirend: Vasárnap, október 18. — Róma-katolikus: Lukács.

Nyugszik: 4 óra 49 perckor. — Hold két: 3 óra 15 perckor

A Nemzeti Szalon ózei tárlatának megnyitása délelőtt 11 órakor.

A földtani intézet múzeuma a Városligeti Iparcsarnokban délelőtt 10 órától 1-ig.

Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10-12-ig.

Az Országos Képzési és Akadémiában délelőtt 9-1 óráig. Természettudományi gyűjtemények múzeuma

Mentőegyesület helyiségei a Markó- és Súlyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum igazgatóság, kereskedelmi szakosztályára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára

ÜTMÓTÁTO

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Bevezetett részvénytöke: 10 millió korona.

Első Leány kiházasítási Egylet m. sz. gyermek- és életbiztosító intézet Budapest, V. ker., Teréz-kört 40-42.

Időjelzés.

As Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése.

Budapest, október 17.

Hazánkban az idő tulnyomóan boros és esős lett; az eső, amely északnyugatról indult meg, jelentékenyebb csak a nyugati határon volt.

nek magva a Keleti-tengeren van; nyugat felől pedig nagy mértékben emelkedett a levegőnyomás.

Európában az idő kellemes kivételével jobbára esős volt és a hőmérséklet normális körül van.

Küldetés: Vízállások, szeles és hűvös idő várható sok helyütt, főleg az ország keleti felében esővel.

Víz állás.

Table with columns for location (Duna, Tisza, Körös, etc.), date (Okt. 17, 18), and water level (m től v). Includes locations like Székesfehérvár, Győr, Pécs, etc.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS Y. CS. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít; hűgycsőfolyást, hólyaggyújt, sebeket, sypylisét, bőrbajokat, elgyengült férfiéket, idősebbeknek is electro Massage vagy Pszichropor által.

Budapesten, Kigyó-utca 5.

Cloetild-palota (I. emelet). Ájtáró ház — Lift használat. Levelekre válaszul, gyógyeszközökről gondoskodik.

„Bizalmas Barát”

célm könyvecské, mely mindennemű férfi- és női nemibajokban kellő utmutatással szolgál.

Tisztviselői kölcsönök!

Állami, megyei, városi tisztviselők, nyugdíjasok és katonatisztek törlesztéses kölcsönt vehetnek kötelezvényre, (váltó nélkül) elsőrendű intézettől. Csak 1600 koronán felüli törzstisztelessel bíró tisztviselők jelentkezhetnek.

Polgár Sándor. m. kir. csab. nyert orvos... BUDAPEST, VII., Erzsébet-kört 59. Ajánlja dusan felszerelt raktárát...

A legjobb kályhákat és kéményeket. H. HEIM csász. és királyi Budapest, Thonet-udvar. Különlegességek családi házak, iskolák, kaszárnyák, irodák stb. részére.

Helyesbített hajójáratjegyzék. „Adria” magy. kir. tengerhajózási részv. társaság Vezetőirogysége: HOFFMANN S. és V. 1903. október havában a KÖV. gőzöcsök indulnak Fluméből:

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 18-án.
Berlichingen Götz.
 Opera 5 felvonásban (kilenc képben.) Zenéjét szerz. Goldmark Károly. Szövegét (Goethe nyomán szabaddon) írta Willner A. M. Ford. Várady Sándor.
 Személyek:
 Berlichingen Takács Weisingen Beck
 Elsbeth Válint Franz Bochnicsék
 Maria Ambrusné Adelheid Krammer
 A kis Carl Oppenheim Irmgard Bertz
 Georg Szoyer Seltitz Hegedűs
 Püspök Mihályi Lehrsó Gábor
 Kezdeté 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 18-án.
 Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:
Az agglégények.
 Vigjáték 5 felvonásban. Irta Sardou Victorien. Fordította Ambrus Zoltán.
 Személyek:
 Mortimer Nádai Trócsné Nádai B.
 Nantya Mihályfi Du Bourg Mészáros
 Veaucourtois Vizvári Antoine Narczisz
 Gyenes Gyöngy Antoinette Ligeti J.
 Chavenay Horváth Rebeca K. Gerő L.
 Esté:
Sötétség.
 Színmű 4 felvonásban. Irta Rutkai György.
 Személyek:
 Váry Kálmán Szacsavay Istvádné Jászai M.
 Clementine Helvey Istvádné Lajos Császár
 Emma Márkus E. Bogнар Rózsahegy
 Andor Dezso Veres Mészáros
 Rudas József Gabányi Vértessné Vizvári
 Vera Ligeti J. Róza Váradi A.
 Erdős László Gyenes Mici Paulay E.
 Istvádné G. Ujházi Franci Batizfalvi
 Kezdeté 7 1/2 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 18-án.
 Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal:
Dr. Nebántsvirág.
 Bohózat 3 felvonásban. Irta Mars és Desvallières. Fordította Hájó Sándor.
 Személyek:
 Lachevrette Góth Joitte Harmat
 Bois d'Arcy Tapolczai Pimbert Balassa
 Francine Kertész Parlagas Vendrei
 Chambaudier Hegedűs A herceg Kazalicsky
 Marcelle Pécsi P. Szoliman pasa Győző
 Léopardy Tanay Mounoutte Bárdi
 Esté:
Ugyanaz.
 Kezete 7 1/2 órakor.

Hétfőn, november 9-én este 7 és fél órakor a főv. vígadó nagyszínházban

BONCI

Alessandro d'alestelye.

Jegyek a 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „Harmonia” zenemű-zongorakereskedésben, Váci-utca 20. kaphatók.

Szerdán, november 11-én, a fővárosi vígadó nagyszínházban

SAUER EMIL

zongoraestelye.

Jegyek a 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „Harmonia” zenemű-és zongorakereskedésben, Váci-utca 20. kaphatók.

Kedden, november 17-én a fővárosi vígadó nagyszínházban

Burmester Willy

hegedűművész hangversenye.

Jegyek a 10, 8, 6, 4 és 2 koronáért a „Harmonia” zenemű-és zongorakereskedésben, Váci-utca 20. kaphatók.

A legjobb bizonyítéka.

Meg nem felelőrt a pénz visszaadatik
 Téli ulster K. 32.—
 Téli öltöny „ 30.—
 Téli havelock „ 18.—
 Téli kabát „ 32.—
 Minden tiszta gyapjú, Rothberger
 Jakab, cs. és kir. udv. szállítónál,
 Budapest, IV., váci-utca 6.
 Szombat este az üzlet 9 óráig nyitva.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Egyházi szent edények, keresztelő kannák, ékszerok, evőeszközök

részletfizetésre is.

Jarításokra és vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok. — Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN

művésztanár
 Budapest, Erzsébet-körút 29. szám.

A legjobb hangu iskola-hegedűt

a magy. kir. Zene-Akadémia szállítójánál
REMÉNYI MIHÁLYNÁL
 3 fűt 50 król feljebb minden darabban lehet beszerezni

Budapest, Király-utca 44/c.

Mesterhegedűk, gordonkák, az összes fa-, réz-, fuvó- és ütőhangszerek — legválogatottabb nagy raklár. — Cimbalmok — szonoret nagy hangzó — javított szerkesztel. Harmonizáló orgonák és amerikai léghangszórók, 5 évi jótállás mellett. A legújabb „Weichold” és Quintissima-tartós „Burmester” hangverseny hurok.

Hangfokozó gerenda!
 mely által bármely hegedűt vagy gordonka sokmal szebb, erősebb és kellemesebb hangot nyert. Készség minden egyes hangszert. — Elismervények bármikor megtekinthetők.
 Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

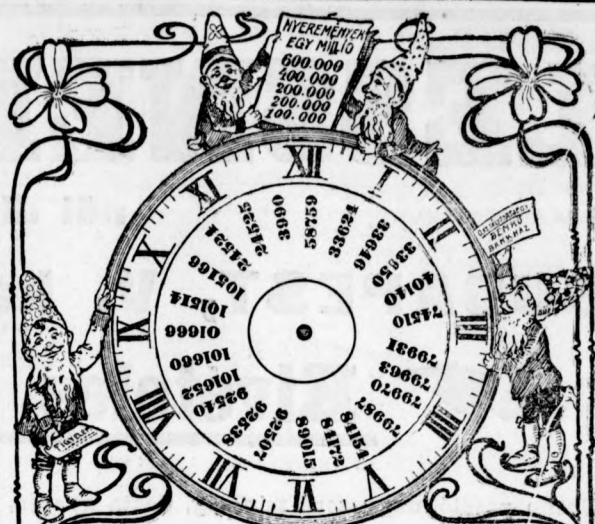
Szenzációs találmány!

a különféle képen módosított és elhelyezhető női derek-szabázzsal készült terén.

mindenféle testalkatúhoz alkalmazható. Minden kultúrámban törvényileg védve és szabadalmazva. Minden hölgy fáradtság nélkül önmaga készítheti el toltatott bőrmely dívat szerint, aminek, hogy szabázzal tanult volna. Egy ilyen szabázzal készült 3 koronáért utánvétel mellett megrendelhető

Guschelbauer Antalnál
 Sopron-ban.
 A gyári legy. védve. Ismételtesítők rabat-tól kapnak!

KÖLTÖZKÖDÉSEKET
 vasúton és hajón, az átrakodás és csomagolás megkönnyítéséért, elfogad az elártható Szabadalmazott Butorkocsival Caro és Jellinek szállítók, Budapest, V., Arany János-u. 24.

SZERENCSERE ÉBREDTÉL TE MÁRA. RENDELJ CSAK A SZÁMOT
 NÉZZ AZONNAN A FENTI ÓRÁRAN. BENKŐ BANKHÁZNÁL.
 HASZNÁLD KI E PIGGNAT ELMYET SZERENCSEJE AZT SOHA EL NEM HAGYJA
 MELYET VÍSSZA NEM IDEZHETSZ TOBBÉ. MINT SZÁMTALAN PÉLDA MUTATJA
 VÁLTSZ A SZÁMOT AZON ORSZÁM MELLETT KI BENKŐ BANKHÁZ - JÁTSZIK.
 MÍŐN EZT OLVASOD, AZ IDŐT KÖZLI VELED DE SÉSS AZ IDŐ ELJÁR.
 DE A DOLOGOT TOVÁBB MÍT IS MAGYARÁZAM VEDD IGÉNYBE E SZERENCSEÓRÁT.

Levelező-lap után rendelje meg fenti órából választott szerencseszámát a XIII-ik sorozaték I-ső osztályára, mely kizárólag nálunk legkésőbb október 24-ig kapható.

A mi nevünk azon előnyben részesülnek, hogy befizetéseiket postatakarékok pénztári cheque után, tehát portamentesen teljesíthetik.

Nyelvad K 1.50 Negyed K 3. — Fél K 6. — Egész K 12. —

Benkőbank

Budapest, Andrassy-ut 79.

Huzás november 2-án.

Minden sorsjegy nyer. OLASZ vör. ker. SORSJEGY

Főnyeremény
 Kapható 24 havi részletfizetésre.
35.000 lra.
 Havibefizetés: 1 darabra K. 2.—
 2 „ „ 3,97
 3 „ „ 5,90
 Már az első részlet és 35 fillér bekládása ellenében kiadom a sorsjegyek sorozatát és számát tartalmazó részletfizet azonnal játékjoggal.

FLEISSIG SÁNDOR — BANKHÁZA — Budapest, VII., Erzsébet-körút 2.

BUTOROK

ugy és közpénzért, mint részletfizetésre leggyeszerűbbtől a leginnomabb kivittelig leggyutányosabban Ehrenten és Fuchs testvéreknél, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 3. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Színházak heti műsora.

	Magy. kir. Opera.	Nemzeti színház	Vigszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Nincs előadás	A bögre Képzelt beteg	Dr. Nebántsvirág	Huszár kisasszony	Tavaszi
Kedd	Ködkirály A csavargó és a királyleány	Lady Windermere legyezője	Dr. Nebántsvirág	Huszár-kisasszony	Tavaszi
Szerda	Nincs előadás	Sötétség	Dr. Nebántsvirág	Huszár kisasszony	Tavaszi
Csütörtök	Bajazzók A piros cipő	A bor	A bohó	Huszár kisasszony	A drótosított Tavasz
Péntek	Szentiványi álom	A nők barátja	A bohó	Casanova	Tavaszi
Szombat	A próféta	Egy látomás piqués Két szék között a pad alatt	A bohó	Vándorlegény	Tavaszi
d. n. Vasárnap este	Ködkirály. A csavargó és a királyleány	Sötétség	Dr. Nebántsvirág A bohó	Huszár kisasszony Vándorlegény	A drótosított Tavasz

AZANKER

élet- és járadékbiztosító-társaság.
 Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI., ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapítottak 1858.

Összes vagyon 153 millió korona
 Biztosítási állomány 516 millió korona
 Eddigi kifizetések 248 millió korona
 A nyereményrészeseüléssel biztosítottak 1902-ben a vegyes és halál-eseit biztosításoknál A osztályterv szerint, az évi biztosítási díj 25%-át kapták közpénzben kifizetve. A vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztályterv szerint (évenként emelkedő osztalék) az összes — biztosítási tartamon keresztül befizetett — díjak 3%-a, illetőleg az évi díjak 3 év. 4 év. 5 év. 6 év. 7 év. 8 év után 9 év után 8%, 12%, 15%, 18%, 21%, 24%, 27% fizetett ki közpénzben.
 Eltöltős kihazasítási és vegyes biztosítások.
 Jutányos díjak. — Kedvező feltételek. — A képzeltből legnagyobb biztonság. Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, valamint a társaság ügynökei.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 18-án.
Déltűtás 1/3 órákor mérsékelt helyárakkal:

Masinka.

Eredeti nagy operette 3 felvonásban. Irtá: Rössel Nándor. Zenéjét szerzette Erkel Jenő.

Este:

„Magyar dal”

melodráma. Szövegét írta Herodek Sándor, zenéjét szerzette Kerner Jenő.

Költő: Szirmai

Utána:

Küry Klára felléptével:

Huszárkisasszony.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irtá és zenéjét szerzette Bokor József.

Személyek:

Haraszthy Melánia	Kovács M.	Bartos	Irsai Kenedich
Cecil Murph	Hogyi Ródei	Haragos Schneidig	Pázmán Ujvári
Pépita Török Miklós	Solymosi Muki	Szobalány	Nagy M. Kalocsai
	Szirmai Jancsi		

Kezdeté 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 18-án.
Déltűtás 3 órákor mérsékelt helyárakkal.

A drótostót.

Nagy operette előjátékkal, 2 felvonásban. Irtá Leon Viktor. Fordították Ruttkai György és Mérei Adolf. Zenéjét szerzette Lehár Ferenc.

Este:

Tavaszi.

Nagy operett 3 felvonásban. Duvall és James után írta Lindau és Wilhelm. Fordította Mérei Adolf. Zenéjét szerzette Strauss József.

Személyek:

Bsapó Gusztáv	Szabó Szalóki báró	Gömöri Kormai
Margit Hollós	Keleti A báróné	Rónthonyi Rátóczy
Cecília Ernő	Sziklai Gál Feri	Szentgyörgyi Girőtné
Berta	Fenyvessi Anna	Farkas Mayer
	Szabó E. Náci, pinóer	Tollagi

Kezdeté 7 1/2 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 18-án.
Déltűtás 4 órákor mérsékelt helyárakkal:

Szerbia.

Irtá: dr. Strausz Adolf.

Este:

Berlini élet.

Irtá: domotóri Németh Péter.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

VAKOSLIGETI NYARI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1903. október hó 18-án.
Déltűtás 1/4 órákor fél helyárakkal:

A notredamei templom harangozója és Eszmeralda a szép cigányleány.
Regényes dráma 6 szakaszban. Irtá Hugó Viktor.

Este:

A kirchfeldi pap.

Népszínmű 4 felvonásban. Irtá Anzengruber.

Kezdeté 7 órákor.

Giovanni Luccini

A milánói Scala színház és egész Olaszország ünnepelt énekeseinek dalversenye november 14-én.
Jegyek kaphatók: Bárd Ferenc és Testvére zeneműkereskedésben és színházjegy-irodáiban Kossuth Lajos-után 4. és Andrássy-ut 2. szám alatt.

Zongorák,

pi nínók és harmonikumok csak szolid gyártmányú, angol szerkezettel is, köztük Ehrbar és Schweighoffer-féle a legolcsóbb árakon kaphatók:

Dehmal Károly zongora-gyárosnál
BUDAPEST, IV., Károly-kört 20. sz.
Zongorajavitások és hangszerelemek szakkereskedésben.
A legolcsóbb kölcsönárak!

FOVÁROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17.
Ma és mindennap
Logénység a földéletem.
Kórikus operette Harisch J. L. 101.
Zenéjét szerzette Zalts J. N.
Főszereplők:
Deer Jenny, Fröhlich Erna, Sederi Anna, Baumann Károly, Marlot Zeiga, Roland Otto, Schiller Oskár
továbbá
A kapitány ur.
Irtá Reór Béla.
A Tarka Színpad pályanyertes udnsága.
10 elsőrangú különlegesség.
Akers.
A víz alatt élő emberök stb. stb.
A Málkerben reggeltől 6 óráig Verős Elek cigányzenekara hangversenye.

Eppen most jelent meg!

A nagy képes album beldiszitmények részére

holnap 130.000 példányban jelenik meg magyarul nyelven. Az album 447 művészi terv szerint készült ábrát, divatos beldiszitményeket, valamint berendezési módokat az egyszerű kényelmességtől a legpazarab kiállításig nagy választékban tartalmaz. **SCHEIN S. szőnyegháza, Bécs, I., Bauernmarkt 12. ingyen és bérmentve küldi** a művet és a csinosan kiállított album elnyeréséhez **elegendő** a lakáséimnek **levelezőlapon** történő közlése. Tartalom: Fabútorok, párnázott bútorok, asztal és ágyterítők, zongora és billárdterítők, takarók, ablak és ajtófüggönyök, díszitmények (draperiák) bútor-szövetek, belésszövetek, kárpitos cikkek flanel-takarók, paplanok, matracok és ágyneműk, plaidok, utazó-, kocsiszánkó- és lőtakarók, ablakvédők (lambrequina), linoleum mindennemű szőnyegek, bőrök, csipkefüggönyök, stórok

virágok, stb. stb. Minden közlemény

SCHEIN S. szőnyegháza, Bécs, I. ker. Bauernmarkt 12. sz. küldendő.

Kaszinók, klubok stb. berendezésére különleges cég.

A szájpaddás nélküli légszívókamrás fogsorok

Főművelés nélküli, azaz, hogy rugók, kapcsolók nélkül készíthetők, szűrtáradn alinak, ragasza kitűnőek és mindehki azonnal megszokja. A szájpaddásmentes teljes éhanya fogtűt fogorvsnál a szájbűz, emelvény és beszédzavarok teljesen ki van zárva. Szabadalmunk után nemcsak teljes fogorvosok, hanem egyes fogakat is készítenek Fogorvosaink a parisi, román és brüsszeli egészségügyi kiállításokon aranyérmekkel és díszoklevelekkel lettek kitüntetve. A n. é. közönség b. dívelemben ajánlák, hogy fogorvosok, amelyek magyar szabadalmakkal védve vannak, s egyáltalán csak általunk, intézetünkbe készülnek. Fogorvosaink 10 évi juttalást vállalnak.

Fogorvosi és fogtechnikai rendelő-intézet
Budapest, VII., Baross-tér 20. sz.
(Kéltől pályaudvarnál szemben.)
Csakis választékyégytől ellátott levelekre felelünk.

Semler J.

posztókereskedő és kir. udv. szállító
BUDAPEST, V., Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkán.
Ajánlja legújabbban Angliából megérkezett újonságait és pedig: **ferdruha szöveteit állítyókhoz és felöltőkhöz**, továbbá a legdivatosabb női **kosztümzöveveit** a legújabb divatszínekben. Nagy választék valóóságos angol piadékekben.
Minták kívánatra ingyen, bérmentve lesznek küldve.

SZABADALMAT

védjeggyel, minta- és modell-átvitel megszerző, Szabadalmakat értékesít és bérmentve a bel- és külföldön is Szabadalmakat Értékesítő Vállalat, Pásztor (törvényesen bejegyzett cég) BUDAPEST, Erzsébet-kört 17. Telefon 24-20. Fővilágosítás díjtalan

Uri és női

posztó- és gyapjuszövetek bel- és külföldi gyártmány és választékban és rendkívül jutányos árban kaphatók:

Szegő és Blum
Budapest, V., Erzsébet-tér 5. sz. (Bécsi-utca közelében.)
Minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Amerikai

Roskopf patent-óra 5 kor.
Svájci Roskopf-óra 10
Ébresztő-óra 3 kor. Elsőrendű ébresztő-óra 4 kor.
5 évi írásbeli jótállással. Nagy javítóműhelyben minden órajavitást 90 kr.
Schiller Izsó órásmester,
Budapest, IV., Királyi Pál-utca 12.

Zalogcédulát legjobb áron veszek arany, ezüstérmékből, seregyekéről és részvényekről.
Diamant Ármin Budapest.
VIII., Luther-utca 1. szám.
Tárlható délelőtt 11-12 óra között.

Egy vagyont takaríthat meg

kamatokaban akl
földhitei vagy személyhitei
avagy **konverzió** ügyben, mielőtt máshoz fordulni választékyégytől egy ingyenes prospektus kér a Szilágyi-féle Hitel-társaságytól. **100 kor. jelzálogkölcsön** után azot félvétenként **100 kor. személyhitei kölcsön** Barmily összegűt és irányu kölcsön amuitásos rendszer vagy más előnyös módoszatok mellett is igényelhető. Az annuitásos rendszerben nemcsak a kamat és kezelési, hanem a kölcsönösszeget is befizogylatják. A legkisebb kölcsön 250 korona.
Gyors, kuláns és diskrét lebonyolítás.

Magyarnak Pécs, németnek Bécs.

Ne vásároljunk külföldön!
mert nálam órákat, arany és ezüst ékszereket olcsóbban és jobban lehet beszerezni.
Ingyen és bérmentve küldöm nagy képes árjegyzékemet bármiknek, ki érte ir és ameg nem felel árukról a pénzt visszadom.

„Rákóczi” hurme duplafeleli esztet remontor óra, különféle szép véséssel
6 frt.
Nálam vásárolt órákról 5 esztendő írásbeli jótállást vállalok.
Schönwald Imre
Pécssett.

CHMEL J. és FIA

cs. és kir. udvari zongoragyárosok
Budapest, Gizella-tér (Hans-palota) I. és II. em.
- Telefon szám 30. -
A világ leghíresebb zongorái, mint Bösendorfer, Bechstein, Schiedmayer stb., stb. Továbbá Schiedmayer, stuttgarti és Essey amerikai orgonaburmondások egyedülálló készítelei.
Kittino saját gyártmányú.
PIANOLA.

Az ATHENAEUM r.-i. kiadásában megjelent

és úgy ott, mint minden könyvkereskedésben kapható:

Dura Máté: Szerelmesek könyve. Kötetmennyek, gondolatok, szerelmi nyelvek, leveleltárak, felkötésűek, népdalok stb. Kínosokháza. Viszes borítékba kötve ára 2 K.

Fenyvesi Adolf: A magyar gyorsírás tankönyve. 6. kiad. Ára 1 K. 50 all.

Gróf Festetics Andoré: A célszerű háztartás és egy pár szó a cselédkérdésről. Ára 50 all.

Márki István: A sakkjáték tankönyve. Kézűk és haladók számára. 29 ábrával. Feladástyűkkel. II. kiad. Vaszonkötésben. Ára 4 K. 50 l.

A szépség művészete. Irtá Számítlan, a szépség és egészség ápolására és fenntartására szükségesek individualis Ára étesz vaszonkötésben 4 kor.

A szerelem szótára és kalauza. Szólamok, kifejezések, sok és bővebb. Általában a szerelemre vonatkozó ismeretek gyűjteménye, levelezések, a házasságra vonatkozó ételrevel; tanácsadások. Ötöd kiadás. Ára 2 korona.

Szilágyi Aladár: A Gabelsberger-Markovits-féle Gyorsírás tankönyve. Isak és különösen magántanulók számára. Ára 1 kor. 50 all.

Kormányás István: Körtá Codex. Jókai Mór, Rákóczi János, Mikszáth Kálmán, Hercezy Ferenc, Rákosi Viktor, Bródy Sándor és Ambrus Zoltán közreműködésével. Ára vaszonkötésben 2 korona 40 all.

Baranyai István: A konyhakertészeti. Ára 3 K. 50 all.

Eisenmayer Sándor: Törvényességi állatorvosok. Állatorvosok és gasztrok. számára. Ára 2 K. 50 l.

Főnyás József: A vizsla idomítása. Beteg gyógyítása. Képekkel, II. kiad. Vaszonkötésben. Ára 6 korona.

Grubicy Géza: Tyukok és egyéb szárnyasok tojtásainak mesterséges kikötéséről. Ára 8 all.

Grubicy Géza: A baromfitenyésztés. IV. kötet. 72 ábrával. Kötésművészet. Vaszonkötésben. Ára 3 kor. 50 all.

Molnár István: A szőlőművelés és boraszat kézikönyve. 122 ábrával. Ára 8 korona.
Mindezek a művek kaphatók az „Athenaeum” kiadóliva talában, Budapest, VII. ker. Kerepesi-út 54. és minden könyvkereskedésben.

Tesla Miklós New-York-ban a 20897. számú „Eljárás elektromos vezeték szigetelésére“

című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással

Kelemen és Társa
szabadalmi ügyvivő iroda Budapesten,
(Royal szálloda B.)

LUCIANI JAKAB Páris-ban a 19616. számú „Lövedék“

című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres, szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással

Kelemen és Társa
szabadalmi ügyvivő iroda Budapesten,
(Royal szálloda B.)

Tesla Miklós New-York-ban a 11230. számú „Eljárás és berendezés elektromos energia átvitelére“

című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással

KELEMEN és TÁRSA
szabadalmi ügyvivő iroda Budapesten,
(Royal szálloda B.)

Allgemeine Beleuchtungs- u. Heizindustrie-Actien-Gesellschaft cég Berlinben

a 20982. számú „Izzófényű gázlámpa nagy fényintenzitású számára“

című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással

Kelemen és Társa
szabadalmi ügyvivő iroda Budapesten,
(Royal szálloda B.)

Lamme Benjamin Garver, Pittsburgban a 20270. számú

„Elrendezés az elektromos áramelosztására“

című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalmának gyártása céljából magyar gyárosokkal összeköttetést keres; szabadalmát esetleg el is adja, vagy gyártási engedélyt ad. Érdeklődőknek szivesen szolgál bővebb felvilágosítással

Kelemen és Társa
szabadalmi ügyvivő iroda Budapesten,
(Royal szálloda B.)

A világhírű Schöberl-ágy.

Magyar szabadalom 3011. szám.

Éjjeli ágy. Minden háztartásban elegáns kis kanapé gyantát szolgál és egy kézművelésű logotékeslevesből ruganyos matracoságyra változtatható át a legnehezebb és legnagyobb személyek számára is, ennél fogva minden jobb családnál kedvelt, sőt nélkülözhetetlen. 26 év óta sok ezer van használatban, mert a jó fekvés a tüdő szabad lélegzését előmozdítja. A Schöberl-ágy ára a kivitelt szerint 26, 36 ft és feljebb. Szétküldés a világ minden részébe **Schöberl Róbert** udvari szállító, cs. és kir. szab. gyára által **Budapesten, Haris-bazár, Arjegyék kávéháza.** Ötvük a t. c. közönséget Schöberl-ágyunk értékesítésére utasították.

Borotva fölösleges!

RASOL

Rasol a borotvát fölöslegessé teszi.
Rasol -al bárki előzetes gyakorlat nélkül pár perc alatt báronysírmára megborotválkozhatik kés nélkül.
Rasol -t országos hírvorvosok és vegyészek vizsgálták meg és azt az arora teljesen ártalmatlannak találták.

Rasol mérgegmentes (nem aurum).
Rasol csak a fenti védjegyvel ellátva valódi.
Rasol -al próborotválkozás eszközöket Király-utca 34. szám alatt.
Rasol ára dobozontként (teljesen 15-ször borotválkozáshoz) borotváló fűszékkel együtt K. 1.20, vidékre K. 1.50 előzetes beklédése mellett bormontvo.
Rasol kapható gyógytárakban, drogeriákban és fodrászoknál, fűszerkereskedésekben és dohány-üzletekben.
Rasol A helyi piacon ügynökök és a vidéken képviselők és árusítók magas jutalék mellett keresztetnek.

Rasol vegyipari vállalat, VI., Király-utca 34

„Gyümölcs, főzelék és husconservákat,“

aszalt-főzeléket ajánl a legjobb minőségben az

„Első Kecskeméti Conservgyár“

Kecskeméten.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

3.95

frt egy fűzőm metszett üvegkiszlet, mely következő 61 darabból áll: 12 db vizes-, 12 db boros-, 6 db kóros-pohár, 1 vizes-, 1 borosüveg, 1 lilópralack, 1 csomagot, 6 csomagot és 1 gyümölcs-ásvány. Legfinomabb kivételben 1 frttal drágább. Meg nem felelő ár visszavételük, a pénz visszafizetjük. Ládáért 30 kr. számítatik fel. Rendelésnél a vasúti állomás megjelölése VI., Hunyady-körút. Böhm J., Budapest, tér 1. szám.

A 13095. számú „Eljárás kovafluor, illetve bórfuor vegyületeknek tovább könnyen földolgozható fluor-vegyületekké való átalakítására“ című, 1897. május 19-ri kelt magyar szabadalomra **vevők** vagy engedményesek kerestetnek. Szives ajánlatokat „W. V. 6164.“ jel. alatt továbbít **Mosse Rudolf, Bécs, I., Sellenstätté 2. sz.**

A hangversenyzenekar-kürt

a legfőbb üdonság a zenészet terén. Egy egész zenekart helyettesít, a mennyiben meg egy harmonikát, egy kis dobot, egy dob, harangjátékok és réztányérokat egyesít.
Tanító és hangjegy nélkül is azonnal abban a helyzetben van mindenki, hogy teljes zeneszámokat, mint dalok, indulók, operák, tánccok, keringő, gyors polka, harngjáték kis és nagy dobok és réztányér kísérettel előadhasson.
E hangszer kitérni nagy hangmennyisége és szolid kivitelle által.
Ára: 1. nagyság 10 kor. 2. nagyság 20 kor.
Szétküldés utánvétel vagy a pénz előleges beklédése után.

D. SCHÖN, Wien,
VI., Gumpendorferstrasse 35.

Műsoron levő zeneművek

kaphatók

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) zeneműraktárában, csász. és kir. udv. könyvkereskedésében Bpest, VI., Andrassy-ut. 21.

Operák szöveggel.	Wagner. Bolygó hollandi	Kor.
Auber. Stumme von Portici	„ Götterdämmerung	12.-
Beethoven. Fidelio	„ Siegfried	12.-
Bizet. Carmen	„ Tannhäuser	9.60
Boieldieu. Weisse Dame	„ Tristan és Isolda	9.60
Donizetti. Lucia	„ Webber. Buvós vadász	1.80
„ Lucrezia	„ Zeller. Kellermeister	6.-
„ Regimentsochter	„ Ziehrer. Svíhások	5.40
Flotow. Martha	„ Három kívánság	6.-
Goldmark. Berlichingeni Götz		
Haydn. Jahreszeiten		
Kreutzer. Nachtlager		
Lortzing. Wildschütz		
Leoncavallo. Bajazzo		
Meyerbeer. Afrikai nő		
„ Ördög Róbert		
Mozart. Don Juan		
„ Figaro		
„ Varázshúvola		
Rossini. Sevillai borbély		
„ Tell Vilmos		
Verdi. Aida		
„ Traviata		
„ Trovatore		
„ Rigoletto		
Wagner. Bolygó hollandi		
„ Lohengrin		
„ Siegfried		
„ Tannhäuser		
„ Tristan és Isolda		

Operák és operettek zongorára 2 kézre.

Auber. Stumme von Portici	2.40
Beethoven. Fidelio	1.80
Bizet. Carmen	7.20
Boieldieu. Weisse Dame	1.80
Donizetti. Lucia	1.80
Erkel. Bánk-Bán	6.-
„ Hunyadi László	10.-
Flotow. Martha	4.80
Gounod. Faust	7.20
Haydn. Négy évszak	1.80
Jones. Gésák	6.-
„ Görög rabszolga	6.-
„ San-Toy	6.-
Kreutzer. Granadí éji szállás	1.80
Leoncavallo. Bajazzo	8.40
Lortzing. Vadorzó	2.40
Mader. Piros cipő ballett	7.20
Mascagni. Parasztbeesület	6.-
Meyerbeer. Afrikai nő	3.60
„ Hugenották	4.80
„ Proféta	4.80
„ Ördög Róbert	3.60
Mozart. Don Juan	1.80
Offenbach. Hoffmann meséi	10.-
Rossini. Sevillai borbély	1.80
Strauss. Bőregér	5.40
Verdi. Aida	9.60
„ Tévédnt	4.80
„ Troubadour	3.60

Olcsó butor.

250 engedménnyel adom el összes raktáron levő szilárd gyártmányú asztalos és kárpitos bútorkészletemet.
Nagy választék háló-, ebédlő-, szalon-, uriszoba, valamint minden a lakberendezéshez szükséges tárgyakban, a legegyszerűbbtől a legdíszesebb kiviteltől.

Dósa Kálmán
asztalos és kárpitos
Budapest, Kerepesi-ut 28. sz., félemelet.
Arjegyék ingyen és bérmentve.

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság (Allgemeene Maatschappij van Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST, VIII., Kerepesi-ut 1.
(A nemzeti színház bérházában.)
Igazgató: **TOLNAY LAJOS.**
Vezérnök: **STIGNITZ IMRE.**

1902. év végéig **250 millió korona** biztosítás kötöttet

A társaság mindennemű biztosítást elfogad, melynek alapját az emberi élet képezi, a. m. életbiztosítást, túléles és halál-ostro szerző, valamint örvegy nyugdíjbiztosítást, azonnal kezdődő és elhalasztott életbiztosítást, kiskorúak életbiztosítást, gyermekek részére stb. Bővebb felvilágosítással szolgál a magyarországi vezérkedés, a fővárosi Budapestben, valamint a vidéki képviselői.

Referenciákat a Magyar Államias hitelbank ad.

Kivonat a díjtáblázatokról	
A tőke elhalálozás alkalmával fizetendő	A tőke 20 év után vagy idősebb elhalálozás alkalmával azonnal fizetendő
Díjtétel 100 korona után	
Kor.	Kor.
25 1.80 84 2.30 43 3.16 52 4.06 35 4.11 34 4.22 43 4.56	26 1.84 35 2.38 44 3.30 53 4.88 26 4.12 35 4.24 44 4.61
27 1.88 36 2.46 45 3.44 54 5.12 27 4.13 36 4.27 45 4.67	28 1.93 37 2.54 46 3.59 55 5.37 28 4.14 37 4.30 46 4.76
29 1.98 38 2.63 47 3.73 56 5.64 29 4.15 38 4.33 47 4.84	30 2.03 39 2.72 48 3.91 57 5.93 30 4.16 39 4.36 48 4.99
31 2.09 40 2.82 49 4.08 58 6.24 31 4.17 40 4.39 49 5.02	32 2.16 41 2.94 50 4.26 59 6.57 32 4.18 41 4.45 50 5.10
33 2.23 42 3.04 51 4.45 60 6.97 33 4.20 42 4.50	

A legnagyobb és kiválóan szerencsés osztályorsjáték-üzlet naptára.

Mikor van születésnapom? Mindenki kísérelje meg a szerencsését a születésnapja mellé jegyzett számmal.

Table with 12 columns (Január to December) and 31 rows of numbers for each day of the month.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

- 1/8 eredeti sorsjegy 1.50 korona
1/4 " " 3. "
1/2 " " 6. "
3/4 " " 12. "

Fenti számok CSAKIS NÁLUNK kaphatók Török A. és Társa bankháza, BUDAPEST. KÖZPONT: Teréz-kört 46/c. Amint általában ismeretes, főuradánk ismét kiváló szerencse kegyeltje volt.

Karcsúság és agrultárság... Petrovics Miklóshoz, Budapest, IV., Bécsi-utca 2.

Grand Prix. - Párisi világgiallítás 1900. Kwizda Ferenc János... Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF, gyógyszerész, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

„MEIDINGER“ kályhagyár EHRlich J. és H. Budapest, IX., Lónyai-utca 15. szám.

A magy. kir. államvasutak budapest-jobbparti üzemeltetésege. Pályázati hirdetmény. A m. kir. államvasutak Zimony állomásán levő pályavendégő bérletére 1904. évi február hó 15-ől számított öt évi időtartamra, azaz 1908. évi február hó 14-éig leendő bérbeadása iránt ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.

Értékpapírok a budapesti illetéges és bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, tizenegy napnál nem régebb árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékben fognak ártékban.

Thierry A. gyógyszerész csodabájszama legjobb étrndi háziszer... A. Thierry in Prograda bei Rehiht-Sauerbrunn.

Biztos gyógyulást keresőknek nemi betegségben szenvednek... Dr. Garai Antal v. cs. és kir. osztály főorvos országos hird és leg-... Budapest, VI. ker., Andrássy-ut 24. sz.

Nyilt levél! Tudomásunkra hozom, hogy megjelent művészes kivétel és több száz eredeti fényképpel ellátott nagy árjegyzékem, melyet mindenki, ki emélt velem közli, világhírű találmánnyal, a GUZI-kendésért egyúttal ingyen A GUZI-kendés és béménte kiadom. Férfi, női, gyermekcipő... AGULÁR IGNAČZ BUDAPEST, Fű-üzlet: Kerepesi-ut 30f. Fióküzlet: VI., Király-utca 6.

AS ATEENAEM r. t. kiadásában megjelent: HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREKBEN. Irta: KNORR LAJOS egyvéd., ny. táblai bíró, stb.

